

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Ο

Στην Αθήνα σήμερα, 30 Ιουνίου 2013, ημέρα Κυριακή και ώρα 10.00', στην Αίθουσα Γερουσίας του Μεγάρου της Βουλής, συνεδρίασε η Επιτροπή Οικονομικών, Παραγωγής και Εμπορίου της «Βουλής των Εφήβων», που αποτελείται από τους μαθητές της Β΄ Τάξης όλων των τύπων των Λυκείων της χώρας (Ενιαίων, Ημερήσιων, Εσπερινών, Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ειδικών), Τ.Ε.Ε.- ΕΠΑ.Λ. Α΄ Κύκλου του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού, καθώς και των αντίστοιχων Λυκείων και Τεχνικών Σχολών της Κύπρου και ελληνικών σχολείων του εξωτερικού, που συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», ΙΗ΄ Σύνοδος 2012 – 2013, υπό την προεδρία Βουλευτή Νομού Κιλκίς, κυρίας Ειρήνης - Ελένης Αγαθοπούλου, με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση του θέματος της 2ης θεματικής ενότητας: «Η οικονομική κρίση και οι επιπτώσεις της στο περιβάλλον και την ποιότητα ζωής μας».

Στη συνεδρίαση της Επιτροπής συμμετείχαν οι έφηβοι βουλευτές Sakaj Anxhel (Ν. Κιλκίς), Αγγελή Ειρήνη (Ν. Αττικής), Αλπάς Βασίλειος (Γερμανία), Αναστασόπουλος Κωνσταντίνος (Ν. Ηλείας), Αργυροπούλου Μαρία (Ν. Ροδόπης), Ασπρολούπος Αντώνιος (Ν. Λέσβου), Βακιρτζή Αγγελική (Β΄ Αθήνας), Βαρελιτζίδου Ειρήνη (Α΄ Θεσσαλονίκης), Βασιλειάδου Ειρήνη (Ν. Δράμας), Βελέντζας Δημήτριος (Β΄ Αθήνας), Βερβέρη Νικολεττίνα (Ν. Λέσβου), Βιτουλαδίτη Δάφνη - Μαρία (Ν. Κερκύρας), Βουλγαράκης Διονύσιος (Β΄ Αθήνας), Γεννητίδης Χρήστος (Ν. Καβάλας), Γκουβάτσος Κωνσταντίνος (Β΄ Αθήνας), Γράμμος Κυριάκος (Ν. Καβάλας), Δελιτζάκης Νικόλαος - Ραφαήλ (Ν. Λάρισας), Δήμοβιτς Σοφία (Α΄ Πειραιά), Διαλυνά Ευαγγελία (Ν. Ηρακλείου), Δουλαβέρη Γεωργία (Ν. Ηλείας), Δουρούμη Αντωνία - Σταυρούλα (Ν. Μεσσηνίας), Ζαρίφας Αλέξανδρος (Β΄ Αθήνας), Ζέρβας Σωτήριος (Ν. Τρικάλων), Ηλιοπούλου Δήμητρα (Ν. Πέλλας), Θεοδοσίου Ευαγγελία (Ν. Καρδίτσας), Κάκουρη Γραμματίνη - Μυρτώ (Ν. Κορινθίας), Καλογερόπουλος Θεοφάνης (Ν. Κορινθίας), Καλογήρου Τηλέμαχος (Ν. Πρέβεζας), Καλύβας Ηρακλής (Α΄ Αθήνας), Κάμπρας Παναγιώτης (Ν. Ηλείας), Κανακάρης Σταμάτιος (Ν. Κυκλάδων), Καραγιάννης Χρυσοβαλάντης (Ν. Κοζάνης), Καραγκιαούρης Δημήτριος (Α΄ Αθήνας), Καρτσωνάκη Ιωάννα (Ν. Ηρακλείου), Καρυστινού Κυριακή (Α΄ Πειραιά), Κατσαμούνδη Ραχήλ (Ν. Δωδεκανήσου), Κιασφή Εμρέ (Ν. Ροδόπης), Κοκκινόπουλος Παναγιώτης (Ν. Χαλκιδικής), Κόλλιας Δημήτριος (Ν. Βοιωτίας), Κοντζιλέλου Δήμητρα - Θεοδώρα (Β΄ Αθήνας), Κοσμά Ευσταθία (Ν. Κερκύρας), Κουβαράκη - Χατζηλάμπου Μαρία (Β΄ Πειραιά), Κουκουράκης Γρηγόριος (Ν. Χανίων), Κριθαρέλης Παναγιώτης (Ν. Ευβοίας), Κρικώνα Αντιγόνη (Ν. Ιωαννίνων), Κυριακού Γεώργιος (Β΄ Θεσσαλονίκης), Κυρκούδη Ιωάννα (Ν. Έβρου), Κωδωνάς Παναγιώτης (Ν. Καρδίτσας), Λάγιου Άρτεμις (Β΄ Αθήνας), Λίση Νικολέτα (Β΄ Θεσσαλονίκης), Λογδανίδης Χαράλαμπος (Ν. Κοζάνης), Λούκη Ανδριάνα (Ν. Καβάλας), Λουκιανού Δέσποινα (Β΄ Αθήνας), Μαζλού - Σαουλίδης Κωνσταντίνος (Ν. Σερρών), Μακαρέζος Νικόλαος (Β΄ Αθήνας), Μακρυγιαννάκης Γεώργιος (Ν. Ηρακλείου), Μακρυγιάννης Πέτρος - Μάρκος (Ν. Ημαθίας), Μανιάτη Νεφέλη (Α΄ Αθήνας), Μάνιου Μαρία - Χριστίνα (Ν. Χαλκιδικής), Μαργιώλος Βασίλειος (Α΄ Αθήνας), Μιλτιάδης Γεώργιος (Κονγκό), Μίχας Δημήτριος (Ν. Φθιώτιδας), Μπαλαμπάνου Σταυρούλα (Ν. Λακωνίας), Μπεκιάρης Γεώργιος (Ν. Λακωνίας), Μπολιεράκη Δέσποινα (Ν. Αττικής), Νικολάου Γεώργιος (Ν. Ευβοίας), Ντόβα Αικατερίνη (Ν. Ιωαννίνων), Ξανθόπουλος Βασίλειος (Α΄ Θεσσαλονίκης), Ουντζουδής Γεώργιος (Ν. Έβρου), Πανταζή Βασιλική (Ν. Σερρών), Παπαβασιλείου Κωνσταντίνος (Α΄ Αθήνας), Παπαδόπουλος Παναγιώτης (Ν. Ξάνθης), Πασχαλίδου Φωτεινή (Α΄ Θεσσαλονίκης), Πάσχος Γεώργιος (Β΄ Αθήνας), Πεζουβάνη Αναστασία - Χρυσοβαλάντη (Ν. Δωδεκανήσου), Ποντίκα Πολυξένη (Ν. Γρεβενών), Πράτανου Φανουρία - Κωνσταντίνα (Ν. Αττικής), Σακκά Σοφία (Β΄ Αθήνας), Σαφαρίδου Σόνια (Ν. Κιλκίς), Σιδηρόπουλος Γεώργιος (Ν. Πιερίας), Σπανός Γεώργιος (Ν. Αττικής), Τουλούμη Αλεξάνδρα (Ν. Ευβοίας), Τσιαβέα Αθανασία (Ν. Τρικάλων), Τσιάς Απόστολος (Ν. Λάρισας), Τσουρβαλούδης Κυριάκος (Ν. Ημαθίας), Φλούδας Γεώργιος (Β΄ Αθήνας), Χαλικοπούλου Ελένη (Ν. Λευκάδας), Χριστόπουλος Πέτρος (Ν. Μεσσηνίας).

Στη συνεδρίαση παρέστησαν ο κ. Σάββας Αντωνίου, εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και Συντονιστής του Προγράμματος της «Βουλής των Εφήβων» από την Κύπρο, ο κ. Παύλος Σούρλας, Γενικός Γραμματέας του Ιδρύματος για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία και ο κ. Ιωάννης Σακιώτης, Πολιτικός Επιστήμονας, Διεθνολόγος, Υπεύθυνος Επικοινωνίας και Πληροφόρησης στη Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Κυρίες και κύριοι καλημέρα σας. Θα ήθελα να καλωσορίσω όλους τους νέους έφηβους βουλευτές, που απαρτίζουν σήμερα την Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου. Ονομάζομαι Ειρήνη Αγαθοπούλου, είμαι Βουλευτής της Περιφέρειας Κιλκίς, είμαι από τον ΣΥ.ΡΙΖ.Α. – Ε.Κ.Μ., είναι η πρώτη φορά, που εκλέγομαι Βουλευτής, έχω εκλεγεί από το 2012 και οι Επιτροπές που συμμετέχω κανονικά δεν είναι η Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων ούτε η Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου, που, ίσως, οι περισσότεροι από εσάς θα γνωρίζετε ότι στη Βουλή των Ελλήνων είναι δύο διαφορετικές Επιτροπές, που επεξεργάζονται ξεχωριστά νομοσχέδια, αλλά είμαι μέλος της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων και, επίσης, της Επιτροπής Οδικής Ασφάλειας. Γι' αυτό και για εμένα, σήμερα, είναι μια ξεχωριστή και πρωτόγνωρη εμπειρία, γιατί και εγώ θα συμμετάσχω σε μια Επιτροπή, στην οποία δεν έχω ξανασυμμετάσχει.

Να καλωσορίσουμε, σήμερα, τους παρευρισκόμενους εδώ, όπου είναι ο κ. Σάββας Αντωνίου, εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και Συντονιστής του Προγράμματος της «Βουλής των Εφήβων» από την Κύπρο και ο κ. Παύλος Σούρλας, Γενικός Γραμματέας του Ιδρύματος για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία. Επίσης, έχουμε μαζί μας τον κ. Ιωάννη Σακιώτη, Πολιτικό Επιστήμονα, Διεθνολόγο και Υπεύθυνο Επικοινωνίας και Πληροφόρησης στη Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στον οποίο θα δώσουμε το λόγο για να κάνει μια παρουσίαση του νομοσχεδίου. Σας ευχαριστώ πολύ.

Τον λόγο έχει ο κ. Σακιώτης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΚΙΩΤΗΣ (Πολιτικός Επιστήμονας, Διεθνολόγος, Υπεύθυνος Επικοινωνίας και Πληροφόρησης στη Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής): Κυρία Πρόεδρε, σας ευχαριστώ πολύ. Σας καλωσορίζω στις εργασίες της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου με αντικείμενο την οικονομική κρίση και τις επιπτώσεις στο περιβάλλον και την ποιότητα ζωής. Είπαμε εισαγωγικά ορισμένα πράγματα την Παρασκευή για τα θέματα, τα οποία έχουν επιλεγεί και έχουν καταγραφεί προς συζήτηση. Οι επισημάνσεις, οι οποίες έχουν κρατηθεί, νομίζω ότι, μας δίνουν το πλαίσιο του προβληματισμού, στο οποίο θα ήθελα, επίσης, να προσθέσω μια ακόμη διάσταση.

Το πλαίσιο αυτό του προβληματισμού αναφέρεται στην οικονομική κρίση και στις επιπτώσεις που έχει στην κοινωνική ζωή και, φυσικά, στις επιπτώσεις που υπάρχουν και στις περιβαλλοντικές παραμέτρους. Έχουμε σοβαρά ζητήματα, όπως να προστατεύσουμε το περιβάλλον, τους φυσικούς μας πόρους και να εξασφαλίσουμε την αειφορία των φυσικών πόρων για το μέλλον, έτσι ώστε οι μελλοντικές γενιές να έχουν τους πόρους, που χρειάζονται, για να μπορεί αυτή η χώρα να έχει μέλλον. Είναι πολύ σημαντικό, όταν σκέφτεται κάποιος τη νομοθέτηση δράσεων για την προστασία του περιβάλλοντος, να σκέφτεται ότι υπάρχουν πολλά επίπεδα, που μας αφορούν. Υπάρχει, φυσικά, το τοπικό επίπεδο, το επίπεδο του χωριού, της πόλης, της περιοχής που κατοικούμε, το επίπεδο της Περιφέρειας – γνωρίζετε ποιες είναι οι Περιφέρειες στην Ελλάδα – το εθνικό επίπεδο, ως χώρα έχουμε προτεραιότητες, έχουμε ανάγκες, υπάρχει το ευρωπαϊκό επίπεδο και υπάρχει και το παγκόσμιο.

Όταν κάποιος χρησιμοποιεί υπερβολικά το αυτοκίνητό του εκπέμπει εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Αυτές οι εκπομπές προστίθενται στο γενικό παγκόσμιο ισοζύγιο των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, επομένως συντείνουν στην κλιματική αλλαγή. Άρα, δεν μπορούμε να αγνοήσουμε την παγκόσμια διάσταση, πρέπει, όταν νομοθετούμε, να σκεφτόμαστε και το παγκόσμιο κοινό καλό και το ευρωπαϊκό και το εθνικό, αλλά και του τόπου μας.

Ο κατάλογος με τις προτάσεις, που έχουν γίνει, είναι πάρα πολύ καλός, θα προσπαθήσω να τον διατρέξω σύντομα, έτσι ώστε να δώσω ορισμένα ερεθίσματα για τη συζήτηση, που θα ακολουθήσει. Στον πρώτο τομέα για την εκμετάλλευση των φυσικών πόρων και, ιδίως, του φυσικού αερίου, αξιοποίηση εναλλακτικών πηγών ενέργειας, αιολικής γεωθερμικής, ηλιακής και άλλων, έχει σημασία να σκεφτούμε ότι έχουν γίνει πολλά βήματα στη χώρα μας, υπάρχει νομοθεσία, υπάρχει δυνατότητα, έχουν αναπτυχθεί αρκετά οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, σε καμία περίπτωση, όμως, δεν έχουν αξιοποιηθεί στο βαθμό που θα μπορούσαν.

Η χώρα μας έχει πολλές δυνατότητες για ανάπτυξη ηλιακής, αιολικής και γεωθερμικής ενέργειας, έχουμε πολλές περιοχές με ηφαίστεια ανενεργά, έχουμε δυνατότητες να αξιοποιήσουμε τις μεγάλες θερμοκρασίες, που υπάρχουν στο εσωτερικό της γης, για να πάρουμε καθαρή ενέργεια. Το φυσικό αέριο το χρησιμοποιούμε στην Ελλάδα, μπορούμε να το χρησιμοποιήσουμε πολύ περισσότερο και μελλοντικά και με τις εξαγωγές φυσικού αερίου, που προβλέπεται ότι θα γίνουν από την Ελλάδα, θα μπορούσαμε να έχουμε ένα καλύτερο καύσιμο, το οποίο έχει πολύ λιγότερες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα από το πετρέλαιο.

Στο δεύτερο τομέα της σημερινής συζήτησης η θέσπιση αυστηρού νομοθετικού πλαισίου πάταξης της λαθροϋλοτομίας με ταυτόχρονη δραστική μείωση της φορολογίας του πετρελαίου θέρμανσης, ώστε να καταστεί προσίτο στους καταναλωτές, θα πρέπει να πούμε εδώ το εξής: Το πετρέλαιο, ως καύσιμο, για να παράγει θέρμανση δεν είναι το καλύτερο. Καλύτερο φυσικά είναι το φυσικό αέριο. Πολλές πολυκατοικίες και πολλά οικήματα στην Ελλάδα έχουν την παλιά τεχνολογία, έχουν καυστήρες πετρελαίου. Για να επενδύσουν και να κάνουν την αλλαγή και να πάνε στο φυσικό αέριο σημαίνει μια επένδυση. Σήμερα στη φάση αυτή της οικονομικής κρίσης δεν υπάρχει η ευχέρεια να επενδύσουν και να κάνουν τέτοια πράγματα.

Γι' αυτό πρέπει να σκεφτούμε, τι κίνητρα θα μπορούσαν να υπάρχουν, έτσι ώστε να περάσουν στο φυσικό αέριο, που είναι και πολύ πιο φθινό από το πετρέλαιο, έτσι ώστε να έχουμε μία καλύτερη χρήση και για το περιβάλλον, αλλά και οικονομικά θα είναι πιο επωφελής.

Για τη λαθροϋλοτομία, επίσης, πρέπει να λάβουμε υπόψη μας, ότι απαγορεύεται. Υπάρχει και νομοθετικό πλαίσιο, αλλά θα πρέπει να δούμε, πως αυτό θα μπορούσε να ενισχυθεί. Πολλές φορές, είναι σημαντικό να σκεφτόμαστε, ότι δεν είναι ανάγκη να τα κάνει όλα το Κράτος και υπάρχει μεγάλη παράδοση σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, της λειτουργίας της Κοινωνίας Πολιτών. Οι ενεργοί πολίτες και αυτοί παίρνουν μέρος. Στην Αυστρία, για παράδειγμα, οι εθελοντές που συμμετέχουν στην πολιτική προστασία, εκπαιδεύονται, κάνουν περιπολίες στα δάση, είναι εθελοντές πυροσβέστες. Περνάει κάποιος από ένα χωριό και βλέπει, ότι υπάρχουν εθελοντές πυροσβέστες, που έχουν το πυροσβεστικό τους όχημα, αν, τυχόν, χρειαστεί κάποια στιγμή, να παρέμβουν. Επομένως, και η συμμετοχή των ενεργών πολιτών έχει πολλή μεγάλη αξία.

Τρίτος τομέας της σημερινής συζήτησης είναι η «οριοθέτηση της αγροτικής γης, υψηλής παραγωγικότητας και η απαγόρευση της μετατροπής της χρήσης της». Πρόκειται για ένα πολύ ενδιαφέρον πεδίο, γιατί και στην υπόλοιπη Ευρώπη δεν έχει λυθεί αυτό το θέμα. Πριν από λίγες ημέρες ήμουν στη

Γερμανία, έκανα ένα πολύ μεγάλο ταξίδι με το τρένο και διαπίστωσα, ότι και εκεί έχουν ξεφυτρώσει σε χωράφια φωτοβολταϊκά διάσπαρτα. Μου έκανε πολλή μεγάλη εντύπωση, γιατί η Γερμανία, γενικά, έχει μία μεγάλη ιστορία καλής χωροταξίας. Πραγματικά, είδα και το φαινόμενο αγελάδες, να πασχίζουν να περάσουν μέσα από τα φωτοβολταϊκά, για να βοσκήσουν στο λιβάδι.

Επομένως, αυτό είναι ένα πολύ ενδιαφέρον θέμα, που και στην Ελλάδα δεν έχει λυθεί και το οποίο έχει την αξία του, γιατί η αγροτική γη που έχει παραγωγικότητα και μπορεί να έχει καλλιέργειες ή βοσκοτόπια και να έχει υψηλή απόδοση, έχει διπλή αξία και για την οικονομία μας και για την οικονομική ανάκαμψη της χώρας, αλλά, φυσικά, και για την προστασία του περιβάλλοντος.

Να υπενθυμίσω σε αυτό το σημείο, ότι η νέα ευρωπαϊκή Κοινωνική Αγροτική Πολιτική θέτει σε πολλή μεγάλη προτεραιότητα την αξία της υπαίθρου, τη διατήρηση του αγροτικού τοπίου. Θεωρούν, ότι το αγροτικό τοπίο είναι πολύ σημαντικός πόρος για την οικονομική ανάπτυξη.

Τέταρτος τομέας της σημερινής συζήτησης είναι η «ενίσχυση της κοινωνικής πρόνοιας και της στεγαστικής πολιτικής, που να υπηρετεί πραγματικές στεγαστικές ανάγκες». Το ζήτημα εδώ είναι σύνθετο. Είναι και κοινωνικό και περιβαλλοντικό. Σήμερα, ειδικά που έχουμε άστεγες οικογένειες, που έχουν «χτυπηθεί» άγρια από την οικονομική κρίση, είναι πολύ σημαντικό, να μπορούμε να σκεφτούμε νομικά εργαλεία, που θα μπορούσαμε να αξιοποιήσουμε, όπως διαμερίσματα, πολυκατοικίες, οικήματα, τα οποία είναι άδεια και δεν τα διεκδικεί κανείς, είτε γιατί είναι εγκαταλελειμμένα από χρόνια λόγω δημόσιας χρήσης και το Δημόσιο τώρα δεν μπορεί να τα αξιοποιήσει, είτε είναι οι λεγόμενες σχολάζουσες κληρονομίες, δηλαδή, ακίνητα που τα είχαν κάποιιο άνθρωποι, απεβίωσαν, δεν είχαν κληρονόμους και έχουν μείνει, χωρίς να υπάρχει κάποιος να τα χρησιμοποιεί.

Βεβαίως, υπάρχει ένα ζήτημα για την αυθαίρετη δόμηση, που έχει ταλαιπωρήσει την Ελλάδα πάρα πολύ. Ίσως, λόγω της οικονομικής κρίσης το τελευταίο διάστημα, δεν έχουμε ανάπτυξη νέων αυθαιρέτων, αλλά υπάρχει και ένα ζήτημα διευθέτησης των παλαιών αυθαιρέτων. Επίσης, υπάρχει νομοθεσία, έχει γίνει πολλή μεγάλη συζήτηση, αλλά πάντα υπάρχει το περιθώριο βελτίωσης.

Πέμπτος τομέας της σημερινής κουβέντας είναι η «περαιτέρω ενίσχυση του συνταγματικού και νομοθετικού πλαισίου προστασίας δασών, αιγιαλού και παραλίας». Αυτό είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό κεφάλαιο για τη χώρα μας. Έχουμε πολλή καλή συνταγματική προστασία, έχουμε τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, που έχει συμπληρώσει τη νομοθεσία με αποφάσεις, αλλά, πάντα, υπάρχει το περιθώριο βελτίωσης.

Θέλω να σας αναφέρω ενδεικτικά, ότι για την Ελλάδα υπάρχει ένα πολύ μεγάλο ενδιαφέρον από τους λεγόμενους οικοτουρίστες. Πρόσφατα, έγινε έρευνα στη Γερμανία και βρέθηκε, ότι 9 εκατ. Γερμανών θέλουν να έρχονται στην Ελλάδα και να κάνουν οικοτουριστικές δραστηριότητες, εάν αυτές είναι καλά οργανωμένες. Δηλαδή, να πάνε να περπατήσουν στα βουνά, να δουν τα ελληνικά βότανα, να δουν τα αγριολούλουδα. Να σημειώσω, ότι το 40% της ευρωπαϊκής βιοποικιλότητας βρίσκεται επί ελληνικού εδάφους. Είμαστε, πραγματικά, η «κιβωτός» της ευρωπαϊκής βιοποικιλότητας. Η χώρα μας έχει ένα τεράστιο πολύτιμο κεφάλαιο, που όχι μόνο πρέπει να το προστατίσουμε, αλλά πρέπει και να το αναδείξουμε. Να έρχονται οι άνθρωποι στην Ελλάδα από όλες τις ευρωπαϊκές χώρες και όχι μόνο, να βλέπουν, να μαθαίνουν και να ευχαριστούνται. Επομένως, υπάρχει και εκεί διπλή αξία, οικονομική ανάπτυξη και βεβαίως, προστασία του περιβάλλοντος, γιατί οι άνθρωποι που αγαπούν την φύση και θα είναι μέσα στην ελληνική φύση, θα την προστατεύουν καλύτερα.

Ο έκτος τομέας της συζήτησης, είναι να εφαρμοστούν «περιφερειακά αναπτυξιακά προγράμματα, να δοθούν κίνητρα μετοίκησης των κατοίκων, με σκοπό την αποσυμφόρηση των μεγαλουπόλεων». Το θέμα της αποκέντρωσης είναι πάρα πολύ σημαντικό. Νομίζω, ότι μπορείτε, να έχετε δημιουργικές σκέψεις και προτάσεις, όπως, επίσης, να μας πείτε, τι κίνητρα μπορούν να δοθούν, πώς θα νομοθετηθούν, ώστε οι άνθρωποι που είναι σήμερα στις πόλεις χωρίς πολλές δυνατότητες λόγω της οικονομικής κρίσης, να μπορούν να κατευθυνθούν στην ύπαιθρο, όπου θα μπορούσαν να αναπτύξουν οικονομικές δραστηριότητες, οι οποίες, παράλληλα, θα είναι και περιβαλλοντικά συμβατές, φιλικές προς το περιβάλλον, να αποκτήσουν ένα καλό εισόδημα και να έχουν τη δυνατότητα να εξασφαλίσουν μία ποιότητα ζωής.

Έβδομος τομέας, είναι η «ενίσχυση των πράσινων κατοικιών». Και σε αυτό τον τομέα υπάρχει νομοθεσία με τα λεγόμενα βιοκλιματικά κτίρια. Δεν νομίζω, ότι καταφέραμε να την τηρήσουμε, όπως θα έπρεπε αυτή τη νομοθεσία. Επίσης, έχει δυνατότητες αυτή η νομοθεσία να βελτιωθεί. Δεν ξέρω, αν έχετε ακούσει για τα πιστοποιητικά «πράσινης κατοικίας». Ήδη, εφαρμόζεται στο εξωτερικό. Στο Βέλγιο, που είναι ο χώρος της κατοικίας μου, είναι ένας σημαντικός παράγοντας, αν τα σπίτια έχουν κάνει παρεμβάσεις, ώστε οι ιδιοκτήτες να μονώσουν καλύτερα τους τοίχους, τα παράθυρα, για να έχουν μικρότερες απώλειες σε ενέργεια, έτσι ώστε να έχουν καλύτερη φορολόγηση. Εάν κάποιος δεν έχει κάνει αυτές τις κινήσεις, πληρώνει υψηλότερο φόρο στον τοπικό δήμο, όπου βρίσκεται. Όταν το κτίριο εξοικονομεί ενέργεια, πληρώνει μικρότερο φόρο.

Όγδοος και τελευταίος τομέας, είναι η «συνεργασία μεταξύ των κρατών για χάραξη ενιαίας περιβαλλοντικής πολιτικής». Είναι πολύ σημαντικός τομέας. Οι περισσότερες από αυτές τις πρωτοβουλίες γίνονται μέσα από την Ε.Ε., όπου συμμετέχουμε και εμείς, αλλά υπάρχουν και σε διμερές επίπεδο με χώρες, οι οποίες αυτή τη στιγμή δεν έχουν μπει, ακόμη, στην Ε.Ε., όπως είναι οι γειτονικές μας χώρες, η Αίγυπτος, η Λιβύη κ.λπ.. Η Τουρκία, επειδή είναι σε μία διαδικασία διαπραγματεύσεων, πάλι, η συζήτηση γίνεται μέσω της Ε.Ε., αλλά οποιοσδήποτε σκέψεις έχετε γόνιμες, για το πώς θα μπορούσαμε σε μία συνεργασία με τις γειτονικές χώρες να επιτύχουμε ένα καλύτερο επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας, είναι ευπρόσδεκτες.

Καλή συνέχεια στην εργασίας σας.

ΕΙΡΗΝΗ - ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Από ό,τι είδατε, ξεκινάτε με ένα θέμα, το οποίο είναι, σχετικά, δύσκολο. Ξεκινάτε, δηλαδή, από τα βαθιά. Το σημερινό θέμα είναι η «Οικονομική κρίση και οι επιπτώσεις της στο Περιβάλλον και την Ποιότητα της ζωής μας». Είναι ένα θέμα, που έχει να κάνει με βασικές αξίες της ζωής μας, τόσο για τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος, όσο και για την ταυτόχρονη διασφάλιση της ποιότητας της ζωής μας.

Σε μια περίοδο που ίσως, εμείς οι μεγάλοι θυσιάζουμε τέτοιου είδους αξίες στο όνομα της εύρεσης, εργασίας είτε του κέρδους. Ελπίζουμε οι δικές σας οι προτάσεις σήμερα, να συμβάλουν θετικά και προς την αντίθετη κατεύθυνση, σε αυτή τη συζήτηση. Να πούμε δύο λόγια για την διαδικασία. Αμέσως τώρα, θα πάρει το λόγο η Εισηγήτρια του θέματος, όσοι δεν έχετε δώσει ακόμη το όνομα σας και θέλετε να είστε ομιλητές, καλό είναι να το κάνετε κατά τη διάρκεια της εισήγησης. Και στην συνέχεια, θα πάρουν το λόγο οι ομιλητές η Εισηγήτρια έχει το λόγο. Στο τέλος θα γίνει ψήφιση του σχεδίου αυτού κατά της αρχής, και έπειτα η κάθε πρόταση θα ψηφιστεί χωριστά.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΝΗ - ΜΥΡΤΩ ΚΑΚΟΥΡΗ (Νομός Κορινθίας - Εισηγήτρια): Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, πρώτα, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους αξιότιμους κυρίους που με εξέλεξαν στην άκρως τιμητική θέση, από την οποία έχω τη δυνατότητα να καταθέσω τις θέσεις μου επί του θέματος «Η οικονομική κρίση και οι επιπτώσεις στο περιβάλλον για την ποιότητα της ζωής μας».

Παρακολουθώντας το πέρασμα του ανθρώπινου γένους μέσα από την ιστορία και ειδικότερα των προγόνων μας, θα παρατηρούσαμε ότι πάντα φρόντιζαν να εκμεταλλεύονται όλες τις πτυχές του περιβάλλοντος που τις περιέζωνε. Η συμβίωση του ανθρώπου με το φυσικό περιβάλλον που είναι, έτσι και αλλιώς, το λίκνο της υπάρξεώς του, καταφέρει να κτίσει το κοινωνικό περιβάλλον του γύρω από αυτό και να αποκτήσει ευημερία στην καθημερινή του ζωή. Ας δούμε, λοιπόν, πώς το ίδιο το περιβάλλον μπορεί να μας δώσει προσοδοφόρες λύσεις, για να ξεπεραστεί η κρίση χωρίς να επιβαρυνθεί περαιτέρω το περιβάλλον.

Πρώτα από όλα, το ελληνικό κλίμα, ο ήλιος που μας χαρίστηκε απλόχερα, οι άνεμοι του Αιγαίου και το πλούσιο ηφαιστειογενές υπέδαφος μπορούν να δώσουν τα θεμέλια για την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, με εγκαταστάσεις που θα ανεβάσουν και το βιοτικό επίπεδο των περιοχών που φιλοξενεί. Επίσης, οι παραπάνω ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι ικανές να απεξαρτητοποιήσουν τη χώρα από εισαγόμενα καύσιμα ή έστω να μειώσουν την εξάρτηση στο λιγότερο.

Το μοντέλο των «Πράσινων Κατοικιών». Ως «Πράσινες Κατοικίες» ορίζονται αυτές οι οποίες έχουν εξασφαλίσει ένα μέρος της ενέργειας που χρειάζεται να καταναλώσουν. Έχουν, δηλαδή, καταφέρει να εξασφαλίσουν ρεύμα και νερό με τις παραπάνω τεχνικές. Στην περίπτωση του νερού, με βρόχινο ή με αφαλάτωση. Οι «Πράσινες Κατοικίες» θα είναι φορολογικά ευνοούμενες, εφόσον θα προσφέρουν στο περιβάλλον, αλλά θα είναι και προσοδοφόρες για το κράτος, αφού τα ενεργειακά αποθέματα θα δίνονται στις αντίστοιχες εταιρείες παροχής.

Στον τομέα των επιχειρήσεων, η ανάπτυξη της πράσινης επιχειρηματικότητας αποσκοπεί στη δημιουργία επιχειρήσεων που είναι όσο το δυνατόν λιγότερο βλαβερές για το περιβάλλον ή έχουν γνώμονα το περιβάλλον. Αυτές οι ενέργειες θα πρέπει να ευνοούνται, είτε με λιγότερο συντελεστή φορολογίας είτε με κάποιες επιδοτήσεις από το κράτος.

Ένα μεγάλο κομμάτι της οικονομίας της χώρας καταλαμβάνουν οι αγροτικές καλλιέργειες και η κτηνοτροφία. Με την ενίσχυση της βιολογικής γαιοκτηνοτροφίας θα μπορούσαμε όχι μόνο να συνυπάρχουμε αρμονικά με το περιβάλλον, αλλά και να κερδίζουμε παίρνοντας, ό,τι μας χρειάζεται. Σε βάθος χρόνου, αυτό μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την πλήρη ανεξαρτητοποίηση της χώρας από κάποια εισαγόμενα προϊόντα ή, αν όχι εντελώς, τουλάχιστον τη μείωσή τους στο λιγότερο. Κάτι ακόμα που θα μπορούσε να επιφέρει αλλαγές στις καλλιέργειες θα ήταν η μη χρήση χημικών ουσιών.

Σε συνεργασία με τις γεωπονικές σχολές και τα πολυτεχνεία, να γίνονται έρευνες, για την ανακάλυψη φιλικών προς το περιβάλλον φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων, για τη λιγότερη μόλυνση του υπεδάφους.

Η δημιουργία ΧΥΤΑ και η βιομηχανική επεξεργασία των αποβλήτων - βιολογικός καθαρισμός - μπορούν εύκολα να εξελιχθούν σε μια περιβαλλοντικά κερδοφόρα λύση. Διότι, θα ευνοηθούν όχι μόνο τα άτομα που δουλεύουν στις εγκαταστάσεις των ΧΥΤΑ ή του βιολογικού καθαρισμού, αλλά και οι περιοχές που τις φιλοξενούν. Ένα ακόμα πλεονέκτημα είναι ότι δημιουργείται νερό από τον βιολογικό καθαρισμό που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως ποτιστικό για τις καλλιέργειες, αποφεύγοντας τη στέρευση του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα.

Ένας άλλος μεγάλος τομέας, που απασχολεί οικονομικά μεγάλο πληθυσμό της χώρας μας είναι ο τουρισμός. Με σωστά προγράμματα δημιουργίας υποδομών, με σκοπό την αποτροπή της μόλυνσης των ακτών και θαλασσών, ειδικότερα στις τουριστικές περιόδους, θα μπορούσε να αποτραπεί μια ακόμα επιβάρυνση στο περιβάλλον. Επίσης, η επένδυση στον αγροτικό τουρισμό θα επιφέρει μια πιο περιβαλλοντική ματιά ένωσης του ανθρώπου με τη φύση. Είναι ένα εναλλακτικό είδος τουρισμού, που όχι μόνο θα γίνει περιζήτητο από τους ανθρώπους του εξωτερικού που επισκέπτονται τη χώρα μας, αλλά θα ενισχύσει και τις αγροτικές περιοχές.

Κυρίες και κύριοι, τον 6^ο αιώνα π.Χ, υπήρχε στην Κάτω Ιταλία μια ελληνική πόλη που είχε το όνομα Σύβαρις. Οι Συβαρίτες, αφού συνέβη να πλουτίσουν αφάνταστα, έριξαν τη ζωή τους στην ανεμελιά, στον ύπνο και τη ραστώνη. Σε τέτοιο βαθμό αδιαφορίας για τα κοινά είχαν φτάσει, που έσφαζαν ακόμα και τα κοκόρια, για να μην τους ενοχλούν κατά τον πρωινό ύπνο τους. Αλλά, οι Συβαρίτες δέχθηκαν μια νύχτα ξαφνική επίθεση από τους γείτονες Κροτωνιάτες, οι οποίες διεκδικούσαν τα πλούτη τους. Χωρίς να προφθάσουν να ξεσηκωθούν από τον ύπνο, δέχθηκαν την άγρια σφαγή των Κροτωνιατών. Δεν έμεινε κανένας ζωντανός. Η σφαγή αυτή είναι μία από τις μεγαλύτερες σφαγές που αναφέρει η αρχαία ιστορία.

Αγαπητοί συνάδελφοι, πολλοί, δυστυχώς, πάσχουν σήμερα από το σύνδρομο του Συβαριτισμού, δηλαδή, της αδράνειας και της αδιαφορίας απέναντι στα κοινά. Εμείς που γρηγορούμε, όσο λίγοι και αν είμαστε, βλέπουμε με άγρυπνο μάτι την Ελλάδα μας. Βλέπουμε σαν το σπίτι μας το περιβάλλον, το φυσικό και το κοινωνικό. Και θέλουμε να είμαστε πάντα ριζωμένοι στα χώματα της πατρίδας μας. Γι' αυτό, αναφέρω με νόημα τους τελευταίους στίχους του υπέροχου ποιήματος του Δροσίνη, με τους οποίους επιτρέψτε μου να κλείσω την εισήγησή μου. «Χώμα ελληνικό».

Χώμα ευλογημένο, χώμα που γεννάει
μόνο με της πούλιας την ουράνια χάρη,
μόνο με του ήλιου τα θερμά φιλιά,
το μοσχάτο κλίμα, το ξανθό σιτάρι,
τη χλωρή τη δάφνη, την πικρήν ελιά
χώμα τιμημένο, που 'χουν ανασκάψει
για να θεμελιώσουν ένα Παρθενώνα,
χώμα πόχει θάψει λείψανα αγιασμένα
απ' το Μεσολόγγι κι από τα Ψαρά,
χώμα που θα φέρνει στον μικρόν (στη μικρήν) εμένα
θάρρος, περηφάνια, δόξα και χαρά.
Χώμα αγαπημένο, χώμα ελληνικό!».

Σας ευχαριστώ, που με ακούσατε.

ΕΙΡΗΝΗ - ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής) : Ευχαριστούμε πολύ την Εισηγήτρια. Να περάσουμε τώρα, στους ομιλητές. Πρώτη ομιλήτρια είναι η έφηβη βουλευτής Δέσποινα Λουκιανού από την Β' Αθήνας.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ (Β' Αθήνας): Αγαπητοί συνάδελφοί της «Βουλής των Εφήβων», εμείς ως νέα γενιά και ως το σημαντικότερο δυναμικό της χώρας μας, είμαστε μάρτυρες καθημερινά των επιπτώσεων αυτής της αφόρητης οικονομικής κρίσης, η οποία δεν πλήττει μόνο την ιδιωτική ζωή του καθενός από εμάς, αλλά και το φυσικό περιβάλλον, το δεύτερο σπίτι μας. Αυτό είναι λογικό, αφού η φορολογία του πετρελαίου φτάνει στα ύψη, με αποτέλεσμα οι άνθρωποι να στρέφονται στην λαθροϋλοτομία, μια ενέργεια με τεράστιες συνέπειες για τη φύση, όπως η μείωση του οξυγόνου και η υποβίβαση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων, η αποψίλωση των δασών και η εν γένει καταστροφή των φυσικών πόρων. Είναι αναγκαία, λοιπόν, η ανάληψη δραστικών μέτρων τόσο για τη μείωση της φορολογίας του πετρελαίου θέρμανσης, όσο και για τον περιορισμό της υλοτομίας και της καύσης των ξύλων.

Στη συνέχεια, η Ελλάδα, μια χώρα με ιδιαίτερη γεωγραφική θέση και επίκεντρο του τουρισμού, είναι αδιανόητο να καταστρέφεται αισθητικά και οικονομικά από την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών και ανεμογεννητριών. Συνεπώς, η χρήση των τελευταίων θα πρέπει να οριοθετηθεί ιδιαίτερα στις αγροτικές, γόνιμες και αξιοποιήσιμες περιοχές, οι οποίες καθορίζουν την ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας, που συνεισφέρει σημαντικά στην αύξηση του κρατικού προϋπολογισμού, αλλά και, γιατί όχι, στην πάταξη της οικονομικής κρίσης. Ακούμε καθημερινά για πράσινη ανάπτυξη, πράσινες κατοικίες, εκμετάλλευση φυσικών πόρων και εναλλακτικών πηγών ενέργειας, δράσεις που απαιτούν μεγάλες επενδύσεις και τεράστια χρηματικά ποσά, στα οποία η ελληνική κοινωνία αδυνατεί να αντεπεξέλθει. Η Ελλάδα οφείλει να υιοθετήσει αναπτυξιακά προγράμματα και να εκμεταλλευτεί τους φυσικούς πόρους της, όπως ο ήλιος, ο άνεμος και πολλά άλλα και να πραγματοποιήσει συνεργασία μεταξύ κρατών για τη διαφύλαξη του φυσικού περιβάλλοντος, αλλά και της σωματικής και ψυχικής υγείας των κατοίκων της Ελλάδας, μιας χώρας με ιστορική μνήμη, σημαντική γεωγραφική θέση και, πάνω απ' όλα, ένδοξο παρελθόν.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβη βουλευτής Νικολέττα Λίση από τη Β' Θεσσαλονίκης.

ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ ΛΙΣΗ (Β' Θεσσαλονίκης): Το θέμα που μας απασχολεί ιδιαίτερα είναι η αστυφιλία, τα αστικά κέντρα και η αποκέντρωση. Κάποτε τα αστικά κέντρα θύμιζαν μεγάλα κέντρα που ευνοούνταν από θέσεις εργασίας. Τώρα πια βλέπουμε συνεχώς άστεγους και ανέργους. Καλό θα ήταν, για να πετύχουμε την αποκέντρωση με σωστό ρυθμό, να δοθούν από το Κράτος κάποια μερίσματα γης κυρίως σε νέους οι οποίοι είναι αυτοί οι οποίοι παίρνουν ευκολότερα την απόφαση να φύγουν από τη χώρα. Έτσι θα αποφύγουμε μια ακόμη μεταναστευτική γενιά. Σαν αποτελεσματικό κίνητρο γι' αυτούς θα έχουμε τη σωστή εκμετάλλευση γεωργικών εδαφών, την απασχόληση εργατικού δυναμικού και, στη συνέχεια, την ανάπτυξη της γεωργικής οικονομίας που ανέκαθεν στήριζε αυτή τη χώρα. Ευχαριστώ.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβη βουλευτής Σοφία Σακκά από τη Β' Αθηνών.

ΣΟΦΙΑ ΣΑΚΚΑ (Β' Αθήνας): Όπως γνωρίζουμε όλοι, τα τελευταία χρόνια η χώρα μας περνά την οικονομική κρίση και όλοι περνούμε πολύ δύσκολα. Ο κόσμος αδυνατεί να αντεπεξέλθει στην καθημερινότητά του και με αυτόν τον τρόπο επηρεάζεται το περιβάλλον. Πολλοί το καταστρέφουν και δεν νοιάζονται, γιατί πολύ απλά προσπαθούν να αντεπεξέλθουν για να μπορέσουν να εργαστούν και να ζήσουν, καταστρέφοντας τη γεωργία, το εμπόριο και τη ναυτιλία, που είναι κάποιοι από τους βασικούς φορείς της χώρας μας που μας βοηθούν οικονομικά. Έτσι υποβαθμίζεται ποιοτικά η χώρα μας και οι επιπτώσεις είναι αρνητικές.

Όσο αφορά το θέμα των φωτοβολταϊκών και τη σωστή χρήση τους, πρέπει καταρχάς να γίνεται πιο σωστή ενημέρωση. Πιστεύω ότι οι άνθρωποι πρέπει να ενημερώνονται καλύτερα για να μην υπάρχουν προβλήματα και να έχουμε κάποια θετικά αποτελέσματα. Επιπλέον, η αξιοποίηση περισσότερο των

ιχθυοκαλλιεργειών θα είναι ο σωστός τρόπος που θα αποφέρει περισσότερα αγαθά, αλλά δεν θα καταστρέφει και το περιβάλλον όσο σήμερα. Επίσης, η θεσμοθέτηση και η βελτίωση των πράσινων κατοικιών θα βοηθήσει μεγάλες και πυκνοκατοικημένες πόλεις, οι οποίες καθημερινά δέχονται μεγάλη περιβαλλοντική πίεση και θα τις βοηθήσει στην ανάπτυξή τους και στη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των κατοίκων τους.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβη βουλευτής Σταυρούλα Μπαλαμπάνου από το Νομό Λακωνίας.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΜΠΑΛΑΜΠΑΝΟΥ (Νομός Λακωνίας): Αξιότιμα μέλη της Βουλής, αγαπητοί συνάδελφοι έφηβοι βουλευτές, είναι γεγονός ότι σήμερα διανύουμε μια δύσκολη χρονική περίοδο. Δυστυχώς, για πολλούς η ενασχόληση με το περιβάλλον φαντάζει ως δευτερεύον ζήτημα. Παρόλα αυτά, η προστασία του συνδέεται άρρηκτα με τη σωματική και την ψυχική υγεία, καθώς πολλές δραστηριότητες σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος αποφέρουν οικονομικό όφελος. Προβλέψεις του Αμερικανικού Υπουργείου Υγείας έχουν δείξει ότι η συνδυασμένη ενεργειακή κατανάλωση απ' όλα τα έθνη του κόσμου, καθώς και οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα αναμένεται να αυξηθούν κατά 22% μεταξύ του 2005 με 2015. Γίνεται αντιληπτό, λοιπόν, ότι τα συγκεκριμένα περιβαλλοντικά ζητήματα πρέπει να αντιμετωπιστούν με μια σειρά στοχευμένων δράσεων.

Απαραίτητος κρίνεται ένας νέος δημόσιος αειφόρος σχεδιασμός και η ριζική στροφή στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καθώς αυτές έχουν πολλαπλά οφέλη. Επίσης, επιβάλλεται η ενίσχυση του νομοθετικού και συνταγματικού πλαισίου για την προστασία του αιγιαλού από τις μαζικές παραθεριστικές κατοικίες. Ακόμη, υπάρχει μεγάλη ανάγκη για αναθεώρηση της δασικής πολιτικής. Επιπλέον, χρήσιμη θα ήταν η τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη που θα βάζει ως προτεραιότητα την προστασία του περιβάλλοντος και έτσι θα οδηγήσει στην αποκέντρωση στην αποσυμφόρηση των μεγαλουπόλεων. Ακόμη, κυρίαρχο ρόλο διαδραματίζουν και οι διεθνείς συνθήκες, καθώς θα μπορούσαν να οργανωθούν και διεθνείς εκστρατείες με σκοπό την ενημέρωση των πολιτών. Επιπλέον, απαραίτητη είναι και η ορθή αξιοποίηση των κονδυλίων της Ε.Ε. για περιβαλλοντικά ζητήματα και, τέλος, πρέπει να σταματήσει η αδιαφορία του Ελληνικού Κράτους και να επικεντρωθεί στην επαρκή στελέχωση με επιστημονικό διοικητικό και τεχνικό προσωπικό των αρμόδιων φορέων για την φύλαξη των προστατευόμενων εκτάσεων.

Σαφώς και η οικονομική κρίση έχει δυσμενείς επιπτώσεις στη ζωή μας. Παρόλα αυτά, πιστεύω πως πρέπει να φανούμε δυνατοί επειδή έχουμε χρέος απέναντι στο περιβάλλον και πρέπει να προστατεύσουμε τη φύση. Εύχομαι και ελπίζω να λάβετε τα παραπάνω υπόψη σας και να συμβάλλετε στην βελτίωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας μας, ώστε να αποκτήσουν οι νεότερες γενιές και την ψυχολογία και τη διάθεση να ασχοληθούν με περιβαλλοντικά ζητήματα. Ευχαριστώ.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής Γεώργιος Μπεκιάρης, από το Νομό Λακωνίας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΕΚΙΑΡΗΣ (Νομός Λακωνίας): Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητά μέλη της «Βουλής των Εφήβων», δεν είναι παράδοξο ούτε πολυτέλεια να συζητάμε για οικολογική κρίση σε περίοδο οικονομικής κρίσης, καθώς η μία τροφοδοτεί την άλλη.

Ενώ ο άνθρωπος χρησιμοποιεί το περιβάλλον για την κάλυψη των αναγκών του έφτασε στο σημείο να γίνει στυγνός εκμεταλλευτής του, γι' αυτό θα πρέπει να λάβουμε δραστικά μέτρα για τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στο περιβάλλον και στην ποιότητα ζωής. Εφόσον το περιβάλλον συνδέεται άρρηκτα με τις δραστηριότητες του ανθρώπου, όσο καταστρέφεται αυτό, άλλο τόσο υποβαθμίζεται και η ποιότητα της ζωής του.

Πρώτα θα πρέπει να ενισχυθεί η νομοθεσία, περί προστασίας του περιβάλλοντος, καθώς η σημερινή νόμοι είναι επιεικείς και συχνά καταπατώνται. Οι νόμοι αυτοί θα πρέπει να είναι πιο αυστηροί και οι παραβάτες θα πρέπει να τιμωρούνται ανάλογα. Επίσης, οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις θα πρέπει να αξιοποιούνται μόνο για την παραγωγή των αγροτικών προϊόντων. Σήμερα οι άνθρωποι τοποθετούν στις εκτάσεις φωτοβολταϊκά συστήματα, προκειμένου να έχουν μεγαλύτερο κέρδος από αυτό που θα είχαν αν έκαναν παραγωγή προϊόντων.

Επιπλέον, θα πρέπει να δοθούν κίνητρα μέσω εφαρμογής περιφερειακών αναπτυξιακών προγραμμάτων. Έτσι οι μεγαλουπόλεις θα αποσυμφορηθούν, γεγονός που θα βελτιώσει την ποιότητα ζωής του ατόμου και θα δώσει ζωή στην ύπαιθρο, που συνεπάγεται στο φυσικό περιβάλλον.

Ακόμη για τη βελτίωση του περιβάλλοντος πρέπει να ενεργοποιηθεί η εκμετάλλευση των φυσικών πόρων που παρέχει η χώρα μας. Η Ελλάδα διαθέτει ηλιακή και αιολική ενέργεια, που είναι εκμεταλλεύσιμη, σε μικρό όμως ποσοστό. Η αξιοποίηση των εναλλακτικών πηγών ενέργειας παρέχει τη δυνατότητα μείωσης της οικονομικής ύφεσης στη χώρα μας.

Συγχρόνως, θα πρέπει να ενισχυθούν και περιβαλλοντικές ομάδες και να δραστηριοποιηθούν άμεσα, έτσι ώστε όλοι μας να γνωρίζουμε με ποιες κινήσεις υποβαθμίζουμε το περιβάλλον και την ποιότητα της ζωής μας. Μαζί με την αξιοποίηση των ανακυκλώσιμων αντικειμένων θα δοθεί μια πνοή ανάπτυξης που θα συμβάλει στην οικονομική κρίση και στις επιπτώσεις που αυτή έχει στο περιβάλλον και στην ποιότητα της ζωής μας.

Συνεπώς, μπορούμε όλοι μας με απλές κινήσεις να συμβάλουμε στην εξάλειψη των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης. Ο καθένας ατομικά, αλλά και η κοινωνία συλλογικά μπορεί να δώσει λύσεις στα προβλήματα της, αρκεί να επιθυμεί να τα αντιμετωπίσει. Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής Δημήτριος Βελέντζας, από τη Β' Αθήνας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΕΛΕΝΤΖΑΣ (Β' Αθήνας): Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, λέγομαι Δημήτρης Βελέντζας, από την Περιφέρεια Β' Αθήνας.

Είναι γνωστό ότι διανύουμε μια περίοδο οικονομικής κρίσης, ωστόσο δεν είναι μόνο οικονομική κρίση, είναι και κοινωνική κρίση, περιβαλλοντική κρίση, ακόμα και πολιτική κρίση. Για παράδειγμα, το χειμώνα που μας πέρασε είχαμε το πρόβλημα με την αιθαλομίχλη, το οποίο το 1920 στη Μεγάλη Βρετανία σκότωσε πάνω από 20.000 ανθρώπους. Νομίζω ότι δεν θέλουμε να συμβεί το ίδιο και στη χώρα μας και χρειάζονται άμεσα μέτρα σε ένα τέτοιο πρόβλημα, όπως μείωση της φορολογίας στο πετρέλαιο, κάτι που είναι υποχρέωση της Βουλής, η οποία δεν βλέπουμε να λαμβάνει κάποια μέτρα.

Όσον αφορά στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Κάθε χρόνο δίνουμε δισεκατομμύρια ευρώ σε ορυκτά καύσιμα, τα οποία δεν έχουν καμιά προοπτική, ούτε κοινωνική, ούτε περιβαλλοντική, ούτε οικονομική, το οποίο μας ενδιαφέρει. Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας από την άλλη έχουν και προοπτική για το μέλλον και θα μπορούσαν να έχουν και κάποια οικονομική προοπτική, καθώς αν επενδύσουμε σ' αυτές θα έχουμε και κάποιες νέες θέσεις εργασίας, οι οποίες θα μπορούσαν να λύσουν το πρόβλημα της ανεργίας.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η περιοχή της Ανάβρας στη Μαγνησία, η οποία έχει υιοθετήσει μια πράσινη οικονομία. Η ανεργία στην περιοχή αγγίζει το πολύ το 2% και αποτελεί πρότυπο για ολόκληρη την Ευρώπη, όχι μόνο για την Ελλάδα.

Όπως είπαμε, πρέπει να ακολουθήσουμε μια ενιαία διακρατική περιβαλλοντική πολιτική, δηλαδή να συνεργαστούμε με τα άλλα κράτη, κάτι το οποίο δεν το βλέπουμε να γίνεται. Υπήρχαν συνθήκες και με άλλα κράτη, ωστόσο, βλέπουμε τη θερμοκρασία του πλανήτη συνεχώς να αυξάνεται και να μη γίνεται καμία αλλαγή.

Ένα άλλο θέμα είναι η αποκέντρωση. Νομίζω ότι χρειάζονται κίνητρα, κυρίως για τη νεολαία, όπως κάποια επιδόματα, έτσι ώστε να στραφούν ξανά στην αγροτική παραγωγή, όπως και στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που μπορούν να αναπτυχθούν. Αυτό πρέπει να γίνει με μια οριοθέτηση, ώστε να μην ξεφύγουμε από τα όρια, γιατί έτσι και αλλιώς η Ελλάδα είναι μια χώρα που μπορεί να ζήσει και από τη γεωργία και από τον τουρισμό της, αποκλειστικά.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής Γεώργιος Σιδηρόπουλος, από την Πιερία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Πιερίας): Καλημέρα σας, είμαι ο Γιώργος Σιδηρόπουλος, από την Πιερία και θα ήθελα να αναφέρω ότι σήμερα με τα τελευταία, και ευτυχώς καλά κρατούμενα, αποθέματα ελπίδας του ελληνικού λαού μπορούμε να στρέψουμε το βλέμμα μας σ' αυτό τον πολυπόθητο τομέα της ανάπτυξης και πόσο μάλλον σε οικολογικά πλαίσια, σήμερα που αυτό είναι μονόδρομος για όλους μας σε ένα παγκόσμιο επίπεδο.

Επιβάλλεται να συνειδητοποιήσουμε, ακόμα και αφού αναφέρθηκε πολλές φορές από ομιλητές το επίμαχο θέμα, ότι δεν είμαστε πριν από 20 χρόνια για να ψηλαφίζουμε τις τεχνολογίες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Είναι βιώσιμες, παγκόσμια έχουμε δει λαμπρά παραδείγματα που μας δείχνουν ότι μπορούμε να πάμε μπροστά, εάν ακολουθήσουμε αυτό το δρόμο. Ο δρόμος της ανάπτυξης οδήγησε στο σταθμό με το τρένο της ανάπτυξης και εάν δεν επιβιβαστούμε θα φύγει, γιατί αυτό το τρένο δεν περιμένει κανέναν.

Πρέπει να καταλάβουμε ακόμη ότι έχουν γίνει πολύ συμβιβασμοί στο θέμα αυτό. Άνθρωποι καθημερινά, όχι απαραίτητα μεγάλοι κεφαλαιούχοι, αλλά άνθρωποι που έχουν ακόμη αυτή την πίστη, πιστεύουν ότι θα προοδεύσουμε επενδύοντας στο κεφάλαιο εδώ, για να ανακυκλωθεί το χρήμα, να πάμε μπροστά εμείς με τις δικές μας δυνάμεις. Μπορούμε να πούμε ότι βρίσκουν μπροστά τους το μπλόκο της γραφειοκρατίας, σε ένα σύστημα το οποίο δεν είναι φτιαγμένο για να δεχτεί μεγάλες επενδύσεις και μικρές, να διαχειριστεί και να πάει μπροστά την Ελλάδα σ' αυτή την κρίσιμη περίοδο.

Μπορούμε να το δούμε αυτό, όταν η Ισλανδία, πριν από πέντε χρόνια μπορεί να λέει ότι θα υλοποιήσουμε τους στόχους αυτούς και σήμερα να μιλάει για αιολική ενέργεια απολύτως βιώσιμη και να μας λέει ότι επιτύχαμε τους στόχους μας και για επιχειρήσεις υψηλής τεχνολογίας, φυσικά και μπορούμε και εμείς.

Ο Γκάντι είχε πει «Μπορούμε να δούμε την αλλαγή, αν αλλάξουμε τον εαυτό μας, να γίνουμε η αλλαγή που θέλουμε να δούμε στον κόσμο». Εκεί πάμε στην εκπαίδευση, στο προσωπικό επίπεδο που αναφέρθηκαν οι προηγούμενοι ομιλητές και η εισηγήτρια. Εδώ θα πρέπει να διαφωνήσω με την εισηγήτρια, γιατί η λέξη «λίγοι» δεν ήταν σωστή. Είμαστε απλοί, είμαστε νέοι και ο ιδεαλισμός θα μας πάει μπροστά. Ακόμη και αν χαθούμε στο δρόμο μας, πιστεύω ότι μεγάλες προσωπικότητες, που μπορεί να κάθονται σε αυτά τα έδρανα, μπορούν να μας πάνε μπροστά.

Όταν χάνουμε την πυγμή σε πολιτικό επίπεδο, στη διεθνή σκακιέρα χανόμαστε κυριολεκτικά σε κρίσιμες Συνόδους, όπως Ρίο +20, Φραγκφούρτη 2010 και το επικείμενο πολυνομοσχέδιο, που είχα την τύχη να πέσει στα χέρια μου, 2015 – 2020 της Ευρώπης, μπορούμε να συμμετέχουμε, όταν συμμετέχει η Ισλανδία, όταν συμμετέχει η Ελβετία και όταν δεν βάζει το κεφάλαιό της.

Μπορούμε γιατί καθημερινά, άνθρωποι όπως επιστήμονες που βγαίνουν στο εξωτερικό μας δείχνουν ότι οι συμβιβασμοί ήταν αρκετοί ως εδώ. Πρέπει να τραβήξουμε μια γραμμή στο έδαφος και να πούμε «ως εδώ, θα κάνουμε το βήμα μπροστά και συμβιβαστήκαμε αρκετά». Ευχαριστώ.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Ειρήνη Βασιλειάδου από τη Δράμα.

ΕΙΡΗΝΗ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ (Νομός Δράμας): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε. Στις μέρες μας, στη χώρα μας επικρατεί οικονομική κρίση και αυτό επηρεάζει διάφορους τομείς. Επίσης, έχουμε τεράστιο ποσοστό ανεργίας και λόγω αυτού του προβλήματος οι πολίτες κατευθύνονται προς τις μεγάλες πόλεις με ψευδείς ελπίδες ότι θα βρουν μια δουλειά ώστε να μπορέσουν να καλυτερεύσουν την ποιότητα της ζωής τους. Βέβαια, οι προσπάθειες αυτές αποτυγχάνουν και καταφέρνουμε να έχουμε τεράστιο συνωστισμό στις μεγάλες πόλεις, καταστρέφοντας έτσι όχι μόνο την ποιότητα ζωής τους, αλλά και γενικότερα το περιβάλλον. Βέβαια, είναι πολύ δύσκολο αυτός ο

πληθυσμός να γυρίσει ξανά στην ύπαιθρο και στην επαρχία, καθώς ούτε εκεί υπάρχουν δουλειές και για το κόστος μετακίνησης τους, όπως η εύρεση μιας δουλειάς, νέας κατοικίας, είναι τεράστιο. Το κράτος θα πρέπει να δώσει επιδόματα και νέες θέσεις εργασίας σε αυτούς τους ανθρώπους ώστε να μπορούν να ασχοληθούν με αγροτικά επαγγέλματα και έτσι θα μπορέσει να αναπτυχθεί και η αγροτική κοινωνία και το εμπόριο και θα μπορέσει να σταματήσει αυτή η αστυφιλία.

Πέρα από τις λύσεις που έχουμε να δώσουμε στα προβλήματα που αφορούν το περιβάλλον, πρέπει να επικεντρωθούμε στον πυρήνα αυτού του προβλήματος και όλα ξεκινούν από την παιδεία που δεχόμαστε και κυρίως εμείς οι νέοι. Στα σχολεία δεν μαθαίνουμε τίποτα για το περιβάλλον και πως να το προστατεύουμε. Άμα δοθούν τα κατάλληλα κονδύλια θα μπορεί ο κάθε πολίτης να αποκτήσει την περιβαλλοντική συνείδηση που πρέπει ώστε να μπορεί αργότερα και από μόνος του να οργανώνεται και να μπορεί να αντιμετωπίσει τα περιβαλλοντικά προβλήματα που έρχονται στην επιφάνεια. Τώρα, δεν ξέρει τι είναι το νόμιμο, τι είναι το παράνομο, τι είναι λάθος και τι σωστό. Απλώς προσπαθεί να επιβιώσει χωρίς να λαμβάνει υπόψη του πόσο επηρεάζεται το περιβάλλον γύρω του. Ευχαριστώ.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Γεώργιος Ουντζούδης από το νομό Έβρου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΟΥΝΤΖΟΥΔΗΣ (Νομός Έβρου): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε. Θα ήθελα και εγώ με τη σειρά μου να αναφερθώ στις προτάσεις που αποτελούν και το θέμα και να σταθώ ακόμα περισσότερο σε κάποιες από αυτές. Αρχικά νομίζω πως η αξιοποίηση των εναλλακτικών πηγών ενέργειας είναι πολύ σημαντική και πιστεύω πως είναι καλό και η ΔΕΗ να αντικαταστήσει ακόμα περισσότερα από το βλαβερό προς το φυσικό περιβάλλον εργοστάσια λιγνίτη, με φωτοβολταϊκά πάρκα και ανεμογεννήτριες, έτσι ώστε το ρεύμα που θα χρησιμοποιείται στη χώρα μας να προέρχεται κατά μεγάλο ποσοστό από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Θεωρώ επίσης απαραίτητη την εφαρμογή περιφερειακών αναπτυξιακών προγραμμάτων ώστε να υπάρξει η αποσυμφόρηση των μεγαλουπόλεων. Θα ήθελα να σταθώ εδώ και να τονίσω την αναγκαιότητα του να δοθούν κίνητρα στους πολίτες να μετοικήσουν στις επαρχίες, πράγμα που μπορεί να συμβεί με διάφορες επιδοτήσεις σε όσους θέλουν να ασχοληθούν με την καλλιέργεια της γης και την κτηνοτροφία. Ακόμη, να υπάρξει χαμηλότερη φορολόγηση και στις εταιρείες που θα μεταφέρουν τις μονάδες τους στις πόλεις της επαρχίας.

Όσον αφορά τη συνεργασία των κρατών, από όσα γνωρίζω, αν και υπάρχει ενιαία πολιτική μεταξύ των χωρών της Ε.Ε., αυτή θα πρέπει να διευρυνθεί και στις υπόλοιπες χώρες του κόσμου, καθώς, για παράδειγμα, η Ελλάδα εξαρτάται άμεσα από διάφορες ενέργειες της Τουρκίας που δεν ανήκει όμως στα κράτη - μέλη της ευρωζώνης και μερικές φορές πράττει αυθαίρετα.

Τέλος, επιτρέψτε μου να κάνω μια πρόταση η οποία ίσως παρεκκλίνει λίγο από το όλο θέμα, αλλά εφόσον η επιτροπή μας συμπεριλαμβάνεται και στην παραγωγή, θα ήθελα να την αναφέρω. Η πρότασή μου είναι ότι από τη στιγμή που ένα μεγάλο μέρος της οικονομίας μας εξαρτάται από τους αγρότες, είναι αναγκαίος ένας κεντρικός σχεδιασμός, δηλαδή, μια μελέτη ανά γεωγραφική περιοχή της χώρας σχετικά με το ποιες καλλιέργειες είναι κατάλληλες ώστε να υπάρχει όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ποσοτική και ποιοτική παραγωγή. Εάν πραγματοποιηθεί αυτό, στο μέλλον θα βοηθηθεί η οικονομία μας και θα αυξηθούν οι εξαγωγές μας, στις οποίες είμαστε ελλειμματικοί. Ευχαριστώ.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Πολυξένη Ποντίκα από τα Γρεβενά.

ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΠΟΝΤΙΚΑ (Νομός Γρεβενών): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε. Η οικονομική κρίση επηρεάζει άμεσα την καθημερινότητα, την ψυχολογία, τη συμπεριφορά μας. Γκρεμίζει τα όνειρα, τις ελπίδες, αποτελεί τροχοπέδη για την ανέλιξη της κοινωνίας και δυσχεραίνει τη διαβίωση των ατόμων. Θεωρούμε ανεπτυγμένη την κοινωνία μας, θαυμάζουμε την τεράστια ανάπτυξη των επιστημών και της τεχνολογίας, όμως δεν έχουμε καταφέρει ακόμα να αντιμετωπίσουμε την οικονομική κρίση. Η οικονομική εξαθλίωση οδηγεί τα άτομα στην στέρηση της ποιοτικής διαβίωσης, αφού αδυνατούν να καλύψουν ακόμα και στοιχειώδεις ανάγκες. Ορισμένα άτομα ωθούνται σε βίαιες, αντικοινωνικές συμπεριφορές και συνεπώς αναπτύσσονται φαινόμενα κοινωνικής παθογένειας που υποβαθμίζουν, όχι μόνο την ποιότητα ζωής των ατόμων, αλλά και τον χαρακτήρα ολόκληρης της κοινωνίας. Πώς όμως θα αντιμετωπιστεί η οικονομική κρίση όταν παραμένουμε αδρανείς; Χρέος όλων μας είναι η ανάπτυξη κοινωνικοπολιτικής δράσης με έμφαση στην αξιοκρατία και την καταπολέμηση του νεποτισμού.

Τη δύναμη που κατέχουμε με το δικαίωμα της ψήφου στις εκλογές, οφείλουμε να την αξιοποιήσουμε σωστά ψηφίζοντας ως εκπροσώπους μας ανθρώπους με προσόντα, σφαιρικές γνώσεις, ηθικούς φραγμούς. Ας σταματήσουμε επιτέλους να πουλάμε την ψήφο μας για μια θέση στο δημόσιο ή για κάποια άλλη ανταπόδοση. Είναι απαραίτητο να απομακρύνουμε τα αισθήματα ηττοπάθειας που μας διακρίνουν και να πάψουμε να περιμένουμε από τους άλλους να βρουν τη λύση. Είναι αδήριτη ανάγκη να απαλλαγούμε από προκαταλήψεις που έχουμε θέσει ως πυξίδα της ζωής μας, να σκεφτόμαστε πριν καταλήξουμε σε μια απόφαση και να διαμορφώνουμε την προσωπική μας άποψη ώστε να μην ακολουθούμε τυφλά τη μάζα.

Η οικονομική κρίση όμως συνδέεται άρρηκτα και με την περιβαλλοντική κρίση. Το οικολογικό πρόβλημα είναι πλέον οικουμενικό, γιατί η περιβαλλοντική υποβάθμιση δεν γνωρίζει σύνορα και είναι στην ουσία κρίση του σύγχρονου πολιτισμού και των αξιών του. Η ρύπανση, τα σκουπίδια, οι φωτιές, το φαινόμενο του θερμοκηπίου, απογυμνώνουν το περιβάλλον, περιορίζουν τη ζωή μας, αφαιρούν το χρώμα, τη χαρά και ο άνθρωπος χάνεται συνεχώς και κλείνεται τελικά στον εσωτερικό σκοτεινό του κόσμο. Η σοβαρότητα λοιπόν του φαινομένου είναι δεδομένη, όπως δεδομένες είναι και οι ευχολογίες για την αντιμετώπιση του. Δυστυχώς όμως, οι ευχές, οι ελπίδες και τα ωραία λόγια, όχι μόνο δεν αρκούν, αλλά εφησυχάζουν, γιατί ο πλανήτης δεν αντέχει τόση άλογη

επέμβαση. Επομένως, απαιτείται η ανάπτυξη εθελοντικής δράσης μέσω της ανακύκλωσης, των δεντροφυτεύσεων, των αναδασώσεων, που δεν θα προσφέρουν στον άνθρωπο υλική ανταμοιβή, αλλά ηθική, η οποία όμως είναι πιο σημαντική. Διότι, η θεοποίηση του χρήματος τείνει να εξαφανίσει την ανθρωπιά και ο εθελοντισμός αποδεικνύει ότι υπάρχουν ακόμη πραγματικοί άνθρωποι, γι' αυτό ο καθένας από εμάς μπορεί και πρέπει να ξεκινήσει τη δική του «πράσινη επανάσταση».

Επιπλέον, χρειάζεται η διαμόρφωση οικολογικής συνείδησης μέσα από μια αποτελεσματική περιβαλλοντική εκπαίδευση που δεν θα αγγίζει μόνο τη λογική, αλλά κυρίως το συναίσθημα των ανθρώπων. Είναι αναγκαίο τα οικολογικά κινήματα να πραγματοποιούν έρευνες με δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων για να ενημερώνουν την παγκόσμια κοινή γνώμη. Καθοριστικής σημασίας είναι και η εκμετάλλευση φυσικών πόρων και η αξιοποίηση εναλλακτικών πηγών ενέργειας, καθώς επίσης και η θέσπιση αυστηρού νομοθετικού πλαισίου πάταξης της λαθροϋλοτομίας με ταυτόχρονη δραστική μείωση της φορολογίας του πετρελαίου θέρμανσης ώστε να καταστεί προσιτό στους καταναλωτές και να περιοριστεί η καύση ξύλων.

Τέλος, οφείλουμε να συνειδητοποιήσουμε την άρρηκτη σχέση του περιβάλλοντος με την ποιότητα της ζωής μας, διότι θα επωμιστούμε τα λάθη στο μέλλον ως κληρονόμοι του σύγχρονου κόσμου. Μπορούμε να «τραντάξουμε» τις ελπίδες ενός φθαρμένου πολιτισμού, γιατί έχουμε όνειρα, θέληση, πάθος. Γιατί ελπίζουμε, είμαστε αισιόδοξοι, είμαστε πρόθυμοι να παλέψουμε με όλες μας τις δυνάμεις για να γιατρέψουμε το αρρωστημένο παρόν. Ευχαριστώ.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα των Επιτροπών): Το λόγο έχει ο Βασίλειος Ξανθόπουλος από την Α΄ Θεσσαλονίκης.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Αρχικά θα ήθελα να ξεκινήσω με το πρώτο σκέλος του θέματος, που είναι η οικονομική κρίση. Η οικονομική κρίση έχει να κάνει με καταρρεύσεις τραπεζών διάφορων κατευθυνόμενων οίκων από χώρες με πολιτικά και οικονομικά οφέλη και άλλα σκοτεινά σκάνδαλα εγχώριας και διεθνούς διαπλοκής, που εκτελούνται από χρησιμοποιημένες κυβερνήσεις και επίσης, πολιτικών κατεστημένων, των οποίων οι πολιτικές ήταν μεγαλύτερες από όσων φαντάζονταν και που τελικά δεν οδήγησαν πουθενά, παρά μόνο σε μεγάλες διαδηλώσεις, αναρχία, παρανομία, κατάλυση της δημοκρατίας.

Δηλαδή, ένα αποτέλεσμα λανθασμένων πολιτικών, που όμως είχε τη στήριξη του λαού σε κάθε δημοκρατική διαδικασία, εκλογές και ως αντάλλαγμα τα μεγαλύτερα καταστροφικά προβλήματα της χώρας, πελαταιακό κράτος, διαφθορά, αδιαφάνεια, αναξιοκρατία, τα οποία μας οδήγησαν εν γνώσει μας στη σημερινή άθλια κατάσταση και αυτή είναι η τραγική ειρωνεία.

Το δεύτερο σκέλος του θέματος είναι οι επιπτώσεις στο περιβάλλον και στη ζωή μας. Όπως, όλοι γνωρίζουμε οι αυξήσεις στο πετρέλαιο όπως και σε διάφορα καύσιμα, που μας βοηθούν στην επιβίωσή μας, έχουν ξεφύγει εντελώς από τα λογικά όρια και πολύ περισσότερο με τη μείωση των εισοδημάτων. Έτσι, βλέπουμε τη μεγάλη στροφή των καταναλωτών κατά κύριο λόγο στην καύση ξύλων, τα οποία είναι άγνωστο από τι προέρχονται και τι περιέχουν, προκαλώντας τεράστιο περιβαλλοντικό έγκλημα, αλλά και πολλά προβλήματα υγείας. Όλο αυτό συντελεί στην καταστροφή και παραγκώνιση του φυσικού πλούτου με την επιβράβευση, φυσικά, της πολιτείας που δεν κάνει κάτι γι' αυτό, αλλά και του περιβάλλοντος που υπάρχει στην Ελλάδα και το οποίο θυμόμαστε μόνο κάθε καλοκαίρι, που προσπαθούμε να περισώσουμε λόγω του τουρισμού, ειδικά όταν συνδυάζονται με πυρκαγιές σε περιοχές με περιορισμένη προσβασιμότητα.

Η πρότασή μου είναι λοιπόν, είναι απλή. Η συμφωνία για διακριτική συμφωνία, όπου αναφέρεται και στις ενδεικτικές προτάσεις και που μπορούμε με γείτονες χώρες να συνεργαστούμε, έτσι ώστε να υπάρχει και η κατάλληλη ανάπτυξη στα σύνορα των χωρών και των μεν και των δε, αλλά και η έγκαιρη διάσωση για κάθε ενδεχόμενο. Έτσι, θα διαφυλαχθούν οι φυσικοί τόποι που χρήζουν άμεσης ορθής διαχείρισης, αξιοποίησης, καθώς και προστασίας για το κοινό συμφέρον, ανάμεσα σε συνεργαζόμενες χώρες.

Αναφορικά με το δεύτερο υπόδειγμα που είναι οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στη ζωή μας που είναι το σημαντικότερο όλων όσο και αν φαίνεται ασήμαντο ή ανυπολόγιστο, είναι η ζωή μας ουσιαστικά μέσα στην κρίση. Εκτός λοιπόν, από το οικονομικό, πολιτικό υπάρχει και το ψυχολογικό κομμάτι, που εντάσσεται στον κοινωνικό τομέα. Όλα αυτά τα αποτελέσματα της κρίσης, που είναι η ανέχεια. Η εξαθλίωση, η εγκατάλειψη, η κατάθλιψη έχουν κυριεύσει τις ψυχές των Ελλήνων και αυτό θα κάνει ίσως δεκαετίες να ξεπεραστεί, κυρίως από τα παιδιά. Αυτό είναι τελικά που θέλει η πολιτεία; Αυτοκτονίες, διάλυση της οικογένειας, μετανάστευση; Σιγά σιγά το πετυχαίνουν.

Συμπέρασμα όλων είναι αυτό που πρέπει να καταστεί σαφές, πράγμα που δεν έχουμε καταλάβει, ούτε εμείς, αλλά ούτε και ο διεθνής κόσμος, πως ο κόσμος περιβάλλεται από ανθρώπους, και όχι από 500ρικά ή 200ρικά, τέλος πάντων από χρήμα. Άρα, να σταματήσουμε να γινόμαστε πειθήνια όργανα, χειραγωγούμενα από συμφέροντα και μέσα που επικρατούν σε όλο τον κόσμο. Για την επίτευξη, όμως, αυτού του δύσκολου στόχου, χρειάζονται άνθρωποι, με πρώτα συστατικά την αλληλεγγύη που πρέπει να δείχνουν στο συνάνθρωπό μας, την ενότητα μεταξύ μας που έχει αντικατασταθεί από τη διχονοία, αλλά και από τον εθελοντισμό που μας διακατέχει και είμαι σίγουρος ότι ο Έλληνας τα έχει όλα αυτά. Έχει αποδειχθεί και στο παρόν και στο παρελθόν ότι μπορεί να πετύχει τα πάντα.

Τέλος, ας μην ξεχνάμε ότι κάθε άνθρωπος κρύβει μέσα του μια πυρηνική βόμβα που αν εκραγεί θα έχει απρόβλεπτες συνέπειες και το γνωρίζουμε όλοι αυτό. Ελπίζω και εύχομαι οι βαθείς πεποισθήσεις μου να γίνουν η αφορμή για κάτι καλύτερο. Για ένα καλύτερο αύριο, για μια καλύτερη Ελλάδα, για ένα καλύτερο κόσμο.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβη βουλευτής Κουβαράκη – Χατζηλάμπου Μαρία.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΥΒΑΡΑΚΗ – ΧΑΤΖΗΛΑΜΠΟΥ (Β΄ Πειραιά): Αγαπητοί συνάδελφοι της «Βουλής των Εφήβων» η πρωτοφανής οικονομική κρίση που ξέσπασε στην Ελλάδα συνοδεύεται και από περιβαλλοντική οπισθοδρόμηση. Παρόλα αυτά, πολλοί είναι εκείνοι που πιστεύουν ότι η μέριμνα για το περιβάλλον αποτελεί μια πολυτέλεια στη δύσκολη περίοδο που διανύουμε. Το περιβάλλον όπως, είναι ο χώρος όπου γεννιόμαστε, ζούμε και αναπνέουμε. Σύμφωνα, λοιπόν, με τη διεθνή περιβαλλοντική οργάνωση WWF, με τα μέτρα προσαρμογής της Ελληνικής Οικονομίας ακυρώθηκε μικρή, αλλά σημαντική πρόοδος που σημειώθηκε στην περιβαλλοντική και πολιτική νομοθεσία της χώρας τα τελευταία χρόνια. Σε τέτοιες δύσκολες περιόδους εμφανίζονται ως μόνη λύση οι δραστηριότητες με τεράστιες περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Πολλά περιβαλλοντικά προγράμματα, όπως ο βιολογικός καθαρισμός έμειναν πίσω. Επίσης, η μείωση του προσωπικού των κρατικών υπηρεσιών που σχετίζονται με το περιβάλλον, το θέτουν σε κίνδυνο όπως για παράδειγμα οι περικοπές των Σωμάτων Δασοφυλάκων ή των ελεγκτών περιβάλλοντος στα εργοστάσια, καθιστούν ανυπεράσπιστα τα δάση και ανεξέλεγκτες τις επιχειρήσεις. Η κρίση, όμως, πλήττει και την οικολογική συμπεριφορά των κατοίκων. Αξιόλογο παράδειγμα η παράνομη υλοτόμηση δασικών εκτάσεων, αλλά και η καύση κακής ποιότητας ξύλων και παραγώγων του για θέρμανση το χειμώνα, λόγω της υψηλής τιμής; Του πετρελαίου, παρατηρήθηκε επέκταση της νοθείας καυσίμων και αύξηση του ποσοστού κακοσυντηρημένων οχημάτων. Άμεση συνέπεια είναι η καταστροφή μεγάλων δασικών εκτάσεων και η δημιουργία της αιθαλομίχλης, που σκέπασε τις πόλεις.

Επιπρόσθετα, πολλοί εγκατέλειψαν τα οικολογικά προϊόντα λόγω κόστους τους με άμεσο συνέπεια την τόνωση των γενετικά τροποποιημένων προϊόντων, βλάπτοντας και το περιβάλλον, καθώς και το ίδιο τους τον εαυτό καθώς είναι υπεύθυνα για λογικές κρίσεις.

Η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί ζήτημα βασικής και ασφυκτικής προτεραιότητας για τη χώρα μας, όντας ανθρωπίνo δικαίωμα τρίτης γενιάς. Είναι απαραίτητη, λοιπόν, η ύπαρξη νομοθετικού πλαισίου προστασίας του περιβάλλοντος μέσω του οποίου θα επιβάλλονται πρόστιμα και κυρώσεις στις αποκλίνουσες επιχειρήσεις. Τα χρήματα από τα πρόστιμα θα χρησιμοποιηθούν για την επιδότηση οικολογικών επιχειρήσεων, κάτι που θα τονώσει την πράσινη επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα και θα μειώσει την τιμή των οικολογικών προϊόντων.

Μια άλλη τιμή που πρέπει να ελαττωθεί είναι αυτή του πετρελαίου, μέσω ήπιας φορολογίας που το καθιστά πιο προσιτό στους πολίτες. Τέλος, περισσότερη σύνεση στο θέμα των απολύσεων και των περικοπών, σε τομείς που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς το κόστος όντας πρωταρχικό σημείο αναφοράς είναι υψηλότερο από αυτούς τους μισθούς, καθώς η υγεία πολλών ανθρώπων επιβαρύνεται, έξοδα στον τομέα της υγείας, καταστρέφεται ο φυσικός πλούτος της φύσης, πλήγμα στον τουριστικό τομέα και μειώνεται η αγροτική παραγωγή. Η οικονομική ανάπτυξη σε ύφεση. Τελειώνω με μία δήλωση του Hugo Tsaves τέως Προέδρου της Βενεζουέλας: «αν το κλίμα ήταν Τράπεζα, θα το είχατε ήδη σώσει». Μια φράση που μπορεί να αναφέρεται σε ένα παγκόσμιο περιβαλλοντολογικό πρόβλημα και όχι στην περίπλοκη οικονομικοπεριβαλλοντική κρίση της χώρας μας, αλλά τονίζει εύστοχα την αξιοκρατική πυραμίδα των περισσότερων κυβερνήσεων.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβος βουλευτής Δουρούμη Αντωνία Σταυρούλα.

ΑΝΤΩΝΙΑ – ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΔΟΥΡΟΥΜΗ (Νομός Μεσσηνίας): Ζούμε σε μια χώρα που είναι η οικονομία της που έχει υποστεί σοβαρά πλήγματα, μια χώρα που λόγω αίσθησης αυτής της κρίσης δεν μπορεί να προοδεύσει αλλά και να προστατευτεί. Εκτός των υπολοίπων προβλημάτων που επιφέρει η οικονομική κρίση, έρχεται να απειλήσει και να δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στο περιβάλλον, ένα περιβάλλον που δόθηκε σε εμάς καθαρό, αλλά δεν είμαστε σε θέση να το κληροδοτήσουμε στις επόμενες γενιές στην κατάσταση που το βρήκαμε.

Η άποψή μου είναι πως πρέπει να ληφθούν μέτρα προστασίας περιβάλλοντος που θα εφαρμοστούν και δεν θα κλειστούν σε ένα συρτάρι. Αναγκαίο θα ήταν να παρθούν μέτρα ως προς την προστασία των δασών. Δεν γίνεται να εξαφανίζουμε τα δάση. Χωρίς αυτά δεν μπορούμε να ζήσουμε. Άνθρωπος χωρίς οξυγόνο δεν ζει και τα δάση είναι το οξυγόνο. Το εισιτήριό μας προς την επιβίωση. Δεν μπορούμε εμείς οι ίδιοι να το καταστρέψουμε.

Επίσης, καλό θα ήταν να εκμεταλλευτούμε τους φυσικούς πόρους της χώρας μας που είναι άφθονοι, οικολογική και με μικρότερο κόστος εκμετάλλευσης, πόροι που δεν μολύνουν και δεν καταστρέφουν το περιβάλλον και τα έξοδα χρήσης τους είναι πολύ λιγότερα. Δεν βρίσκω το λόγο, παραδείγματος χάριν, να μην εκμεταλλευτούμε την αιολική και ηλιακή ενέργεια για την Παρασκευή ηλιακής ενέργειας που το τωρινό κόστος παραγωγής είναι πολύ αυξημένο. Με αυτές τις δύο ενέργειες θα κάνουμε οικονομία σε μεγάλο βαθμό και δεν θα καταστρέψουμε αυτό τον φυσικό πλούτο που έχουμε στα χέρια μας.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβος βουλευτής Διαλυτά Ευαγγελία.

ΔΙΑΛΥΝΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ (Νομός Ηρακλείου): Το πρόβλημα της οικολογικής καταστροφής είναι τεράστιο στις μέρες μας. Ο σύγχρονος τρόπος ζωής οξύνει καθημερινά αυτό το φαινόμενο.

Αν υιοθετήσουμε μία οικολογική συνείδηση, θα μπορούμε και να αναπτυχθούμε οικονομικά, αλλά και να αποφύγουμε την περιβαλλοντική καταστροφή. Η λύση που προτείνω είναι η εξής: η ανάπτυξη των εφαρμογών, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Δεν θα μιλήσω περαιτέρω, γιατί με κάλυψαν οι συνάδελφοί μου και θα πάω κατευθείαν στο θέμα της γεωργίας.

Η Ελλάδα μπορεί να υποστηρίξει τη γεωργική παραγωγή. Η μορφολογία της, αλλά και το κλίμα της επιτρέπει την παραγωγή τεράστιων ποσοτήτων λαχανικών, φρούτων και άλλων προϊόντων, που εάν

πουληθούν στο εξωτερικό, σίγουρα η Ελλάδα θα έχει αρκετά κέρδη. Όμως, για να γίνει κάτι τέτοιο, θα πρέπει η Κυβέρνηση να πάρει μέτρα, για τα οποία θα διευκολύνει τους αγρότες να καλλιεργούν τα προϊόντα αυτά. Με τα σημερινά δεδομένα κάτι τέτοιο δεν μπορεί να γίνει, δεν μπορεί να υπάρξει ανάπτυξη, είναι αδύνατον, διότι δεν υπάρχουν τα κατάλληλα μέτρα. Συνεπώς το κράτος πρέπει να αναθεωρήσει κάποιους νόμους, ώστε να φύγει η Ελλάδα από την οικονομική κρίση και επιπλέον πρέπει να επιδοτήσει τέσσερις βασικούς τομείς κατά τη γνώμη μου που θεωρώ ότι η Ελλάδα μέσα από αυτούς μπορεί να ξεφύγει από την οικονομική κρίση. Την κτηνοτροφία, τη γεωργία, τον τουρισμό και το εμπόριο, γιατί μην ξεχνάμε ότι αν αξιοποιήσουμε τους πόρους και όλα όσα εκείνα μας προσφέρει η ελληνική γη, τότε θα είναι πολύ εύκολο να ορθοποδήσει η οικονομία μας. Ήρθε η ώρα να σταματήσουμε να κατηγορούμε τους υπόλοιπους, να κάνουμε τις προτάσεις μας πράξη για ένα καλύτερο μέλλον. Θεωρώ πως αν ποτέ δεν αλλάξει το σύστημα της πολιτείας και ο τρόπος που αντιμετωπίζει η κυβέρνηση την κοινωνία, πολύ φοβάμαι πως δεν θα καταφέρουμε απολύτως τίποτα.

Γι' αυτό πρέπει να ενεργήσουμε, να κάνουμε κάτι ώστε να αλλάξει αυτή η κατάσταση και ιδιαίτερα εμείς οι νέοι που σε λίγα χρόνια εμείς θα αποτελούμε τη Βουλή και την κάθε κυβέρνηση, οπωσδήποτε πρέπει να κάνουμε κάτι για το δικό μας μέλλον και καλό. Ευχαριστώ πολύ.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής Γεννητιδής.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΕΝΝΕΤΙΔΗΣ (Νομός Καβάλας): Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε και αγαπητοί συνάδελφοι, ονομάζομαι Γεννητιδής Χρήστος και είμαι από το Νομό Καβάλας. Η χώρα μας βρίσκεται εν μέσω μίας μεγάλης οικονομικής κρίσης, η οποία μεταξύ άλλων πλήττει σοβαρά το περιβάλλον και κατά συνέπεια την ποιότητα ζωής των πολιτών. Εξαιτίας της κρίσης, το κράτος και οι πολίτες έχουν στρέψει τη προσοχή τους στα οικονομικά προβλήματα, παραμερίζοντας την προστασία του περιβάλλοντος. Έτσι, παρατηρείται έλλειψη πράσινης ανάπτυξης και επιστροφή των πολιτών σε φαινομενικά οικονομικές, αλλά εξαιρετικά ρυπογόνες πηγές ενέργειας, όπως ο λυχνίτης και τα κακής ποιότητας ξύλα. Αυτές οι πηγές ενέργειας προκαλούν εντονότατα προβλήματα, όπως ρύπανση της ατμόσφαιρας και των υδάτων, καθώς και την εκπομπή επιβλαβών αερίων, τα οποία εντείνουν το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Κατά συνέπεια, καταστρέφουν τη χλωρίδα και την πανίδα, διαταράσσουν τη διατροφική αλυσίδα και κατ' επέκταση βλάπτουν τον άνθρωπο.

Γι' αυτούς τους λόγους καθίσταται επιτακτική ανάγκη για προώθηση της πράσινης ανάπτυξης κυρίως με προσανατολισμό στις ανανεώσιμες πηγές, όπως η αιολική, η ηλιακή, η υδραυλική, η γεωθερμική και η βιομάζα, οι οποίες είναι φιλικές προς το περιβάλλον. Σημαντικό είναι ότι όλες αυτές οι μορφές ενέργειας και οι εφαρμογές της στον ελλαδικό χώρο εγγυώνται επαρκή κάλυψη των ενεργειακών αναγκών, οικονομική ανάπτυξη με στροφή της επιχειρηματικής δραστηριότητας στην πράσινη ενέργεια και ταυτόχρονα προστασία του περιβάλλοντος. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη σωστή εκμετάλλευση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας είναι η απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας, έτσι ώστε ο καταναλωτής να επιλέγει τον προμηθευτή που επιθυμεί. Για την ορθή όμως λειτουργία της αγοράς, θα πρέπει να υπάρχει νομική προστασία του πολίτη τόσο ως προς τις τιμές όσο και ως προς τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

Ένα ακόμα σημαντικό βήμα είναι η κυριαρχία της πράσινης κατοικίας, η οποία θα εξοικονομήσει μεγάλα ποσά ενέργειας. Η εξοικονόμηση επιτυγχάνεται με την οικολογική και παράλληλα αποτελεσματική μόνωση, αλλά και από τον εξοπλισμό των κατοικιών με ηλεκτρικές συσκευές χαμηλής κατανάλωσης. Αυτό δεν μπορεί να επιτευχθεί εάν το κράτος δεν δώσει κάποια κίνητρα στους πολίτες, όπως μειωμένη φορολογία, επιδοτήσεις και δάνεια, με τα οποία θα χτίζονται νέα σπίτια και θα ανακαινίζονται τα παλιά.

Επίσης, η πολιτεία πρέπει ενόψει κρίσης να παροτρύνει τους πολίτες να χρησιμοποιήσουν και φωτοβολταϊκά παρέχοντάς τους σημαντικά προνόμια.

Μία ακόμη μέθοδος για την προστασία του περιβάλλοντος είναι η ανακύκλωση, η οποία βρίσκεται σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα στη χώρα μας, γι' αυτό η πολιτεία πρέπει να κινητοποιηθεί και να εφαρμόσει τη διαδικασία της ανακύκλωσης με οργάνωση και συνέπεια σε περισσότερες περιοχές της χώρας, διότι εξοικονομούν τεράστια ποσά ενέργειας και πρώτης ύλης.

Παρόλα αυτά στις περισσότερες περιοχές σήμερα υπάρχουν ελάχιστοι ή και καθόλου κάδοι ανακύκλωσης, ενώ οι πολίτες δεν είναι επαρκώς ενημερωμένοι για τους τρόπους και τα οφέλη τους, αλλά και την πληθώρα των ανακυκλώσιμων υλικών και τις πολλαπλές δυνατότητες επαναχρησιμοποίησης προϊόντων.

Από τα παραπάνω προβάλλεται επιτακτική ανάγκη ανάπτυξης οικολογικής συνείδησης στους Έλληνες και ιδιαίτερα στους νέους. Σημαντικός αρωγός σ' αυτή την προσπάθεια θα πρέπει να είναι η παιδεία, η οποία θα καλλιεργήσει το ενδιαφέρον και την αγάπη για το περιβάλλον και θα οδηγήσει στη συνειδητοποίηση του οικολογικού προβλήματος και των ευθυνών που μας αναλογούν. Δεν είναι όμως αρκετή η ιδιωτική πρωτοβουλία, αλλά απαιτείται και κρατική παρέμβαση με αυστηρό νομοθετικό πλαίσιο που θα περιορίζει τη μόλυνση και θα ωθεί την ανακύκλωση και τη χαμηλή κατανάλωση.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβος βουλευτής Δουλαβέρη.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΔΟΥΛΑΒΕΡΗ (Νομός Ηλείας): Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί έφηβοι βουλευτές, καλησπέρα σας. Ονομάζομαι Γεωργία Δουλαβέρη και είμαι από το Νομό Ηλείας. Θα λέγαμε πως είναι αδιανόητο σε τέτοιες περιόδους να μιλάμε για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, όταν το κράτος καλείται να αντιμετωπίσει μία βιώσιμη οικονομική κρίση και όταν το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού αγωνίζεται για ένα καλύτερο μέλλον. Είναι προφανές λοιπόν ότι το θέμα του περιβάλλοντος βρίσκεται σε δεύτερη μοίρα. Γιατί όμως η κυβέρνηση δεν φροντίζει να ξεπεραστεί αυτό το πρόβλημα; γιατί άραγε δεν έχει ακόμα συνδέσει την αξία του περιβάλλοντος με τα πιθανά οικονομικά οφέλη που μπορούν να προσφερθούν;

Εφόσον βρισκόμαστε σε μία τόσο δύσκολη θέση ως χώρα, θα πρέπει όλοι τόσο αρμόδιοι όσο φορείς, να διαχειριστούν το θέμα και να το μελετήσουν από όλες τις πιθανές πλευρές του.

Για να αντιμετωπιστεί αυτή η κατάσταση, αρχικά θα πρέπει όλοι οι πολίτες να ενημερωθούν, να ευαισθητοποιηθούν και να δράσουν άμεσα ώστε να βρεθεί μία άμεση λύση. Αρχικά θα πρέπει να γίνει καλύτερη διαχείριση όλων των φυσικών πόρων που η χώρα μας διαθέτει σε μεγάλο ποσοστό και όπου καλύπτει ένα μεγάλο μέρος των καθημερινών αναγκών του ανθρώπου. Επιπλέον με ένα καλύτερο και πιο αποτελεσματικό τρόπο θα πρέπει να προστατευτούν οι δασικές εκτάσεις από τις αυθαιρέσιες ορισμένων ασυνείδητων ανθρώπων, αλλά και να καταργηθεί η παράνομη υλοτομία και η κατάχρηση τέτοιων εδαφών για την κατασκευή κατοικιών.

Τέλος, θα ήθελα να πω ότι η χώρα μας παρουσιάζεται επωφελημένη από την ένταξη της στην Ε.Ε., διότι δεν είναι λίγες οι φορές που εγκρίνονται διάφορα αναπτυξιακά και ενεργειακά προγράμματα. Τα κίνητρα δίνονται αρκεί να τα εκμεταλλευτούμε. Θα ήθελα να προσθέσω πως η χώρα μας είναι μία χώρα που από τα παλαιότερα χρόνια είχε βιώσει την οικονομική κρίση, την είχε ξεπεράσει και αυτά τα χρόνια φαίνεται να επαναλαμβάνονται. Όμως το περιβάλλον είναι χαρακτηριστικό κομμάτι της χώρας μας και είναι η εικόνα μας προς όλο τον κόσμο.

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής Κάμπρας.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΠΡΑΣ (Νομός Ηλείας): Καλημέρα. Ονομάζομαι Παναγιώτης Κάμπρας από το Νομό Ηλείας. Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε και αγαπητοί συμβουλευτές όλοι ζούμε σε μία χώρα στην οποία το φως του ήλιου είναι άφθονο και ο αέρας είναι δυνατός τον περισσότερο καιρό, πράγμα το οποίο μπορεί να τελέσει ένα παράγοντα έτσι ώστε να χρησιμοποιηθούν οι ΑΠΕ, οι οποίες είναι φυσικά φιλικές προς το περιβάλλον, σε αντίθεση με το πετρέλαιο, το οποίο είναι υπερβολικά ρυπογόνο και επιβαρύνει τους ζωντανούς οργανισμούς πάνω στον πλανήτη.

Επιπλέον, θα ήθελα να προσθέσω όσον αφορά το δεύτερο θέμα, που αναφέρεται τη θέσπιση αυστηρού νομοθετικού πλαισίου, πάταξη της λαθροϋλοτομίας με ταυτόχρονη δραστική μείωση της φορολογίας του πετρελαίου θέρμανσης. Το πρώτο σκέλος μπορεί να τελεστεί με την κατάλληλη νομοθεσία. Κατά τη γνώμη μου όμως το δεύτερο σκέλος δεν υφίσταται, γιατί ακόμα και να μειωθεί η φορολογία, ο Έλληνας ουσιαστικά θα είναι ακόμα πιο δύσκολο να χρησιμοποιήσει πετρέλαιο, λόγω των χαμηλών μισθών, των χαρατσιών και της υπόλοιπης φορολογίας, που σημαίνει ότι είναι πάρα πολύ δύσκολο.

Επιπλέον, πρέπει να ενισχυθεί η αποσυμφόρηση των μεγαλουπόλεων, φυσικά με κίνητρα που θα πρέπει να δοθούν από το κράτος, έτσι ώστε όλοι οι άνθρωποι που έχουν τη θέληση και τη δυνατότητα να μετακομίσουν στην επαρχία, να έχουν τα εφόδια έτσι ώστε να μην ξεκινήσουν ουσιαστικά από το μηδέν και να μπορούν να τελέσουν το έργο τους.

ΕΙΡΗΝΗ-ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβη βουλευτής Αγγελή Ειρήνη από την Αττική.

ΕΙΡΗΝΗ ΑΓΓΕΛΗ (Νομός Αττικής): Γεια σας, λέγομαι Αγγελή Ειρήνη. Είμαι από τα Μέγαρα, μια γεωργική περιοχή της Αττικής. Καταρχάς, θα ήθελα να σχολιάσω το γεγονός ότι νιώθω τυχερή, που παρευρίσκομαι σ' αυτό το πρόγραμμα μια εποχή, που το πολιτικό σύστημα περνάει κρίση και ο θεσμός της δημοκρατίας γενικότερα. Σ' αυτό θα σταθώ, γιατί θέλω να το σχολιάσω.

Για μένα Δημοκρατία σημαίνει να μπορείς να εξουσιάζεις τη μοίρα σου, να μπορείς να πιστεύεις ότι μπορείς να βελτιώσεις την ποιότητα της ζωής σου. Δεν ξέρω κατά πόσο μας δίνεται η δυνατότητα πια, παρόλα αυτά δεν μπορώ ν' αμφισβητήσω το γεγονός ότι αυτή τη στιγμή μπορώ να μιλάω, να λέω την άποψή μου και να γίνεται σεβαστή από τους υπόλοιπους. Συνεπώς, ευχαριστώ τους υπεύθυνους του προγράμματος, που μας έδωσαν αυτή την ευκαιρία.

Μιας και με κάλυψαν οι προηγούμενοι, γιατί αναφέρθηκαν σε πάρα πολλούς τομείς, θα σταθώ μόνο σ' ένα πράγμα, το οποίο θέλω να σχολιάσω, στη γεωργία. Η Ελλάδα ζούσε πάρα πολλά χρόνια από τη γεωργία, ήταν από τους κύριους παράγοντες, που έφερναν έσοδα στους πολίτες της. Παρόλα αυτά, κάποια στιγμή επειδή θεωρήθηκε υποβαθμισμένο επάγγελμα εξαιτίας της έλλειψης των μέσων, κάτι που σήμερα δεν ισχύει, οι άνθρωποι θέλοντας να αυξήσουν το κοινωνικό τους κύρος, άρχισαν ν' αποτρέπονται από την ενασχόλησή τους με τη γεωργία.

Συνεπώς, αυτό που προτείνω εγώ, είναι η προβολή και η στήριξη του επαγγέλματος των γεωργών. Είναι ένα δύσκολο επάγγελμα, γιατί είναι εποχιακό. Τα έσοδα δεν έρχονται άμεσα, ούτε είναι σταθερά. Εξαρτάται από πάρα πολλούς τομείς και από το περιβάλλον, κυρίως, το οποίο και μας νοιάζει, συνεπώς χρειάζονται μια στήριξη. Παρόλα αυτά εγώ δεν βλέπω στήριξη.

Κάποια στιγμή δόθηκαν επιχορηγήσεις, οι οποίες κατά τη γνώμη μου δε δόθηκαν με σωστό τρόπο, αφού κανένας δεν τόνισε την αξία τους. Οι άνθρωποι δεν ήξεραν τι σημαίνει «παίρνω επιχορήγηση, για ν' αλλάξω την καλλιέργειά μου, γιατί σε λίγο τα πράγματα έτσι όπως θα εξελιχθούν, η καλλιέργεια δεν θα μου εξασφαλίζει τα αναγκαία έσοδα, για να μπορώ να ζήσω». Με μειωμένη, λοιπόν, ενημέρωση της αξίας των επιδοτήσεων τα λεφτά αυτά δεν αξιοποιήθηκαν, με αποτέλεσμα τώρα η μισή Ελλάδα ν' ασχολείται με την καλλιέργεια του βαμβακιού, το οποίο, από τη στιγμή που υπάρχουν συνθετικά ρούχα, δεν το ζητά η αγορά εργασίας και έτσι πάρα πολλοί είναι άνεργοι.

Τελειώνοντας, θέλω να προτείνω να δοθεί ιδιαίτερη βάση στην ενημέρωση νέων καλλιεργειών, οι οποίες θα έχουν περισσότερα έσοδα, οι οποίες μπορούν ν' αξιοποιήσουν το κλίμα της Ελλάδας, το οποίο είναι

αυτό, που σύμφωνα μ' ένα κείμενο, που όλοι έχουμε κάνει από τα σχολικά βιβλία του Γυμναστηρίου, το κλίμα είναι αυτό και η γεωγραφική μας θέση είναι αυτή, που χαρακτηρίζει την Ελλάδα ως «το οικοπεδάκι του Θεού».

Σας ευχαριστώ πολύ και εύχομαι όσα είπα να σας προβληματίσαν.

ΕΙΡΗΝΗ-ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Ευχαριστούμε. Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής Σπανός Γεώργιος από την Αττική.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΠΑΝΟΣ (Νομός Αττικής): Χαίρεται. Ονομάζομαι Σπανός Γεώργιος, είμαι έφηβος βουλευτής από την Αττική, κατάγομαι κι εγώ από τα Μέγαρα, μια πόλη που περιβάλλεται από θάλασσα και αποτελεί και περήφανη αυτού του τόπου.

Όπως καταλάβατε ήδη, θέλω να μιλήσω για το υδάτινο περιβάλλον και την καταστροφή που υφίσταται σ' αυτό. Στην περιοχή μου υπάρχει έντονο το πρόβλημα της υπεραλίευσης και ιδιαίτερα τις εποχές αναπαραγωγής του υδάτινου κόσμου, το οποίο είναι πάρα πολύ επικίνδυνο για τον βίο κάτω από τη θάλασσα.

Πώς όμως προκύπτει η υπεραλίευση; Θέλετε από έλλειψη παιδείας πωλητή και αγοραστή; Από απληστία του πολίτη ή ακόμη και από την αυξημένη ζήτηση που έχει ο πληθυσμός της πόλης ή της περιοχής; Σίγουρα προέρχεται και από τα τρία, αλλά και ενθαρρύνεται από την αδράνεια του Κράτους να επέμβει σ' αυτό. Το κράτος δεν πρέπει να επεμβαίνει με σκληρές ποινές στους ψαράδες, σ' αυτούς που κάνουν τη δουλειά τους, αλλά μπορεί πιστεύω, να γίνει πιο «καθαρό παιχνίδι».

Η μόνη λύση για την αυξημένη ζήτηση είναι η αυτάρκεια και αυτή μπορεί να επέλθει και από τα ιχθυοτροφεία, από τα οποία βλέπουμε τα τελευταία τέσσερα χρόνια παραδείγματα, που, εμφανίζονται στην τηλέοραση, που πάνε μπροστά, διαπρέπουν και στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, έχουν μεγάλα έσοδα, αλλά δεν βοηθούνται από το Κράτος. Το κράτος μπορεί να δώσει άδειες δανειοδότησης, κάποιες χορηγίες, ώστε να γίνουν αυτές οι επενδύσεις και μ' αυτό τον τρόπο θα έχουμε νέες θέσεις εργασίας. Από αυτό θα προέλθει και η ανάπτυξη και με μεράκι και σκληρή δουλειά νομίζω ότι αυτές οι επενδύσεις μπορούν να πετύχουν. Όλα βρίσκονται στη θέληση.

Ακόμη, θέλω να πω ότι τα ιχθυοτροφεία μπορούν να επιφέρουν και εντονότερες εμπορικές συναλλαγές με κράτη του εξωτερικού και της Ευρώπης, αλλά και πιο μακρινών αποστάσεων.

Κλείνοντας, θα ήθελα να πω σε όλους, όσους παρευρίσκονται εδώ πέρα, ότι για να γίνουν εάν όχι όλα αυτά που συζητάμε σήμερα, κάποια από αυτά, θα πρέπει να δράσουμε κι εμείς οι νέοι, όχι μόνο επειδή το θέλουμε, αλλά επειδή μπορούμε. Ευχαριστώ.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Ευχαριστούμε πολύ, το λόγο έχει η έφηβη βουλευτής, Μπολιεράκη Δέσποινα, από το νομό Αττικής.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΠΟΛΙΕΡΑΚΗ (Νομός Αττικής): Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί φίλοι, ονομάζομαι Δέσποινα Μπολιεράκη και είμαι από το νομό Αττικής. Κατοικώ στην Ελευσίνα, της οποίας είναι γνωστό το πρόβλημα που έχει σχετικά με το περιβάλλον. Ζούμε μέσα στο καυσαέριο κυριολεκτικά. Καταρχάς, πιστεύω πως δεν μπορούμε να μιλάμε για ποιοτική ζωή από τη στιγμή που ένα πολύ μεγάλο ποσοστό οικογενειών στην Ελλάδα δεν μπορεί να έχει ούτε τα απαραίτητα. Επίσης, πιστεύω ότι από τη στιγμή που ζούμε υπό αυτές τις οικονομικές συνθήκες, είναι λογικό οι άνθρωποι να νοιάζονται πρώτα για αυτό που τους συμφέρει οικονομικά και μετά για το τί επιπτώσεις θα έχει αυτό στο περιβάλλον. Όπως είδαμε τον περασμένο χειμώνα, πολλά δέντρα κόπηκαν για να γλιτώσουν οι άνθρωποι το να αγοράσουν πετρέλαιο που είναι πολύ ακριβό.

Οι δικές μου προτάσεις για να εξαιρεθούν αυτά τα προβλήματα είναι, καταρχάς, να υπάρξει ένας πιο αυστηρός νόμος για τη λαθρούλοτομία, που όποιος παραβεί αυτόν τον νόμο να υποστεί βαριές συνέπειες. Αλλά, για να γίνει αυτό, καταρχάς, πρέπει να μειωθεί η τιμή στο πετρέλαιο και στα είδη πρώτης ανάγκης και να μειωθεί γενικά το Φ.Π.Α. Επίσης, πιστεύω ότι δεν υπάρχει ενημέρωση για να ξέρουν οι πολίτες τί πρέπει να κάνουν, για να βοηθήσουν στο οικολογικό πρόβλημα. Να υπάρξει ενημέρωση, να υπάρξουν πολλές εκπομπές για να τους δώσουμε συμβουλές στην καθημερινότητά τους, έτσι ώστε να μπορούν να βοηθήσουν το περιβάλλον.

Ακόμα, από τη στιγμή που μπορούμε να παράγουμε πολλά προϊόντα δεν μπορώ να καταλάβω γιατί κάνουμε εισαγωγή σε πολλά προϊόντα, που θα μπορούσαμε να έχουμε εμείς δικές μας πεδιάδες, να φυτέψουμε και να έχουν πολλοί άνθρωποι δουλειές, που δεν υπάρχουν τώρα και υπάρχει πολύ μεγάλο ποσοστό ανεργίας. Ακόμα θα πρέπει να αυξηθούν οι πολύ χαμηλοί μισθοί και οι συντάξεις, για να έχουν οι άνθρωποι ποιοτική ζωή και να έχουν και την όρεξη να βοηθήσουν το περιβάλλον. Να έχουν όρεξη να ασχοληθούν με το περιβάλλον, όπως με δεντροφύτευες και άλλα τέτοια. Αυτά είχα να πω. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Ευχαριστούμε πολύ. Διακόπτουμε για δέκα λεπτά και συνεχίζουμε με τους υπόλοιπους ομιλητές.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Συνεχίζουμε μετά τη διακοπή με τους υπόλοιπους ομιλητές. Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής κ. Πάσχος Γεώργιος από την άλλη τη Β' Αθήνας και να ετοιμάζεται ο Φλούδας Γεώργιος από την Β' Αθήνας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΣΧΟΣ (Β' Αθήνας): Καλημέρα σας, ονομάζαμε Παράσχος Γεώργιος και είναι από την περιφέρεια της Β' Αθήνας. Άκουσα από πολλούς ομιλητές και διαπίστωνα ότι οι περισσότεροι στέκονται στη μείωση της φορολογίας του πετρελαίου. Θεωρώ ότι δεν είναι λύση καθ' όσον το πετρέλαιο εφόσον μειωθεί η φορολογία θα χρησιμοποιείται ακόμη περισσότερο από τους πολίτες.

Βάσει μελετών μέχρι το 2050 θα έχει μειωθεί η ποσότητα του πετρελαίου γενικά, οπότε, θα πρέπει να στραφούμε σε χρήση άλλων πηγών ενέργειας όπως του φυσικού αερίου περισσότερο, το οποίο είναι άκρως

σημαντικό, όχι μόνο για την θέρμανση των κατοικιών, αλλά και την κίνηση των αυτοκινήτων όπου και θα είναι και πολύ πιο φιλικό προς το περιβάλλον.

Το φυσικό αέριο μπορεί να μεταφερθεί στον τόπο μας μέσω των αγωγών, όπου οι συγκεκριμένοι, θα μπορούν να μεταφέρουν και υδρογόνο και όπως έχουμε δει και τον τελευταίο καιρό, ήδη έχουν γίνει κάποια ξεκινήματα πάνω σε αυτό, καθώς θα περνάει από τη χώρα μας ο αγωγός ΤΑΠ Αζερμπαϊτζάν και θα μεταφέρει φυσικό αέριο.

Θα ήθελα να σταθώ στο θέμα της αποκέντρωσης, το οποίο είναι ένα μείζον ζήτημα, καθώς το 50% του ποσοστού της Ελλάδος κατοικεί το λεκανοπέδιο της Αττικής, κάτι το οποίο είναι πολύ σημαντικό και χρειάζεται μας προβληματίζει. Η αποσυμφόρηση των Αστικών Κέντρων και η περαιτέρω επιστροφή του ανθρώπου στο φυσικό του περιβάλλον, τη φύση.

Πρέπει να επιτευχθεί με μια σειρά μέτρων, τα οποία χρειάζεται να δοθούν κίνητρα, όπως ήδη έχει αναφερθεί από άλλους ομιλητές μου με χρηματικά κίνητρα, αλλά επίσης και να δοθεί στους νέους καλλιεργήσιμες εκτάσεις γης, οι οποίες δεν χρησιμοποιούνται και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή γεωργικών προϊόντων.

Θα ήθελα να περάσω στο θέμα των αυθαίρετων κατοικιών, το οποίο δεν έχει συζητηθεί αρκετά εκτιμώ σήμερα, θεωρώ ότι ήδη κάποιες νομοθετικές πράξεις έχουν γίνει μα πρέπει να γίνουν ακόμη πιο αυστηρές, όπως τα υψηλά πρόστιμα σε όσους έχουν ανεγείρει κατοικίες σε πράσινες περιοχές. Αυτό θα μπορέσει να αποφέρει κέρδη στο ελληνικό κράτος, αλλά θεωρώ ακόμη εφικτή ακόμη και την κατεδάφιση αυτών των κτιρίων καθώς είναι παράνομα και έχουν στερήσει ουσιαστικά στους ανθρώπους το δικαίωμα του οξυγόνου.

Και αυτό γιατί καταστράφηκαν δάση, τα οποία είναι ζωτικά για τη συνέχιση της ζωής του ανθρώπου και βεβαίως με την κατεδάφιση αυτών των κτιρίων πιστεύω ότι πρέπει να γίνει μετέπειτα μια αναδάσωση, όπου θα δοθεί η ευκαιρία στις ανθρώπους να είναι πιο κοντά στο φυσικό τους περιβάλλον. Ευχαριστώ πολύ.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Εμείς ευχαριστούμε τον λόγο τώρα έχει ο έφηβος βουλευτής κ. Φλούδας Γεώργιος από την Β΄ Αθήνας και ακολουθεί ο κ. Κωδωνάς Παναγιώτης από το νομό Καρδίτσας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΟΥΔΑΣ (Β΄ Αθήνας): Καλημέρα σας, Φλούδας Γεώργιος ονομάζομαι και είμαι από τον Βύρωνα της Β΄ Αθήνας. Όλοι αναφέρθηκαν για την οικονομική κρίση και ότι είναι δύσκολη. Πιστεύω ότι τη καμία κρίση δεν είναι δύσκολη εάν γνωρίζουμε να την διαχειριστούμε.. Δυστυχώς όμως δεν φαίνεται να την διαχειριζόμαστε σωστά. Η χώρα μας έχει άπειρες δυνατότητες και εμείς δεν τις βλέπουμε.

Καταρχήν, υπάρχουν κόντρες με τους γείτονες. Μπορούμε άνετα μέσω του εμπορίου να ωφεληθούμε και οι δύο και επειδή το χρήμα είναι γλυκό, δεν νομίζω ότι θα ξεσπάσει πόλεμος. Αναφέρθηκε η λαθρούλοτομία. Αυτό ένα πολύ μεγάλο κακό, το οποίο γίνεται για μακροχρόνια περίοδο εις βάρος του περιβάλλοντος.

(Ο άνθρωπος, που θα ήθελε να κόψει ή να κάψει ένα δάσος, δεν το καταστρέφει τώρα και φυτρώνει αύριο, αλλά καταστρέφει το περιβάλλον για πολύ καιρό.

Επίσης, υπάρχουν πολλοί άνθρωποι, που παίρνουν επιδοτήσεις, βάζουν κεφάλαια και βάζουν βολταϊκά στα χωράφια τους. Αυτό είναι το κακό ότι κοιτάνε πως θα πάρουν λίγα χρήματα από τη ΔΕΗ, ενώ μπορούν να χρησιμοποιήσουν τη γη και να καλύψουν τις δικές μας ανάγκες, γιατί η χώρα μας εισάγει πάρα πολλά προϊόντα, που εμείς μπορούμε άνετα να παράξουμε, να τα καταναλώσουμε και αργότερα, ίσως, να τα εξάγουμε.

Επίσης, υπάρχουν πάρα πολλοί Έλληνες, που ζουν στο δρόμο, είναι κρίμα αυτοί οι άνθρωποι να μην μπουν σε ένα δημόσιο κτίριο, το οποίο είναι σε αχρηστία, όπως στις σχολάζουσες κατοικίες, κληρονομίες, γιατί αυτά τα κτίρια μένουν αναξιοποίητα.

Επίσης, υπάρχουν πολλές κινήσεις, που μπορούμε να κάνουμε και υπάρχει μεγάλο εργατικό δυναμικό και Ελλήνων και μεταναστών. Όλοι αυτοί οι άνθρωποι μπορούν να δουλέψουν και να παράξουν έργο και να βγάλουμε λεφτά και να γλιτώσουμε από αυτή την οικονομική κρίση. Επίσης, πρέπει όλοι μας, εθελοντικά, να κάνουμε κάποιες κινήσεις, στηρίζοντας το διπλανό, να νοιαστούμε για το περιβάλλον, να κάνουμε κάτι για όλους, όχι για εμάς. Είναι ντροπή να κοιτάμε τον εαυτό μας, όταν γύρω μας όλα καταστρέφονται. Θα μείνουμε μόνοι μας και τι θα κάνουμε μόνοι μας; Τίποτα. Θα πεθάνουμε μόνοι μας.

Επίσης, σχετικά με την υπεραλιεία, την καταστροφή του υδάτινου περιβάλλοντος, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε ιχθυοτροφεία και για κατανάλωση ψαριών και για να αναπληρώσουμε το χαμένο πληθυσμό.

Επίσης, είναι καλό οι πολίτες να γνωρίζουν τη σχετική νομοθεσία για οτιδήποτε έχει να κάνει με το περιβάλλον, με την οικονομία, έτσι ώστε να πράττουν σωστά, να μην κάνουν παράνομες ενέργειες, όπως φοροδιαφυγή – δυστυχώς, υπάρχει μεγάλη φοροδιαφυγή σε αυτή τη χώρα – και να χάνουμε έσοδα. Αυτά είχα να πω. Σας ευχαριστώ.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Σας ευχαριστώ πολύ. Θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι, μαζί μας βρίσκεται ο Γενικός Γραμματέας της Βουλής των Ελλήνων, κ. Παπαϊωάννου, όπου τον καλωσορίζουμε. Κύριε Παπαϊωάννου, σας ευχαριστούμε πολύ για την παρουσία σας στην Επιτροπή μας.

Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής Κοδωνάς Παναγιώτης από το Νομό Καρδίτσας.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΔΩΝΑΣ (Νομός Καρδίτσας): Καλημέρα σας. Ονομάζομαι Κοδωνάς Παναγιώτης και έρχομαι από το Γενικό Λύκειο Παλαμά Καρδίτσας.

Κυρία Πρόεδρε, φίλοι έφηβοι βουλευτές, χαίρομαι πολύ που βρίσκομαι στο ναό της Δημοκρατίας και γενικότερα για όλη την εμπειρία, που αποκόμισα από το πρόγραμμα της «Βουλής των Εφήβων». Θα σας μιλήσω για το πρόβλημα της οικονομικής κρίσης και τις επιπτώσεις της στο περιβάλλον και στην ποιότητα ζωής

των ανθρώπων. Καθημερινά γίνεται όλο και πιο πολύ αντιληπτό ότι η φύση εκδικείται την ανθρώπινη αλαζονεία. Ο σύγχρονος τεχνοκρατούμενος πολιτισμός βοήθησε καθοριστικά τον άνθρωπο να απαλλαγεί από πολλά προβλήματα και καταναγκασμούς, που του επέβαλλε η ίδια η φύση. Επειδή, όμως, δεν κατάφερε να διαχειριστεί τα τεχνολογικά του επιτεύγματα με την απαραίτητη ευσυνειδησία και σύνεση, τώρα πληρώνει το τίμημα αυτής της προόδου, δηλαδή, βρίσκεται αντιμέτωπος με το οικολογικό πρόβλημα. Πρόβλημα παγκόσμιας εμβέλειας, το οποίο εντείνεται ακόμη περισσότερο, λόγω του παραγκωνισμού της προστασίας του περιβάλλοντος εν καιρώ οικονομικής κρίσης, πρόβλημα με ολέθριες επιπτώσεις στη φύση και στην ανθρώπινη ύπαρξη σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο, πρόβλημα στο οποίο πρέπει να δοθούν ουσιαστικές και άμεσες λύσεις.

Αρχικά επιβάλλεται η επαναπροσαρμογή του νομοθετικού πλαισίου, δεν αρκεί η θέσπιση νόμων, αλλά χρειάζεται αυστηρός ελεγκτικός μηχανισμός, όχι μόνο σε επίπεδο καταστολής, αλλά και πρόληψης, για κάθε λογής παράβαση, όπως, για παράδειγμα, η λαθραία υλοτομία, η ρίψη σκουπιδιών σε δάση, θάλασσες και παραλίες και ο εμπρησμός δασικών περιοχών. Επιπλέον, θα βοηθούσε σε μεγάλο βαθμό η δραστική μείωση της φορολογίας και του κόστους εναλλακτικών πηγών ενέργειας φιλικών προς το περιβάλλον, π.χ., ηλιακή, αιολική, ώστε να γίνουν οικονομικά προσίτες στους καταναλωτές και έτσι να μειωθεί ο όγκος των ρύπων, που μολύνουν την ατμόσφαιρα. Έτσι, δεν θα εξασφαλιστεί μόνο η προστασία του περιβάλλοντος, αλλά θα εξασφαλιστεί και η μείωση των εξόδων των Ελλήνων φορολογούμενων πολιτών.

Τέλος, αναγκαία θεωρείται και η αλλαγή νοοτροπίας των ανθρώπων, μέσω της καλλιέργειας της οικολογικής συνείδησης από τους φορείς κοινωνικοποίησης, όπως αυτός του εκπαιδευτικού φορέα. Το σχολείο είναι η μικρογραφία της κοινωνίας μας, μέσω του οποίου μπορούμε να γαλουχηθούμε από μικροί, ώστε να αγαπάμε τη φύση και να προστατεύουμε το περιβάλλον. Οι περιβαλλοντικές εκδρομές, οι αναδασώσεις, οι δενδροφυτεύσεις και η ανακύκλωση είναι κάποιες από τις δραστηριότητες, που μπορούν να φέρουν εις πέρας εύκολα ακόμη και οι μαθητές του Δημοτικού Σχολείου. Η διδαχή του σεβασμού προς τη φύση στους κόλπους της σχολικής κοινωνίας και η κατάλληλη νομοθετική υποδομή αναμφισβήτητα εγγυάται την καλλιέργεια της οικολογικής νοοτροπίας στους νέους, η οποία με τη σειρά της εγγυάται την αγάπη προς τη φύση, άρα και την αγάπη προς τη ζωή.

Καταλήγοντας, θα αναφέρω ένα γνωμικό ενός Κολομβιανού ποιητή, του Νικόλα Γκόμεζ, το οποίο λέει: Ο σύγχρονος άνθρωπος καταστρέφει περισσότερο όταν χτίζει, παρά όταν γκρεμίζει. Γι' αυτό ας χτίζουμε οικολογικά. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Σας ευχαριστώ πολύ.

Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής Χριστόπουλος Πέτρος από το Νομό Μεσσηνίας.

ΠΕΤΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Μεσσηνίας): Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί φίλοι και φίλες, ονομάζομαι Πέτρος Χριστόπουλος και κατάγομαι από την Θουρία Μεσσηνίας, κυρίως, μία αγροτική περιοχή. Αφορμή του θέματος μου είναι η οικονομική κρίση και γι' αυτό θα σας μιλήσω για την αγροτική παραγωγή και ανάπτυξη ως μέρος της εθνικής οικονομίας της Ελλάδος και για τους ανθρώπους της.

Αρχικά, ένας βασικός πυλώνας για την αγροτική οικονομία είναι οι μεγάλες καλλιέργειες στον ελλαδικό χώρο. Βασικά προϊόντα, όπως το ελαιόλαδο, η επιτραπέζια ελιά, το πορτοκάλι, τα σιτηρά και διάφορα άλλα προϊόντα έχουν αναγνωριστεί σε διεθνές επίπεδο. Το γεγονός αυτό μας οδηγεί σε έναν δεύτερο πυλώνα, ο οποίος είναι η ανάπτυξη του Αγροτουρισμού, κυρίως από επενδυτές αραβικής καταγωγής και Ρώσους.

Αυτοί οι δύο παράγοντες συμβάλλουν στην βελτίωση πολλών θεμάτων που μας απασχολούν. Ένας παράγοντας είναι η μείωση της ανεργίας, η απασχόληση των νέων, η αύξηση των εσόδων του Κράτους, η εξωστρέφεια στον εμπορικό τομέα μέσω εξαγωγής αγροτικών προϊόντων. Επίσης, βελτιώνεται η εικόνα της Ελλάδας στον εξωτερικό τομέα, αναπτύσσεται ο δευτερογενής τομέας και κατόπιν, ο τριτογενής μέσα από τον πρωτογενή τομέα, ο οποίος αποτελείται, κυρίως, από αγρότες. Περιορίζεται η μετανάστευση των νέων, κυρίως, στο εξωτερικό και συμβάλει στην αποκέντρωση, δηλαδή, στην επιστροφή των ανθρώπων στην ύπαιθρο, η οποία θα τους βοηθήσει να σέβονται το περιβάλλον και τη ζωή.

Τέλος, πρέπει να επισημανθούν κάποιες προτάσεις για τη σωστή λειτουργία της αγροτικής οικονομίας μέσω της βοήθειας της Πολιτείας. Η Πολιτεία μπορεί να δώσει επιδοτήσεις και να αξιοποιήσει τα προγράμματα του ΕΣΠΑ, σεμινάρια για επιμόρφωση των αγροτών για τα λιπάσματα, καλύτερη οργάνωση των αγροτικών συνεταιρισμών, διαφήμιση και προβολή αγροτικών προϊόντων, μετατροπή συμβατικών καλλιεργειών σε βιολογικές καλλιέργειες λόγω της ζήτησης αυτών των συγκεκριμένων προϊόντων.

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

ΕΙΡΗΝΗ - ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής Νικόλαος Μακαρέζος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΚΑΡΕΖΟΣ (Β' Αθήνας): Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, σεβαστά μέλη της Επιτροπής, ο προβληματισμός μου να συνθέσω έναν πρόλογο μετρημένο, αλλά ταυτόχρονα ικανό να συγκρατήσει το ενδιαφέρον σας, οδήγησε την σκέψη μου στα λόγια του Ινδιάνου Σιάτλ προς τον Πρόεδρο των Η.Π.Α. Φραγκλίνο Πιρς το 1885, λίγο πριν οι Ινδιάνοι εκχωρήσουν μία απόφαση συναίνεσης στην πατρογονική τους γη. Ο συγκινητικός λόγος που περιέγραφε τη γη ως αδερφό και πηγή εσωτερικής γαλήνης και ευδαιμονίας με έκαναν να σκεφτώ πως ο σεβασμός για το Περιβάλλον είναι θέμα, πρωτίστως, εσωτερικού εκπολιτισμού και ψυχικής ευγένειας και πολύ λιγότερο θέμα οικονομικών μεγεθών. Κυρίως, είναι θέμα όλων μας.

Αναντίλεκτα, όλοι οι Έλληνες αισθανόμαστε την οικονομική κρίση, να κρέμεται ως δαμόκλειος σπάθη πάνω από το κεφάλι μας, «ακρωτηριάζοντας» κάθε όνειρο και κάθε προοπτική. Θύμα αυτής της νοσηρής κατάστασης είναι και το Περιβάλλον, η προστασία του οποίου θυσιάζεται στον βωμό εξοικονόμησης χρημάτων,

αλλά και η ποιότητα ζωής όλων μας που καταρρέει. Εναλλακτικές λύσεις υπάρχουν. Προέχει, όμως, η συνειδητοποίηση ότι η πρόληψη και όχι η θεραπεία περιβαλλοντικών προβλημάτων αποτελεί την, πλέον, οικονομικά συμφέρουσα λύση.

Η αναδυόμενη έννοια της βιοοικονομίας πρέπει να γίνει το ηχηρό σύνθημα και το αντίδοτο απέναντι στην οικονομική κρίση. Τι συνεπάγεται η βιοοικονομία; Τη δημιουργία θέσεων εργασίας στους τομείς των ανανεώσιμων πηγών, του βιοκλιματικού σχεδιασμού κτιρίων, των ανακυκλώσιμων υλικών, των βιολογικών προϊόντων και διαδικασιών, που θα δώσει σημαντική ώθηση στην αγορά εργασίας και θα οδηγήσει στην ανάπτυξη επαγγελματιών, όχι πια παρασιτικών, αλλά με ουσιαστική και κοινωνική προσφορά.

Ένα πλέγμα κρατικών μηχανισμών είναι ικανό να λειτουργήσει ως ασπίδα προστασίας για το Περιβάλλον και την ανθρώπινη ζωή. Προτείνω, λοιπόν, την εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων για ειδικές κατηγορίες προστασίας του περιβάλλοντος: ένταξη της χώρας σε ευρωπαϊκά προγράμματα χρηματοδότησης, σε βιομηχανίες, μέσα μεταφοράς κ.λπ. για επενδύσεις σε νέες αντιρρυπαντικές τεχνολογίες. Αξιοποίηση πόρων από ευρωπαϊκά προγράμματα για επιχορηγήσεις σε επενδύσεις ασφάλτωσης νερού για τα νησιά μας. Κατάργηση τεκμηρίων για την αγορά και χρήση αυτοκινήτων νέας τεχνολογίας.

Στα πιο μακρόπνοα σχέδια μπορούν να ενταχθούν οι ακόλουθες προτάσεις: έξυπνες πόλεις στο μέλλον, στην εργασία του Κράτους με κατασκευαστικές εταιρίες για χάραξη ρυμοτομίας με σωστό προσανατολισμό κατά την φορά του ανέμου και εμπλουτισμός του αστικού τοπίου με ενδεδειγμένα φυτά, που δεσμεύουν τις ρυπογόνους ουσίες, ώστε να λειτουργήσει ένας φυσικός εξαερισμός για τις πόλεις, που θα ανακουφίζει τους κάτοικους από την πνιγηρή ατμόσφαιρα.

Στις σκέψεις μου είναι και η δημιουργία ενός βαλκανικού μηχανισμού προστασίας του περιβάλλοντος και χρηματοδότηση εκ μέρους της Πολιτείας Ελλήνων επιστημόνων και πανεπιστημίων για συμμετοχή τους σε ερευνητικά προγράμματα προστασίας του περιβάλλοντος. Αναμφίβολα, όλες αυτές οι προτάσεις θα έχουν περιορισμένη απήχηση και αποτελεσματικότητα, αν δεν ενισχύονται από ένα αίσθημα συλλογικής ευθύνης απέναντι στο Περιβάλλον. Η περιβαλλοντική αγωγή και εκπαίδευση είναι εκείνη που θα εμψυχήσει τον πηγαίο σεβασμό προς το αγαθό της ζωής και της φύσης.

Κλείνοντας το λόγο μου, αισθάνομαι την ανάγκη να τονίσω, πως όλες οι δράσεις πρέπει να στοχεύουν στην αρχή της αειφορίας. Ο καθένας από εμάς έχει το ηθικό χρέος και την ευθύνη να μεταβιβάσει την πολύτιμη αυτή κληρονομιά αλώβητη στις επόμενες γενεές. Διαφορετικά, οι συνέπειες θα είναι οδυνηρές. Όπως είπε και ο Ινδιάνος Σιάτλ, «ο άνθρωποι θα υποφέρουμε από μεγάλη εσωτερική μοναξιά». Ας μην το επιτρέψουμε. Σας ευχαριστώ.

ΕΙΡΗΝΗ - ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβη βουλευτής Σοφία Δήμοβιτς.

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΒΙΤΣ (Α΄ Πειραιά): Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί έφηβοι βουλευτές, ονομάζομαι Σοφία Δήμοβιτς, και είμαι από την Περιφέρεια Α΄ Πειραιά. Παίρνοντας ως αφορμή την αβάστακτη οικονομική κρίση, στην οποία ζούμε τα τελευταία χρόνια θα ήθελα να σας παρουσιάσω τους προβληματισμούς μου, σχετικά με τις επιπτώσεις που έχει αυτή η κρίση στο περιβάλλον. Οι υψηλοί φόροι που έχουν επιβληθεί στους έλληνες κατοίκους, οδήγησαν τους ανθρώπους αυτούς σε αδιέξοδο. Για το λόγο αυτό, ανακάλυψαν νέους τρόπους για να συνεχίσουν μειώνοντας το κόστος διαβίωσης, χωρίς να υπολογίζουν όμως, τις επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Η πολύ αυξημένη τιμή του πετρελαίου, λόγω φόρων οδήγησε το Χειμώνα που πέρασε, πολλούς κατοίκους στην παράνομη κοπή των δένδρων, των λίγων πράσινων χώρων της Αθήνας. Επίσης, για την θέρμανση τους οι κάτοικοι, είχαν στο τζάκι υλικά όπως πλαστικά, παπούτσια, σκουπίδια και πολλά άλλα, με αποτέλεσμα τη δημιουργία αιθαλομίχλης. Αφού οι αποδοχές των λίγων πλέον εργαζομένων, είναι πολύ μικρές οι τιμές πρέπει να προσαρμοστούν με βάση τις σημερινές συνθήκες. Δηλαδή, με απαλλαγή της βαριάς φορολογίας, που επιβάλλεται συνέχεια και από ότι φαίνεται θα συνεχίσει να επιβάλλεται επειδή, έτσι θέλουν οι κυβερνήσεις των άλλων χωρών.

Θα ήθελα να επισημάνω δύο τρόπους αντιμετώπισης της οικονομικής κρίσης, οι τρόποι αυτοί είναι η γεωργία και οι ιχθυοκαλλιέργειες. Δηλαδή, να οριοθετηθούν μεγάλες θαλάσσιες περιοχές μακριά από παραλίες, όπου θα αναπτυχθούν ιχθυοκαλλιέργειες από τις οποίες θα τροφοδοτούμε την Ευρώπη, αφού τα ελεύθερα ψάρια είναι πια πολύ λίγα. Η Ευρώπη, δεν έχει εύκαιρο μεγάλο χώρο στη θάλασσα για να αναπτύξει τέτοιου είδους καλλιέργειες. Μπορεί αυτή η λύση να μην είναι ωφέλιμη για το περιβάλλον, αλλά θα βοηθήσει τη χώρα μας.

Τέλος, όπως είναι γνωστό το βαμβάκι για να αναπτυχθεί χρειάζεται πολύ νερό. Στον ποταμό Πηνειό, έχουν τοποθετηθεί βαμβάκοκαλλιέργειες, δυστυχώς όμως, για αυτό το λόγο το ποτάμι τείνει να στερέψει. Το νερό θα τελειώσει πολλοί άνθρωποι θα μεταναστεύσουν και πολλά ζώα θα πεθάνουν. Η περιοχή της Λάρισας, πρέπει να ξαναγίνει ο σιτοβολώνας της Ελλάδας και με αυτό, να κάνουμε εξαγωγές στις άλλες χώρες. Δηλαδή, να μην εξαρτόμαστε από τους ξένους και για το φαί μας, και με αυτό να αναγκαζόμαστε να παίρνουμε δάνεια που δεν θα ξεπληρωθούν ούτε από τα εγγόνια μας.

Γιατί ο άνθρωπος, μπορεί να ζήσει χωρίς πετρέλαιο αλλά, χωρίς το νερό μόνο για 4 ημέρες. Στο μέλλον θα γίνονται πόλεμοι, για το νερό και όχι για το πετρέλαιο όπως τώρα. Μπορεί κανείς να πει πως, αυτό είναι μια τραγική ειρωνεία. Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

ΕΙΡΗΝΗ - ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής) : Το λόγο έχει η έφηβη βουλευτής Ηλιοπούλου Δήμητρα.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Πέλλας) : Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητά μέλη της Επιτροπής, καλησπέρα σας. Ονομάζομαι Ηλιοπούλου Δήμητρα και κατάγομαι από το Νομό Πέλλας. Όπως έχει προλεχθεί η Ελλάδα σήμερα, βρίσκεται σε ένα δύσκολο στάδιο, αυτό οφείλεται τόσο στην ηθική όσο και στην οικονομική κρίση. Παρόλα αυτά όμως, τα αποτελέσματα της τελευταίας έχουν ορατές συνέπειες, στο ευρύτερο φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον. Οι αιτίες των επιπτώσεων ποικίλουν κύριο χαρακτηριστικό ωστόσο αποτελεί του τρόπου ζωής των σύγχρονων ελλήνων, λόγω της προφανής προσφυγής τους σε προσιτές λύσεις διαβίωσης.

Είναι επιστημονικά αποδεδειγμένο, ότι η συμπεριφορά του ανθρώπου βρίσκεται σε αλληλεξάρτηση με την ψυχική του ισορροπία, καθώς αποτελεί ψυχοσωματική οντότητα. Επομένως, η διευθέτηση αυτού του ζητήματος έγκειται στην ανάπτυξη ουσιαστικής σχέσης του ανθρώπου με το φυσικό περιβάλλον του αρχικά και έπειτα, με το κοινωνικό. Οπότε, μια υλοποιήσιμη πρόταση σε αυτή τη περίπτωση, είναι η στροφή του ανθρώπου στον πρωτογενή τομέα παραγωγής. Πριν, ήταν αναγκαία η ενίσχυση της αγροτικής οικονομίας, η συνετή αξιοποίηση των φυσικών πόρων, με βιολογικά μέσα και όχι εκμετάλλευση του με τη χρήση χημικών ουσιών.

Κατά αυτό τον τρόπο, η Ελλάδα θα επενδύσει στις πηγές τις και ως επακόλουθο στην εξαγωγή των προϊόντων της, καταπολεμώντας με καλύτερο τρόπο την οικονομική κρίση, απαιτείται όμως η αρωγή του κοινωνικού κράτους. Μια ακόμη λύση αποτελεί η επένδυση σε αναξιοποίητες περιοχές, που παρουσιάζουν προοπτικές και κατ' επέκταση νέες θέσεις εργασίας, για τους άνεργους ιδίως, των μεγάλων αστικών κέντρων. Απαραίτητη προϋπόθεση ανάπτυξης σε αυτούς τους τόπους, αποτελεί η αποφυγή υποβάθμισης του.

Διαφορετικά, οι προσφερόμενες δυνατότητες θα είναι βραχύβιες καθώς και καταστροφικές. Πραγματώνοντας αυτή τη ρηξικέλευθη αλλαγή στη νοοτροπία των ανθρώπων, οι τελευταίοι απαλλάσσονται από το καθημερινό τους άγχος, γίνονται ολιγαρκείς και πιο αποδοτικοί. Επιπλέον, χάρη στη απλοποίηση της ζωής, η σχέση με το περιβάλλον αναπροσδιορίζονται. Αποκτούν χαρακτήρα αλληλεξάρτησης και αλληλοσεβασμού. Πρέπει να σεβόμαστε τη γη που μας κληροδοτήθηκε για να μας σέβεται και αυτή. Σας ευχαριστώ.

ΕΙΡΗΝΗ - ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής) : Το λόγο έχει η έφηβη Βουλευτής Αγγελική Βακιρτζή.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΒΑΚΙΡΤΖΗ (Β' Αθήνας) : Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι καλησπέρα σας, ονομάζομαι Αγγελική Βακιρτζή από την Περιφέρεια Β' Αθήνας. Η Ελλάδα, το λίκνο του Αρχαίου Πνεύματος και του αξιοθαύμαστου Αρχαιοελληνικού Πολιτισμού, μαστίζεται από μια γούμενη κρίση, που δοκιμάζει τις αντοχές του ελληνικού λαού, καθώς παράλληλα απεμπολεί αξίες και ιδανικά. Την ώρα λοιπόν, που η χώρα αντιμετωπίζει τόσα προβλήματα, είναι ορθό να μιλάει κανείς για την προστασία του περιβάλλοντος;

Οι σημερινοί έλληνες, βιώνουν τραγικές καταστάσεις που τους έχουν αλλοτριώσει και τους έχουν οδηγήσει σε μεμπτές συμπεριφορές, και σε μια λαθεμένη στάση ζωής. Κάνοντας μια μικρή βόλτα στο κέντρο της Αθήνας, θαυμάζουμε ένα συσσωρευμένο όγκο από σκουπίδια. Το Χειμώνα, επιστήμονες επισήμαναν πως το νέφος που προκαλείται από τη καύση επιβλαβών ξύλων στα τζάκια, αυξάνει το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Και απειλεί άμεσα την υγεία μας, καθώς το διοξείδιο και μονοξείδιο του άνθρακα, τα οξειδία του αζώτου και τα οξειδία του θείου, δημιουργούν κάθε άλλο παρά ευμενείς συνθήκες, για τη διαβίωση του ανθρώπου.

Έπειτα, τα λύματα των εργοστασίων δημιουργούν ισχυρές εστίες μόλυνσης στη θάλασσα, καταστρέφοντας όχι μόνο τον υπάρχοντα θαλάσσιο πλούτο, αλλά και το πλαγκτόν από τον οποίο, δημιουργεί κάθε ζωή μέσα στη θάλασσα. Βέβαια, όλες αυτές οι ενέργειες δεν ξεκίνησαν στην σημερινή Ελλάδα της κρίσης, αλλά προϋπήρχαν στη συνείδηση του λαού μας. Απλά τώρα, ένεκα της πολιτικής αστάθειας που επικρατεί αμβλύνονται τα προγράμματα, καθώς και οι νομοθεσίες περί προστασίας του περιβάλλοντος.

Είναι επιλήψιμο, ότι αδυνατούμε να συνειδητοποιήσουμε ότι σε λίγα χρόνια θα γίνουμε έρμαιο της καταστροφής του οικολογικού συστήματος. Φυσικά, τα αποτελέσματα της αμοσφαιρικής ρύπανσης τα βιώνουμε καθημερινά. Ήδη, το φεινό Χειμώνα οι κλίνες των νοσοκομείων, ήταν πλήρεις από άτομα με αναπνευστικά προβλήματα, με καρδιοπάθειες, με λιποθυμικές καταστάσεις. Επιπλέον, δεν καταστρέφεται μόνο η Χλωρίδα και η Πανίδα, αλλά πληγώνεται και η αισθητική του τοπίου, με την άναρχη οικοδόμηση και οικοπεδοποίηση.

Εύλογα γεννάται το ερώτημα, πως μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τη κατάσταση; Αρχικά, αποτελεί αναντίρρητη ανάγκη να εκμεταλλευτούμε τους φυσικούς πόρους, ιδίως το φυσικό αέριο. Όστε, να οδηγηθούμε στη αξιοποίηση των εναλλακτικών πηγών ενέργειας, όπως της Αιολικής. Χρειάζεται μεθοδευμένη πολιτική, που θα εφαρμόσει το μέτρο της ανακύκλωσης και θα καταρτίσει ένα πίνακα, με τα ποσοστά ευθύνης. Παραδείγματος χάρη των εργοστασίων, ώστε κατόπιν να επιβάλει αναγκαία μέτρα για την αποφυγή μολύνσεων, όπως οφείλουν στις βιομηχανίες επιβολή τοποθέτησης καπνοσυλλεκτών.

Συμπληρωματικά, είναι αναγκαίο να εφαρμοστούν προγράμματα ανάπτυξης των Περιφερειών, για να δοθούν κίνητρα μετακίνησης σε επαρχιακές πόλεις, με σκοπό την αποσυμφόρηση των μεγαλουπόλεων, όπου παρατηρείται υποβάθμιση του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής των ανθρώπων. Επί πρόσθετα, η δημιουργία φωτοβολταϊκών συστημάτων σε Πάρκα, είναι μια μορφή επένδυσης που μπορεί να αποφέρει πολυάριθμα οφέλη στο κράτος, ενισχύοντας και την Πράσινη Ομπρέλα προστασίας του Πλανήτη.

Επίσης, οι εκπαιδευτικοί μπορούν αν ενισχύσουν το οικολογικό σχολείο, πρόγραμμα που έχει ξεκινήσει από το 1995 στην Ελλάδα, αλλά δεν εφαρμόζεται από την πλειονότητα των σχολείων. Συνακόλουθα, η Έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος εκτιμά ότι, το κόστος της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα, αν δεν λάβουμε τα απαραίτητα μέτρα ανέρχεται σε 700 δις ευρώ μέσα σε αυτό τον αιώνα. Δηλαδή, δύο φορές το δημοσιονομικό χρέος. Ας γίνουμε λοιπόν, Προμηθείς σε αυτή τη χώρα γιατί η προμηθεία ισοδυναμεί με το θάνατο της φύσης, που θα σημάνει και το θάνατο του ανθρώπου. Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

ΕΙΡΗΝΗ - ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής) : Ευχαριστούμε πολύ, ο λόγος στην έφηβη Βουλευτή Βιτουλαδίτη Δάφνη από την Κέρκυρα.

ΔΑΦΝΗ - ΜΑΡΙΑ ΒΙΤΟΥΛΑΔΙΤΗ (Νομός Κερκύρας) : Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί έφηβοι βουλευτές καλησπέρα. Ονομάζομαι Δάφνη βιτουλαδίτη και έρχομαι από το Νομό Κέρκυρας. Είναι γεγονός, ότι η αξία του περιβάλλοντος είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τον άνθρωπο και την ποιότητα ζωής του. Έχει άμεση και έμμεση οικονομική αξία, την οποία πρέπει να περιφρουρήσουμε. Η άμεση αξία του, έχει να κάνει με δραστηριότητες που αποφέρουν οικονομικά οφέλη, προστατεύοντας συγχρόνως και το περιβάλλον.

Η έμμεση αξία, έχει να κάνει με την αξιοπρέπεια και την υγεία των ανθρώπων ενός τόπου, καθώς και την διατήρηση της ιστορικής μνήμης του. Γι αυτό η προστασία του περιβάλλοντος, αποτελεί πάντα μια προτεραιότητα για τη χώρα μας. Ίσως όμως, φανεί κάπως άκαιρο να μιλάμε για την προστασία του περιβάλλοντος, όταν σχεδόν ολόκληρος ο ελληνικός λαός, δοκιμάζεται από την οικονομική κρίση.

Όμως, ακόμα και κάτω από αυτές τις συνθήκες, πρέπει να περιφρουρήσουμε το περιβάλλον και την ποιότητα ζωής μας. Δυσμενείς είναι οι επιπτώσεις, από την οικονομική κρίση στο περιβάλλον, η μείωση του εισοδήματος οδήγησε τους καταναλωτές, στην καύση κακής ποιότητας ξύλου ή παραγώγων για θέρμανση.

Αυτό προκάλεσε το επικίνδυνο για την υγεία των ανθρώπων φαινόμενο της αιθαλομίχλης, ιδίως στα μεγάλα αστικά κέντρα. Καθώς οι μηχανισμοί ελέγχου υπολειπόμενων, αυξήθηκε η νοθεία στα καύσιμα και ο αριθμός των κακοσυντηρημένων αυτοκινήτων, εκπέμποντας μεγάλες ποσότητες επικίνδυνων ρύπων. Παράλληλα, για να επιβιώσουν οι βιομηχανίες αρχίζουν να παράγουν μη εκλεπτυσμένα προϊόντα, τα οποία είναι ακριβότερα και στρέφουν το βλέμμα σε φθηνότερες κατασκευές με επιβλαβείς για το περιβάλλον πρώτες ύλες.

Επίσης, η κρίση θα επιταχύνει την έξοδο των αγροτών από την παραγωγή και τη συγκέντρωσή της σε λιγότερα χέρια. Αυτό θα βιομηχανοποιήσει περισσότερο τη γεωργία και την κτηνοτροφία, με αυξημένες επιπτώσεις στη μόλυνση του περιβάλλοντος από αυτή, αφού τα απόβλητα των εργοστασίων, λόγω υψηλού κόστους κατεργασίας, θεωρούνται περιττά έξοδα. Ακόμη, η οικονομική κρίση οδηγεί σε περιορισμό της δημόσιας χρηματοδότησης σε δράσεις προστασίας του περιβάλλοντος και, παράλληλα, σε αύξηση ιδιωτικοποίησης τομέων του περιβάλλοντος εκεί που υπάρχει μεγάλο και εύκολο περιθώριο κέρδους. Ο ρυθμός της κατανάλωσης πόρων και οι σημαντικές προσπάθειες για τη βελτίωση της περιβαλλοντικής υποβάθμισης θα αποδειχθούν πολύ ακριβές για τους ήδη περιορισμένους προϋπολογισμούς.

Έτσι, λοιπόν, η εξεύρεση και η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, για τον περιορισμό των κλιματικών αλλαγών, θα περιοριστεί. Η επεξεργασία των λυμάτων και των στερεών αποβλήτων θα αδρανήσει λόγω μεγάλου κόστους. Λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος της οικονομικής κρίσης, ο κόσμος αναμφίβολα θα βιώσει μία σημαντική ύφεση που θα επηρεάσει πολλούς τομείς, μεταξύ αυτών και το περιβάλλον. Όμως, η φροντίδα για το περιβάλλον είναι μια μορφή αρετής, της αλληλεγγύης, που κυρίως έχουμε ανάγκη στις δύσκολες αυτές ώρες για τον τόπο μας. Ένα λαϊκό περιβαλλοντικό κίνημα με στόχο την αειφορική ανάπτυξη μπορεί να αντισταθεί στον περιβαλλοντικό μεσαίωνα που έρχεται και απειλεί να καταστρέψει την ύπαρξη ζωής στον πλανήτη μας και τις επόμενες γενιές.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβη βουλευτής Νικολετίνα Βερβέρη από τον Νομό Λέσβου.

ΝΙΚΟΛΕΤΙΝΑ ΒΕΡΒΕΡΗ (Νομός Λέσβου): Ίσως η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί ένα ήσσονος σημασίας θέμα λόγω οικονομικής κρίσης. Παρόλα αυτά, δεν παύει να υπάρχει αυτό το πρόβλημα, παρόλη την υποβάθμισή του. Λύσεις, παρόλα αυτά, υπάρχουν. Οι επενδύσεις είναι σημαντικές δράσεις που πρέπει να ληφθούν, είτε αφορούν τις εναλλακτικές πηγές ενέργειας, οι οποίες είναι αναγκαίες, καθώς είναι πιο φιλικές προς το περιβάλλον και έχουν χαμηλότερη εκπομπή ρύπων, με συνέπεια, μέσω της βελτίωσης του φυσικού περιβάλλοντος και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ανθρώπων, είτε αφορά το αναγκαίο μέλημα της πάταξης της λαθροϋλοτομίας μέσω αυστηρών νόμων. Απαραίτητη, επίσης, είναι η χρήση φυσικού αερίου για οικιακή χρήση και για οχήματα, με σκοπό και πάλι τη μείωση των εκπομπών ρύπων, καθώς το φυσικό αέριο, σε σχέση με τις βιομηχανίες και την ηλεκτροπαραγωγή, επιτυγχάνει αυξημένη ενεργειακή απόδοση και έχει περισσότερες δυνατότητες εξοικονόμησης ενέργειας, αλλά αποτελεί και φθηνότερο καύσιμο.

Παρόλα αυτά και λόγω της καταγωγής μου από την ύπαιθρο, θα ήθελα να δώσω βάση στην αγροτική ανάπτυξη που βλέπουμε ότι αναπτύσσεται σταδιακά. Στην περιοχή μου ευδοκούν οι ελιές και το ελαιόλαδο, για το οποίο γίνονται προσπάθειες εξαγωγής, κάτι που είναι αναγκαίο, καθώς η αγροτική ανάπτυξη αποτελεί και πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητά μας, γιατί συμβάλλει στην εξοικονόμηση πόρων, καθώς είναι επικερδής και συνδυάζει την προστασία του περιβάλλοντος μέσω της αποκέντρωσης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής του ανθρώπου. Είναι φανερό ότι ο καλύτερος τρόπος ζωής είναι σε έναν φυσικό χώρο που δεν έχει υποστεί βλάβη και αποφέρει οικονομικό κέρδος μέσω των νέων αγροτικών επιχειρήσεων που δημιουργούνται, έχοντας ως απόρροια την ανάπτυξη, τόσο σε τοπικό όσο και σε κρατικό επίπεδο. Επίσης, η σύγχρονη πραγματικότητα έχει αναδείξει το μέγεθος του προβλήματος της περιβαλλοντικής επιβάρυνσης σε τοπικό επίπεδο μέσω της ηχορύπανσης και της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, σε περιφερειακό μέσω της αλλοίωσης του περιβάλλοντος, αλλά και σε παγκόσμιο, μέσω της μείωσης του επιπέδου του όζοντος και με τον κίνδυνο υπερθέρμανσης του πλανήτη. Γι' αυτό είναι αναγκαίο να ληφθούν τα μέτρα.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβη βουλευτής Ελένη Χαλικιοπούλου από τον Νομό Λευκάδας.

ΕΛΕΝΗ ΧΑΛΙΚΙΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Λευκάδας): Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί έφηβοι βουλευτές, πρώτα απ' όλα θέλω να εκφράσω τη χαρά μου που βρίσκομαι ανάμεσα σας τον ιστορικό αυτό χώρο της Γερουσίας. Σε

αυτήν τη δύσκολη, λόγω της οικονομικής κρίσης, εποχής που διανύουμε, οι προτεραιότητες των πολιτών έχουν κατανοηθεί διαφορετικά σε σχέση με περιόδους ευημερίας και οικονομικής άνθισης. Πλέον, οι Έλληνες, εξαιτίας των προβλημάτων που καλούνται να αντιμετωπίσουν καθημερινά, παραβλέπουν ζητήματα που αφορούν το περιβάλλον και την ποιότητα ζωής τους. Δυστυχώς, παρότι η περιβαλλοντική ρύπανση αποτελεί ένα χρόνιο πρόβλημα στην αποφυγή επιδείνωσης του οποίου όλοι πρέπει να συμβάλουμε, οικονομικές και πολιτικές μεταβολές που λαμβάνουν χώρα αυτήν τη χρονική περίοδο μας αποσπούν την προσοχή, με αποτέλεσμα το πρόβλημα όχι μόνο να παραμένει, αλλά και να εντείνεται.

Αρχικά, ας τονίσουμε τη σημασία διαφύλαξης του περιβάλλοντος. Η Ελλάδα διαθέτει μια αξιοθαύμαστη χλωρίδα, που, δυστυχώς, απειλείται από την ανεπαρκή προστασία της. Κύριος, λοιπόν, στόχος πρέπει να οριστεί η προστασία του περιβάλλοντος και η χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων ως μέσο παραγωγής ενέργειας. Συγκεκριμένα, πρέπει να αυξηθεί η συμμετοχή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, για παράδειγμα της αιολικής και της ηλιακής, αλλά και των φυσικών πόρων, όπως το φυσικό αέριο, στη συνολική κατανάλωση ενέργειας. Επιπρόσθετα, είναι προφανές το γεγονός πως η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας είναι σε θέση να προσφέρει νέες θέσεις εργασίας, με απόρροια, βέβαια, την ελάττωση του φαινομένου της ανεργίας.

Πέρα από αυτό, ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δοθεί στην αυξημένη φορολογία του πετρελαίου θέρμανσης που οδηγεί τους πολίτες σε αλόγιστη χρήση εναλλακτικών μέσων θέρμανσης, όπως για παράδειγμα τα καυσόξυλα που, δυστυχώς, επιφέρουν επιβάρυνση και ρύπανση του περιβάλλοντος. Ένα άλλο φαινόμενο που έχει σημαντικές επιπτώσεις στην υγεία του περιβάλλοντος είναι η αυθαίρετη δόμηση. Είναι γνωστό πως η αυθαίρετη δόμηση έχει γίνει σύνηθες φαινόμενο στη σύγχρονη εποχή εξαιτίας της προσπάθειας των πολιτών να μειώσουν τις φορολογικές τους δαπάνες. Έτσι, είναι αναγκαία η ισχυροποίηση των νόμων που αφορούν την πάταξη της αυθαίρετης δόμησης, αλλά και παροχής συνδρομής σε περιπτώσεις άμεσης στεγαστικής ανάγκης. Τέλος, συμπεραίνουμε ότι η ανάγκη διαφύλαξης του περιβάλλοντος και ορθότερης αξιοποίησής του είναι επιτακτική και η διαμόρφωση μιας νέας περιβαλλοντικής πολιτικής μπορεί να συμβάλει σημαντικά στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβη βουλευτής Αικατερίνη Ντόβα από το Νομό Ιωαννίνων.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΝΤΟΒΑ (Νομός Ιωαννίνων): Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί έφηβοι βουλευτές, νιώθω ιδιαίτερη χαρά και συγκίνηση που βρίσκομαι σήμερα εδώ. Ένα από τα φλέγοντα προβλήματα της σύγχρονης κοινωνίας αποτελεί το φαινόμενο της οικονομικής κρίσης. Ως οικονομία μπορούμε να ορίσουμε το σύνολο ενεργειών του ανθρώπου που έχουν ως σκοπό την παραγωγή, την απόκτηση και τη συνεπή χρήση αγαθών που ικανοποιούν τις υλικές κυρίως ανάγκες του. Τι συμβαίνει, όμως, όταν οι ενέργειες αυτές κατευθύνονται από λάθος κινήσεις; Πώς φτάσαμε στην ανεργία και τη φτώχεια; Γιατί το βιοτικό επίπεδο όσο πάει και χαμηλώνει; Γιατί υπάρχει αυτή η πολιτική αστάθεια; Γιατί ο κόσμος γεμίζει από ανασφάλεια και αβεβαιότητα;

Πλέον, είναι αργά να ψάξουμε ποιος και τι ευθύνεται γι' αυτό. Στόχος μας τώρα είναι να βρούμε πού έχει επιπτώσεις αυτή η κρίση της οικονομίας και τι μέτρα θα πάρουμε για να τις ελαχιστοποιήσουμε. Η σύγχρονη αντιμετώπιση τέτοιων θεμάτων απαιτεί εξειδικευμένη γνώση, μελέτη και, φυσικά, απαραίτητους πόρους. Το τελευταίο διάστημα κατακλυζόμαστε από μηνύματα και πληροφορίες σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος. Ίσως, όμως, να φαίνεται άκαιρο το να μιλάμε για την προστασία του περιβάλλοντος, όταν όλος ο ελληνικός λαός δοκιμάζεται από την κρίση. Τα πράγματα, όμως, δεν είναι έτσι ακριβώς. Το περιβάλλον έχει άμεση και έμμεση οικονομική αξία, την οποία θα πρέπει να διαφυλάξουμε ως κόρη οφθαλμού.

Η έμμεση οικονομική αξία έχει να κάνει με την αξιοπρέπεια και τη σωματική και ψυχική υγεία των κατοίκων, καθώς και τη διατήρηση της συνολικής μνήμης του τόπου. Η άμεση έχει να κάνει με διάφορες δραστηριότητες που φέρνουν οικονομικό όφελος, προστατεύοντας συγχρόνως το περιβάλλον. Ας μην ξεχνάμε το χειμώνα που περάσαμε, πως λόγω του πεισμένου προϋπολογισμού, ο Έλληνας κατέφυγε σε διάφορες λύσεις θέρμανσης, ξεχνώντας το ερέθισμα προστασίας περιβάλλοντος και ενισχύοντας το φαινόμενο της τρύπας του όζοντος.

Δραστηριότητες, όπως εκμετάλλευση φυσικών πόρων, επαναχρησιμοποίηση ή ανακύκλωση στερεών αποβλήτων, βιολογική γεωργία, πιστοποίηση για οικολογικές και πράσινες επιχειρήσεις, θέσπιση νόμων και ποινή σε όσους βλάπτουν το οικοσύστημα, μπορούν να οδηγήσουν σε οικονομικό όφελος, αλλά και μείωση της επιβάρυνσης του περιβάλλοντος.

Στη χώρα μας γίνεται αντίστοιχη μελέτη σε κάποιες κατηγορίες δραστηριοτήτων, αλλά με τη δυσλειτουργία του κράτους, τη γραφειοκρατία, αλλά και την ασχετοσύνη του μελετητή, την «πληρώνει» το φυσικό περιβάλλον.

Σε έναν τέτοιο κόσμο ο σύγχρονος πολίτης, και κυρίως εμείς οι νέοι, καλούμαστε να δραστηριοποιηθούμε, ώστε η οικονομία να αποτελεί και πάλι τη βάση της ανάπτυξης της ανθρωπότητας και της προστασίας του περιβάλλοντος. Η ίδια η ανθρώπινη οντότητα θα πρέπει να επανατοποθετηθεί, προκειμένου ο άνθρωπος να πάψει να είναι μέσο για να γίνει σκοπός. Σας ευχαριστώ.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβη βουλευτής Ευσταθία Κοσμά, από το Νομό Κερκύρας.

ΕΥΣΤΑΘΙΑ ΚΟΣΜΑ (Νομός Κερκύρας): Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί έφηβοι βουλευτές, ονομάζομαι Ευσταθία Κοσμά και είμαι από το Νομό Κερκύρας. Και εγώ με τη σειρά μου θα ήθελα να κάνω κάποιες επισημάνσεις πάνω στο θέμα μας. Προφανώς, η ποιότητα του περιβάλλοντος είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ποιότητα της ζωής μας. Όταν το περιβάλλον είναι σε καλή κατάσταση, τότε εξασφαλίζεται

και καλή ποιότητα ζωής για τους κατοίκους της περιοχής αυτής. Όμως, είναι γεγονός ότι η προστασία του περιβάλλοντος έχει παραμερίσει τα τελευταία χρόνια, ως ζήτημα, αφού πλέον στο προσκήνιο έχει βρεθεί η οικονομική κρίση, που πλήττει τη χώρα, αλλά και γενικότερα τον κόσμο. Δυστυχώς, η οικολογική συνείδηση εκλείπει και η στάση των ανθρώπων χαρακτηρίζεται από την αδιαφορία και την αδράνεια, γι' αυτό άλλωστε και η μόλυνση του περιβάλλοντος και παράνομη υλοτομία βρίσκεται σε έξαρση τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα μετά την αύξηση της τιμής του πετρελαίου στην Ελλάδα και στη Γαλλία.

Βέβαια, η στάση αυτή πρέπει να αλλάξει. Σε μερικά χρόνια η ύφεση θα έχει παρέλθει, όμως το περιβάλλον στο οποίο ζούμε θα είναι ακόμα εδώ, όπως και οι καταστροφές, τις οποίες έχει υποστεί αυτό.

Ευτυχώς, όμως, το πρόβλημα αυτό έχει και αρκετούς τρόπους αντιμετώπισης. Από αυτούς θα ήθελα να τονίσω μερικούς.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η επαναχρησιμοποίηση ή και η ανακύκλωση στερεών αποβλήτων, κάτι για το οποίο όλοι είμαστε ενημερωμένοι, αλλά ουσιαστικά δεν έχει τεθεί σε εφαρμογή. Επίσης, αποτελεσματική θα ήταν και η εκμετάλλευση ήπιων μορφών ενέργειας, οι οποίες αφθονούν στη χώρα μας, αλλά βέβαια προαπαιτούν σωστό σχεδιασμό και γρήγορη υλοποίηση. Παράλληλα, είναι απαραίτητη και η ενίσχυση του νομοθετικού πλαισίου προστασίας περιοχών, όπως είναι τα δάση και τα παράκτια οικοσυστήματα, τα οποία είναι ζωτικής σημασίας για το περιβάλλον μας. Εξίσου σημαντική είναι και η διακρατική συνεννόηση, η οποία θα μπορούσε να φέρει άμεσα και ουσιαστικά αποτελέσματα.

Τέλος, θέλω να τονίσω για άλλη μια φορά τη σημασία του περιβάλλοντος για τη ζωή μας. Είναι δύο πράγματα αλληλένδετα, αφού ουσιαστικά κάθε άνθρωπος εξαρτάται άμεσα από αυτό, από τη στιγμή που γεννιέται μέχρι και τη στιγμή που παθαίνει. Γι' αυτό θα έπρεπε όλοι - και τονίζω το όλοι - να ενδιαφερθούν για το περιβάλλον, στο οποίο ζούμε εμείς και θα ζήσουν και οι επόμενες γενιές και ειδικά αυτοί που έχουν τη δύναμη και την εξουσία να πραγματοποιήσουν μια αλλαγή και να περάσουν άμεσα στην πράξη. Σας ευχαριστώ.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβη βουλευτής Φωτεινή Πασχαλίδου, από την Α΄ Θεσσαλονίκης.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Λέγομαι Πασχαλίδου Φωτεινή και είμαι από την Α΄ Περιφέρεια Θεσσαλονίκης. Η αλήθεια είναι, πως όλες μου οι προτάσεις έχουν διατυπωθεί και έχουν εκφραστεί πλήρως, δεν υπάρχει κάτι περαιτέρω να πω.

Αν κάτι, όμως, ήθελα να τονίσω, τώρα που βρίσκομαι εδώ είναι ότι υπάρχουμε. Είμαστε αυτή η νέα γενιά, που μεγαλώνει μέσα σ' αυτή την κρίσιμη περίοδο, είτε από περιβαλλοντική, είτε από οικονομική, είτε από κοινωνική υπόσταση. Θα θέλαμε πάρα πολύ να τονίσουμε την παρουσία μας, ακόμα και έτσι, κάνοντας προτάσεις. Είμαστε εδώ και θέλουμε πολύ να το ξέρετε. Έχει πολύ μεγάλη σημασία η ανόρθωση του κράτους και πιστεύουμε σε αυτή. Είμαστε εδώ και επιμένουμε.

Τις τελευταίες ημέρες που βρίσκομαι με αυτά τα παιδιά έχουμε συνειδητοποιήσει πως υπάρχουν λύσεις. Υπάρχουν και τις βλέπουμε ίσως, επειδή είμαστε από αυτή την οπτική γωνία, που δεν έχουμε δει ακόμη μέσα στα πράγματα. Θα θέλαμε πολύ να βοηθήσουμε με τις ιδέες μας, γιατί είναι όνειρα. Είναι αδύναμη να ονειρεύεσαι τελικά και ελπίζουμε αυτά τα όνειρα να είναι η κινητήριος δύναμη, ώστε να αλλάξει και να βελτιωθεί αυτή η κατάσταση. Σας ευχαριστώ.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής Κωνσταντίνος Παπαβασιλείου, από την Α΄ Αθήνας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ (Α΄ Αθήνας): Κυρία Πρόεδρε της Επιτροπής, κυρίες και κύριοι, προτού προχωρήσω στο κύριο μέρος της τοποθέτησής μου, θα ήθελα να εκφράσω τόσο τη δική μου πεποίθηση, όσο και αρκετών μελών της Επιτροπής, όπως διαπίστωσα από τις συζητήσεις μας τις τελευταίες ημέρες, ότι εάν και το περιβαλλοντικό πρόβλημα της περιοχής λαμβάνει όλο και μεγαλύτερες διαστάσεις και υποβαθμίζει την ποιότητα της ζωής μας, ωστόσο καθίσταται επιτακτική ανάγκη, δεδομένων των συνθηκών, να αναζητηθούν λύσεις από την Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων και Παραγωγής και Εμπορίου της «Βουλής των Εφήβων» για δεσπόζοντα κοινωνικά προβλήματα και η ίδια η «Βουλή των Εφήβων» να αντιμετωπίζεται πλέον περισσότερο ως θεσμός και λιγότερο ως εκπαιδευτικό πρόγραμμα.

Όσον αφορά στην εισήγηση, όσο και στις απόψεις πάνω σε αυτήν, που διατυπώθηκαν προηγουμένως, η προσωπική μου γνώμη ταυτίζεται με πολλές από αυτές. Θα ήθελα να επικεντρωθώ σε δύο βασικά σημεία.

Καταρχάς, επώθησε ως προτεινόμενη δράση, η σημαντική μείωση των σχετικών με το περιβάλλον φορολογικών επιβαρύνσεων, με την εκτίμηση ότι τα οφέλη που θα προκύψουν θα είναι εμφανή, τόσο σε τοπικό και περιβαλλοντικό επίπεδο, όσο και σε οικονομικό και εθνικό.

Πράγματι, σύμφωνα με μελέτες, η άμεση και καθολική επιβολή φόρου 10% σε όλους τους τομείς της οικονομίας, σε όλα τα προϊόντα, σε όλες τις υπηρεσίες - και όχι μόνο στο πετρέλαιο με κίνδυνο να εξαντληθεί, όπως πολύ σωστά προλέχθηκε - μαζί με την απαλλαγή από κάθε άλλη φορολογική υποχρέωση, θα συντελούσε αποφασιστικά στο να αντιμετωπιστούν φαινόμενα, όπως αυτά της λαθρουλοτομίας και του χημικού νέφους, να γίνουν οι επιχειρήσεις πιο πράσινες, να αναβαθμιστεί ο πρωτογενής τομέας παραγωγής, ιδίως αυτός της γεωργίας, να εξασφαλιστεί η κοινωνική ισότητα, να πραγματωθεί η κοινωνική ευημερία και να επέλθουν, επιτέλους και με το παραπάνω, η πολυπόθητη ανάπτυξη και η πολυπόθητη ανταγωνιστικότητα.

Στο εγχείρημα αυτό θα βοηθούσε σημαντικά και η θέσπιση ενός νέου σχετικού νομοθετικού πλαισίου, καθώς και η δημιουργία μιας άρτια εξοπλισμένης οικονομικής αστυνομίας, ώστε να αποφευχθούν πιθανές απώλειες εσόδων από τη μείωση του φορολογικού συντελεστή.

Επιπροσθέτως, όπως έχουμε ήδη τονίσει οι περισσότεροι, είναι πολύ σημαντικό για την υλοποίηση όλων των προτάσεων που αναφέραμε, να καλλιεργηθεί μια περιβαλλοντική συνείδηση. Αυτό, κατά τη γνώμη

μου, μπορεί να επιτευχθεί μέσα από την παιδεία, όπως επίσης και μέσα από αυτόν τον τόσο σημαντικό θεσμό, μπορεί να καλλιεργηθεί και μια ορθή πολιτική παιδεία και ευβουλία και να παραμεριστούν οι υπάρχουσες προτεραιότητες, πίσω από τις οποίες υποκρύπτονται διάφορες σκοπιμότητες.

Τέλος, θα ήθελα να συμφωνήσω με τον κ. Σιδηρόπουλο και να υπερτονίσω, πως στην προσπάθειά μας αυτή, πρώτοι απ' όλους είμαστε εμείς, που καθόμαστε σε αυτά τα έδρανα και μπορούμε, τόσο μέσα από την καθημερινή μας πρακτική, όσο και μέσα από την παρότρυνση προς τους συνομηλικούς μας και τους συμπολίτες μας να πράξουν το ίδιο, να επιτύχουμε τους συλλογικούς μας στόχους.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβη βουλευτής Ειρήνη Βαρελτίδου, από την Α΄ Θεσσαλονίκης.

ΕΙΡΗΝΗ ΒΑΡΕΛΤΖΙΔΟΥ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Είναι γνωστό ότι στην οικονομική κρίση είναι η σημερινή μάστιγα που έχει επιφέρει επιπτώσεις όχι μόνο στο περιβάλλον, αλλά και στην ποιότητα της ζωής των ανθρώπων. Όλοι γνωρίζουμε πως όταν θα πεθάνει η φύση, θα εξαφανιστηκε ο άνθρωπος. Έτσι, αφού η καταστροφή του περιβάλλοντος έχει λάβει διαστάσεις οικουμενικές, επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό τη ζωή μας.

Για να μπορέσει να μειωθεί ο βαθμός του προβλήματος θα πρέπει να ληφθούν κάποια μέτρα. Αρχικά θεωρώ πως η περιβαλλοντική εκπαίδευση που είναι μια δραστηριότητα, η οποία θα διαμορφώσει μια φιλική ατμόσφαιρα προς το περιβάλλον και στη συνέχεια θα καλλιεργήσει στο άτομο στάσεις και συμπεριφορές που θα βοηθήσουν τον αξιολογικό προσανατολισμό των παιδιών και την ανάπτυξη του συναισθήματος της προσωπικής ευθύνης. Όλα τα παραπάνω που προαναφέρθηκαν θα επιτευχθούν μέσω των ενημερωμένων και καταρτισμένων εκπαιδευτικών, οι οποίοι θα εμψυχήσουν στους μαθητές το σεβασμό για τη φύση και μέσω ενεργειών, όπως ανακύκλωση, αναδάσωση, καθαρισμός πάρκων, ακτών, δημιουργία σχολικών εντύπων για ενημέρωση πολιτών που θα έχουν διοργανωθεί από το συγκεκριμένο πρόγραμμα. Ακόμα, μια άλλη δράση είναι η αξιοποίηση των εναλλακτικών πηγών παραγωγής ενέργειας και με τον τρόπο αυτό η μόλυνση του περιβάλλοντος θα μειωθεί και το βιοτικό επίπεδο θα ανέβει. Υπάρχουν αρκετές χώρες που εκμεταλλεύονται τους φυσικούς πόρους, έχοντας έτσι οικολογικό αλλά και ταυτόχρονα οικονομικό κέρδος. Γιατί όμως η Ελλάδα να μην πατήσει στα βήματα όλων αυτών των χωρών που έχουν χαράξει τον δρόμο προς την εκμετάλλευση των φυσικών πόρων και την αξιοποίηση των πλουτοπαραγωγικών πηγών, αφού θα μπορούσε να έχει οικονομικά και συγχρόνως θετικότερα αποτελέσματα σε σχέση με τώρα;

Τέλος, εκτός από τα παραπάνω μέτρα, τίποτα δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί αν δεν υπάρχει θέληση από τους ίδιους τους ανθρώπους. Είναι ανάγκη λοιπόν να ξαναφέρουμε τις μεγάλες αξίες στη ζωή μας, όχι τα μεγάλα λόγια. Πρέπει να «βγουν από τη ναφθαλίνη» οι λέξεις «καθήκον, ευθύνη, σεβασμός και αλληλεγγύη» αλλιώς οι λέξεις που εκφράζουν διεκδικήσεις και κατακτήσεις θα εκτοπίσουν κάθε ίχνος συναισθηματισμού, κάθε ίχνος ανθρωπιάς από τη ζωή μας. Ευχαριστώ.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής Παναγιώτης Κοκκινόπουλος.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΚΚΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Χαλκιδικής): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε. Έχω τη γνώμη ότι είναι άκαιρο να μιλάμε για το περιβάλλον, ενώ όλος ο ελληνικός λαός δοκιμάζεται αυτή τη στιγμή. Όταν κάποιος δεν έχει τα βασικά για την οικογένεια, δε μπορεί να κάτσει να σκεφτεί το περιβάλλον γιατί είναι δευτερεύον παράγοντας, κατά την άποψή μου.

Η οικολογία είναι επόμενο να καταπατάται περισσότερο από κάθε άλλη εποχή. Θέλοντας όμως και μη, όταν δεν μπορούμε να προσφέρουμε τα βασικά στον εαυτό μας, το τελευταίο πράγμα που θα απασχολήσει κάποιον είναι το περιβάλλον. Η ιδέα μου είναι βασισμένη στην ενίσχυση των «πράσινων κατοικιών», τη βασική αρχή της οικονομικής κρίσης που έχει να κάνει με την ανοικοδόμηση και την πληρωμή των στεγαστικών δανείων από τους πολίτες. Είναι γνωστό πως η χώρα μας πληρώνει πρόστιμα στην Ευρώπη για τη λειτουργία των εργοστασίων ρεύματος που είναι ρυπογόνα για το περιβάλλον. Νομίζω πως πρέπει να υπάρξει κάποια τροποποίηση στη νομοθεσία για τα φωτοβολταϊκά. Για παράδειγμα, θα μπορούσε να δημιουργηθεί ένας κύκλος πληρωμών ανάμεσα σε ΔΕΗ, τράπεζες και πολίτες, στον οποίο ο κάθε πολίτης θα μπορούσε να έχει μια πρώτη κατοικία, γιατί στις μέρες μας δεν είναι εξασφαλισμένη για όλους τους πολίτες. Για παράδειγμα, οι πολίτες θα έπαιρναν ένα δάνειο από την τράπεζα και σαν εγγύηση θα έμπαινε η ΔΕΗ με τα φωτοβολταϊκά. Μπορούμε να κάνουμε πολλά πράγματα πάνω σε αυτό το τομέα γιατί η χώρα μας είναι πλούσια σε φυσικές πηγές ενέργειας. Το μόνο που χρειαζόμαστε είναι θέληση, καλές ιδέες και να υποστηρίξουμε αυτό το πρόγραμμα. Ευχαριστώ.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβη βουλευτής Βασιλική Πανταζή.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΑΝΤΑΖΗ (Νομός Σερρών): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε. Οι συνθήκες ζωής και η ψυχολογία μας έχουν αλλάξει σημαντικά λόγω της οικονομικής κρίσης που έχει χτυπήσει όχι μόνο τη χώρα μας, αλλά και όλο τον κόσμο. Κάνοντας μια μικρή βόλτα στην πλατεία της πόλης μου, γύρω μου βλέπω ανθρώπους μίζερους, δύστροπους και αδιάφορους για το περιβάλλον, αλλά και για τη διαβίωσή τους.

Πρέπει να λάβουμε άμεσες λύσεις. Η σωστή και άμεση υλοποίηση των φυσικών πόρων και η στροφή στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα έχει έντονη επιρροή στην τωρινή κατάσταση. Ακόμη, πρέπει όλοι μας να γίνουμε ενεργοί πολίτες και να αφήσουμε πίσω μας την παθητικότητα που μας διακατέχει τα τελευταία χρόνια. Σε αυτό πρέπει να συνεισφέρει η κυβέρνηση με διάφορα οικονομικά κίνητρα ώστε να κινητοποιήσουν τους πολίτες. Για παράδειγμα, να υπάρχει απαλλαγή φόρων σε αυτούς που κάνουν ανακύκλωση. Επιπλέον, η περιβαλλοντική εκπαίδευση είναι σωτήρια. Οι μαθητές από μικρή ηλικία πρέπει να μαθαίνουν την έννοια της εξοικονόμησης ενέργειας, της ανακύκλωσης και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Παράλληλα, η συνεργασία πολιτών και αρχών είναι αναγκαία για να θεσπιστεί, αλλά και να τηρηθεί το νομοθετικό πλαίσιο πάταξης της

παράνομης αλιείας, υλοτομίας και αποψίλωσης των δασών. Διαφορετικά, θα υπάρχουν κυρώσεις χωρίς εξαιρέσεις. Συνεπώς, η επένδυση για ένα καλύτερο περιβάλλον βρίσκεται στον ίδιο τον άνθρωπο γιατί μόνο εμείς μπορούμε να αλλάξουμε την κατάσταση και να μετατρέψουμε το σπίτι μας, το περιβάλλον, δηλαδή, σε ένα όμορφο αρχοντικό που θα καλωσορίσει τα ζώα, τα φυτά, τον ήλιο και τη θάλασσα. Ευχαριστώ.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής Χρυσοβαλάντης Καραγιάννης.

ΧΡΥΣΟΒΑΛΑΝΤΗΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ (Νομός Κοζάνης): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε. Είναι φανερό ότι η οικονομική κρίση έχει επηρεάσει σοβαρά τη ζωή μας και την καθημερινότητά μας. Ωστόσο, οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στο περιβάλλον είναι πιο σημαντικές και πιο επώδυνες για το μέλλον. Με την οικονομική κρίση έχουμε παραμελήσει εντελώς την περιβαλλοντική προστασία και αδιαφορούμε πλήρως για την καταστροφή του περιβάλλοντος.

Η κατάσταση αυτή όμως έχει σοβαρές συνέπειες στην κοινωνία γενικότερα. Καταρχάς, με την αδιαφορία για την προστασία του περιβάλλοντος αυξάνονται τα πρόστιμα από την Ε.Ε., επομένως αυξάνονται και τα κρατικά έξοδα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν τα πρόστιμα που δεχόμαστε ετησίως για μεγάλη ποσότητα απορριμμάτων που δεν ανακυκλώνονται. Επιπρόσθετα, η μη προστασία του περιβάλλοντος θα έχει τεράστιες επιπτώσεις και στην ατομική υγεία του κάθε πολίτη. Η μόλυνση του περιβάλλοντος είναι εξίσου επιβλαβής για τον ίδιο τον άνθρωπο. Επιπλέον, η ρύπανση του περιβάλλοντος μπορεί να οδηγήσει άμεσα στην καταστροφή του οικοσυστήματός μας. Φανταστείτε πως θα ήταν η Ελλάδα χωρίς τα καταπράσινα δάση της, χωρίς τις ηλιόλουστες παραλίες της και χωρίς τα σπάνια είδη πανίδας που φιλοξενεί.

Γι' αυτό το λόγο πρέπει να παρθούν κάποια συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος. Καταρχάς, όλοι οι πολίτες πρέπει να αντιληφθούμε την τεράστια σημασία του προβλήματος και πρέπει να καταλάβουμε ότι ως παράγοντες αυτού του οικοσυστήματος έχουμε την υποχρέωση να το φροντίζουμε και να το προστατεύουμε. Επομένως, οφείλουμε να συμμετέχουμε όλοι ενεργά στην ανακύκλωση, να μη δημιουργούμε ρύπους και να αγωνιζόμαστε για την προστασία του. Επιπρόσθετα, η αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τόσο σε κρατικό όσο και σε ατομικό επίπεδο, αποτελεί σημαντική προτεραιότητα για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Πρέπει να αξιοποιηθούν μορφές ενέργειας, όπως η αιολική και γεωθερμική, που θα καλύψουν τις ενεργειακές ανάγκες του κράτους. Με αυτό τον τρόπο τα κρατικά έξοδα για την εισαγωγή πετρελαίου και φυσικού αερίου από το εξωτερικό θα μειωθούν, ενώ το κράτος θα ανεξαρτητοποιηθεί ενεργειακά. Παράλληλα, η ίδια η πολιτεία οφείλει να μεριμνήσει για τη θέσπιση αυστηρής νομοθεσίας που θα προβλέπει την πάταξη της λαθρουλοτομίας και τη μείωση της φορολογίας του πετρελαίου. Εσύ, από τη μια θα προστατευθεί ο δασικός πλούτος της χώρας και από την άλλη, το πετρέλαιο θέρμανσης θα είναι προσιτό σε όλους τους πολίτες.

Η πολιτεία σε σχέση με την περιφερειακή αυτοδιοίκηση πρέπει να φροντίσει για την εφαρμογή περιφερειακών, αναπτυξιακών προγραμμάτων, ώστε να πραγματοποιηθεί η αποσυμφόρηση των μεγαλουπόλεων από τις οποίες κυρίως ξεκινά η περιβαλλοντική μόλυνση. Ακόμη, η πολιτεία πρέπει να θεσπίσει νόμους που να περιορίζουν την ρυπαντική δράση των εργοστασίων με τη χρήση ειδικών φίλτρων που θα περιορίζουν την παραγωγή ρύπων. Σε αυτό το σημείο, θα ήθελα να αναφερθώ και στα θερμοηλεκτρικά εργοστάσια της Δ.Ε.Η. στην Πτολεμαΐδα. Οι εργοστασιακές μονάδες της Πτολεμαΐδας αποτελούν την αιχμή του δόρατος τόσο στην παραγωγή ηλεκτρισμού όσο και στη μόλυνση του περιβάλλοντος.

Τέλος, σε διεθνές επίπεδο πρέπει να υπάρξει συνεργασία μεταξύ των κρατών για τη χάραξη μιας ενιαίας περιβαλλοντικής πολιτικής. Έτσι, η τήρηση των νόμων που θα έχουν θεσπιστεί σε κάθε κράτος για την προστασία του περιβάλλοντος θα αποτελεί διεθνή υποχρέωση. Η προστασία του περιβάλλοντος είναι πολύ σημαντική για ολόκληρη την ανθρωπότητα και δεν πρέπει να επιτρέψουμε στην οικονομική κρίση να μας εμποδίσει να διαφυλάξουμε και να κληροδοτήσουμε στα παιδιά μας τον φυσικό πλούτο που μας άφησαν οι πρόγονοί μας, καθώς δεν είναι κανένας άλλος υπεύθυνος για αυτό, παρά μόνο εμείς. Ευχαριστώ.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής Σωτήριος Ζέρβας.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΖΕΡΒΑΣ (Νομός Τρικάλων): Είναι γεγονός ότι οι επιπτώσεις στο περιβάλλον επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα τη ζωή του ανθρώπου. Εκτός από τη σωματική υγεία του ανθρώπου και η ψυχική, αλλά και η πνευματική του υγεία, καθώς η κοινωνική του συμπεριφορά πλήττεται σε μεγάλο βαθμό από την ποιότητα του περιβάλλοντος. Το περιβάλλον και ετυμολογικά και ουσιαστικά περιβάλεει κάθε ανθρώπινη δραστηριότητα και η προστασία του αποτελεί προτεραιότητα κάθε πολιτισμένου κράτους. Οι παράγοντες υποβάθμισης του περιβάλλοντος και κατά συνέπεια, της ίδιας της ποιότητας ζωής μας, είναι γνωστή και κυρίως αφορούν τη μη ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων. Η οικονομική κρίση σαν φαινόμενο συμβάλει σημαντικά στην αύξηση και στην ένταση των αρνητικών παραμέτρων στο περιβάλλον. Δεν είναι τυχαίο ότι οι μεγαλύτερες περιβαλλοντικές υποβαθμίσεις παρατηρούνται σε υποανάπτυχτες χώρες.

Στη δύσκολη εποχή που βιώνει η χώρα μας, πρωταρχικός στόχος των ανθρώπων είναι η κάλυψη των βασικών αναγκών, θέτοντας έτσι το περιβάλλον σε δεύτερη μοίρα. Ο πληθυσμός καταφεύγει σε παράνομες υλοτομίες για να εξασφαλίσει καύσιμα συλλήβδην καταστρέφοντας τα δάση. Η καύση φθηνών και κακής ποιότητας καυσίμων και η ελλιπής συντήρηση καυστήρων και οχημάτων, επιβαρύνει την ατμόσφαιρα με επικίνδυνα αέρια και σωματίδια. Η μείωση κρατικών δαπανών που αφορούν έρευνα, διαχείριση, προστασία και αστυνόμευση του περιβάλλοντος, δασαρχεία, θηροφυλακή και αγροφυλακή, επιφέρουν σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον. με δεδομένη την οικονομική κρίση που βιώνει η Ελλάδα και την έλλειψη κονδυλίων προστασίας και διαχείρισης του περιβάλλοντος, θα μπορούσαν να εφαρμοστούν δράσεις που δεν απαιτούν

υψηλό κόστος. Τέτοιες δράσεις θα μπορούσαν να είναι η δραστηριοποίηση των πολιτών μέσω τοπικών οργανώσεων προστασίας του περιβάλλοντος, ξεκινώντας από τη γειτονιά, το χωριό ή το δήμο. Η ενίσχυση των περιβαλλοντικών οργανώσεων μέσω προγραμμάτων και εθελοντισμού, ή υλοποίηση προγραμμάτων περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης, ο οικοτουρισμός, η ενίσχυση των βιολογικών καλλιεργειών, των εναλλακτικών μορφών ενέργειας, καθώς και η ανάπτυξη περιβαλλοντικά φιλικών τεχνολογιών. Η υποβάθμιση του περιβάλλοντος δεν αποτελεί τοπικό φαινόμενο, αλλά επηρεάζει όλο τον πλανήτη. Όσο η γη αποτελεί το μοναδικό μας σπίτι, τότε το περιβάλλον είναι η υπόθεση όλων μας.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβος βουλευτής Αντιγόνη Κρικώνη.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΚΡΙΚΩΝΗ (Νομός Ιωαννίνων): Από τα πρώτα βήματα του ανθρώπου στη γη, η αλληλεπίδραση με το περιβάλλον και τα στοιχεία της φύσης είναι δεδομένη. Το κλίμα, η βιοποικιλότητα, το γεωλογικό υπόβαθρο, κάθε τι που αποτελεί το οικοσύστημά μας, καθορίζει και επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό την ποιότητα της ζωής μας. Κινούμαστε, αλλάζουμε το περιβάλλον γύρω μας, επεμβαίνουμε στο χώρο, προσαρμόζουμε και προσαρμοζόμαστε. Η φύση μας πρόσφερε πάντα πολλά και συνεχίζει να το κάνει, υπό την προϋπόθεση οι παρεμβάσεις του ανθρώπινου παράγοντα να μην είναι καταστροφικές. Είμαστε τυχεροί γιατί η πατρίδα μας στο σταυροδρόμι των ηπειρών και των πολιτισμών, είναι προικισμένη με φυσικό πλούτο. Οι ορεινές και νησιωτικές εκτάσεις στην Ελλάδα έχουν χλιοτραγουδηθεί, πολυδιαφημιστεί, τόσο στο εσωτερικό, όσο και στο εξωτερικό της. Οφείλουμε να προστατεύουμε και να αναδεικνύουμε το περιβάλλον, είτε αυτό περιλαμβάνει τις θάλασσες και τις ακτές μας είτε τις βουνοκορφές μας.

Θα μπορούσε να πει κανείς ότι σε μία τόσο δεινή οικονομική περίοδο για τη χώρα μας, είναι άτοπο να μιλάμε για τη φυσική ομορφιά και την προστασία του περιβάλλοντος. Θα σας έλεγα, κάθε άλλο. Τώρα είναι που πρέπει να νοιαστούμε ακόμα περισσότερο για το περιβάλλον, τώρα που το βιοτικό επίπεδο πολλών από εμάς υποβαθμίζεται. Τώρα, που μεγάλος αριθμός ανέργων αναζητά διέξοδο στην επαρχία. Τώρα είναι επίκαιρο περισσότερο από ποτέ να μιλάμε για το περιβάλλον και όσα έχει να μας προσφέρει. Είναι διαπιστωμένο πως σε περιόδους άσχημων οικονομικών συνθηκών, ένας από τους τομείς που πλήττεται περισσότερο είναι το φυσικό περιβάλλον. Ωστόσο, είναι στο χέρι μας να φροντίσουμε να παίρνουμε ό,τι καλύτερο μας δίνει, απλόχερα, χωρίς να προκαλούμε ανεπανόρθωτες βλάβες.

Η αυθαίρετη δόμηση κατοικιών παραμένει μία από τις βασικές αιτίες αποψίλωσης δασικών εκτάσεων. Πρόσφατα, σε δημοσιεύματα στον Τύπο, διαβάσαμε για την αύξηση του φαινομένου της παράνομης υλοτομίας για τον εφοδιασμό καυσόξυλων. Δυστυχώς, οι υψηλές τιμές του πετρελαίου θέρμανσης, ο αυξανόμενος αριθμός ανέργων και η ελλιπής φύλαξη των δασών μας, είχε ως αποτέλεσμα να εξαφανιστούν πολλά στρέμματα δασικού πλούτου. Εκτός από την καταστροφή ενός δημοσίου αγαθού όπως είναι τα δάση μας, η λαθροϋλοτομία επιφέρει πολλαπλές ζημιές για το ελληνικό δημόσιο. Η απώλεια των δημόσιων εσόδων που θα επέφερε η εκμετάλλευση της ξυλείας είναι ένας ιδιαίτερα σημαντικός παράγοντας, που πρέπει να λάβουμε σημαντικά υπόψη μας, πόσο μάλλον της δεδομένης οικονομικής συγκυρίας.

Έσοδα όμως, χάνουμε και από τον τουρισμό. Όπως είπα, η υποβάθμιση μιας περιοχής, αφού θα έχει χάσει ένα από τα στολίδια της, θα συντελέσει στην δραστική μείωση επισκεπτών που θα μπορούσαν να ενισχύσουν τις τοπικές οικονομίες και να ξαναδώσουν ζωή στην ύπαιθρο και βέβαια, ας μην ξεχνάμε πως μία από τις συνέπειες της περιβαλλοντικής αυτής καταστροφής είναι και η αύξηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Οι συνέπειές της είναι φυσική και ψυχική υγεία των πολιτών, που δεν είναι καθόλου αμελητέες με ότι αυτό μπορεί να συνεπάγεται για το βιοτικό επίπεδο μας, αλλά και για την οικονομία της χώρας μας. Σύντομα, αναφέρω την επιβάρυνση του δημοσίου συστήματος υγείας και την αύξηση των αποσυών του εργατικού δυναμικού από τους χώρους εργασίας τους. Είναι θετικό πως πριν από λίγους μήνες το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής προχώρησε στη θέσπιση νέων, ακόμα πιο αυστηρών κυρώσεων για την πάταξη της λαθροϋλοτομίας, «Επείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και άλλες ρυθμίσεις». Ωστόσο, μόνο η ψήφιση ενός νόμου δεν αρκεί. Είναι απαραίτητο να θεσπιστούν προγράμματα πρόληψης και καταστολής του φαινομένου αυτού. Η αυστηρότερη και αποτελεσματικότερη φύλαξη των περιοχών που πλήττονται, θα μπορούσε να έχει θετικά αποτελέσματα. Επιπλέον, ορισμένα μέτρα που είναι αναγκαίο να λάβουμε σήμερα κιόλας, είναι η άμεση αναδάσωση σε συνδυασμό με συστηματική προσπάθεια για τον περιορισμό της υποβάθμισης του εδάφους με τον επαναχαρακτηρισμό των δασικών περιοχών.

Επίσης, είναι απαραίτητη η χάραξη μιας δασικής πολιτικής προκειμένου να εξυπηρετεί τις ουσιαστικές ανάγκες των πολιτών, που θα αποτρέπει, αλλά και θα τιμωρεί τους παραβάτες. Φυσικά, πέρα από κάθε πρόγραμμα και στρατηγική η συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων, των γειτονικών με εμάς κρατών και τη χάραξη μιας περιβαλλοντικής πολιτικής, αλλά και καθενός από εμάς, κρίνεται ιδιαίτερως σημαντική.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής Αντώνιος Ασπρούλος.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΑΣΠΡΟΥΛΟΣ (Νομός Λέσβου): Έχουν ήδη αναφερθεί αρκετές προτάσεις. Αυτό που θα ήθελα να σημειώσω είναι, παρόλη την οικονομική κρίση το θέμα της προστασίας του περιβάλλοντος έχει ιδιαίτερη σημασία για την οικονομία, γιατί από εκεί αντλούμε πολλούς φυσικούς πόρους.

Η αυξημένη φορολογία στο πετρέλαιο όχι μόνο δεν ευνοεί την οικονομία, αλλά οδηγεί και στην λαθροϋλοτομία. Επομένως, η μείωση του φόρου θα βοηθούσε ιδιαίτερα την οικονομία. Πέρα από αυτό, το πετρέλαιο είναι εισαγόμενο καύσιμο, όπως και το φυσικό αέριο, δεν είναι πηγή ενέργειας του μέλλοντος. Έτσι

θα ήταν καλύτερο το ελληνικό κράτος να στραφεί σε ΑΠΕ και να επιδοτήσει όσους επιχειρηματίες και ιδιώτες θέλουν να ασχοληθούν και να στραφούν προς αυτή τη κατεύθυνση.

Επίσης, η ανακύκλωση είναι ιδιαίτερα σημαντική και στην περίοδο της οικονομικής κρίσης ένα μεγάλο μέρος των απορριμμάτων σε μερικούς δήμους δεν συλλέγονται και έτσι μένουν στους κάδους και έξω από αυτούς και γεμίζουν με μαύρες σακούλες με σκουπίδια, οι οποίες όχι μόνο αποτελούν εστίες μόλυνσης, αλλά είναι και μια κακή εικόνα για μία περιοχή, ειδικά όταν οι κάτοικοι επιδιώκουν να ασχοληθούν με τον τουρισμό. Έτσι θα ήταν καλό και με την ανακύκλωση, από τους ίδιους τους πολίτες και από το κράτος, να αντιστραφεί αυτή η εικόνα, να συλλέγονται τα απορρίμματα, αλλά και να ανακυκλώνονται.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβος βουλευτής Ιωάννα Καρτσωνάκη.

ΙΩΑΝΝΑ ΚΑΡΤΣΩΤΑΝΚΗ (Νομός Ηρακλείου): Καλημέρα σας, ονομάζομαι Ιωάννα Καρτσωνάκη και είμαι από το Ηράκλειο της Κρήτης. Θεωρώ ότι ένα παιδί που κατάγεται από την επαρχία μπορεί εύκολα να κατανοήσει το πόσο σημαντικό είναι το περιβάλλον για την ποιότητα της ζωή του. Δυστυχώς τα τελευταία χρόνια παρατηρούμε μια υποβάθμιση του περιβάλλοντος που οφείλεται και στην οικονομική κρίση και αυτό έχει συνέπειες για την ποιότητα ζωής μας. Ωστόσο πολλά μπορούν να γίνουν για να εξομαλυνθεί αυτή η υποβάθμιση.

Θεωρώ ότι πρέπει να διατηρήσουμε την ύπαιθρό μας, διότι τα τελευταία χρόνια παρατηρούμε ένα εκτεταμένο κύμα τοποθέτησης φωτοβολταϊκών συστημάτων ως την ιδανικότερη λύση για το ενεργειακό πρόβλημα, αλλά αυτός ο τρόπος παρουσιάζει κάποια σημαντικά μειονεκτήματα, όπως η άτακτη τοποθέτηση των φωτοβολταϊκών συνεπάγεται με το υψηλό κόστος μεταφοράς της ενέργειας, διότι απαιτούνται πολύπλοκες κατασκευές καλωδίων για να γίνει η μεταφορά. Επιπλέον όταν τοποθετούμε τα φωτοβολταϊκά πρέπει να ξεριζώσουμε κάποια φυτά και έτσι επηρεάζεται το μικροκλίμα της περιοχής, διότι μειώνεται η βλάστηση, άρα και η πανίδα.

Επιπλέον σε περιοχές που τοποθετούμε πολλά φωτοβολταϊκά παρατηρούμε και αύξηση της θερμοκρασίας. Σε περιοχές όπως η Κρήτη, οι οποίες εξαρτώνται οικονομικά από τον Τουρισμό και την Γεωργία, «πληγώνονται» από την εκτεταμένη χρήση των φωτοβολταϊκών, διότι το περιβάλλον ζημιώνεται και ποιοτικά και αισθητικά.

Κάποια μέτρα που μπορούν να ληφθούν είναι στα φωτοβολταϊκά να ελέγχεται ο τρόπος με τον οποίο τοποθετούνται, να μπαίνουν σε ειδικές ζώνες, όσο γίνεται σε περιοχές μακριά από τις καλλιεργήσιμες, έτσι ώστε το περιβάλλον να επηρεάζεται όσο το δυνατόν λιγότερο.

Επιπλέον φωτοβολταϊκά θα μπορούσαν να τοποθετηθούν και σε ταράτσες δημόσιων κτηρίων, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η οικονομία αυτών των κτηρίων και να εξοικονομούμε ενέργεια. Θεωρώ ότι αυτός ο τρόπος έχει χαμηλό κόστος μεταφοράς ενέργειας, αλλά και τοποθέτησης, διότι υπάρχουν οι προϋπάρχουσες εγκαταστάσεις για να γίνει αυτό. Φυσικά αυτά χρειάζονται κάποιες ειδικές μελέτες.

Επιπλέον εκτός από την εκμετάλλευση της ηλιακής ενέργειας, μπορούμε να εκμεταλλευτούμε και το πετρέλαιο που φημολογείται ότι υπάρχει νότια της Κρήτης. Το Ελληνικό Κράτος μπορεί να διεξάγει κάποιες έρευνες για να δει αν όντως ισχύουν αυτές οι φήμες και αν όντως ισχύουν, μπορεί να εκμεταλλευτεί αυτά τα κοιτάσματα με σεβασμό στο περιβάλλον, έτσι ώστε να απασχοληθεί ο τοπικός πληθυσμός και να τονωθεί η οικονομία.

Τέλος μπορεί να υπάρξει συνεργασία μεταξύ κρατών, όπως συμβαίνει αυτή τη στιγμή μεταξύ Ελλάδος και Αλβανίας για τη διαφύλαξη του περιβάλλοντος και τη διαχείριση των υδάτων στη Μεγάλη Πρέσπα. Αντίστοιχες δράσεις μπορούν να γίνουν μεταξύ Ελλάδος Τουρκίας για τη διαφύλαξη του περιβάλλοντος στον Έβρο και τέλος μεταξύ Ελλάδος Βουλγαρίας για τη διαχείριση των υδάτων της Κερκίνης και του Στρυμόνα.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

ΕΙΡΗΝΗ - ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής κ. Αναστασόπουλος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Ηλείας): Αξιότιμοι συνάδελφοι βουλευτές, αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, ονομάζομαι Αναστασόπουλος Κωνσταντίνος από το Νομό Ηλείας και το θέμα που θα ήθελα να μιλήσω είναι η καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος και πώς θα μπορέσει να ενισχυθεί η προστασία του μέσω κάποιων μέτρων. Ήθελα να αναφερθώ κυρίως στις πυρκαγιές, όπως προανέφερα, είμαι από την Ηλεία και όλοι πιστεύω θυμόμαστε τις καταστροφικές πυρκαγιές πριν μερικά χρόνια που κατέστρεψαν όλο το Νομό, με αποτέλεσμα να χαθεί μεγάλο μέρος του φυσικού πλούτου και άνθρωποι από τη μια μέρα στην άλλη να χάσουν τα σπίτια τους, τα χωράφια τους, τα ζώα τους και να ξεκινήσουν ουσιαστικά από το μηδέν και πάνω από 100 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους εκείνη την περίοδο. Ο Νομός σιγά σιγά τώρα αναγεννιέται από τις στάχτες του, αλλά το πρόβλημα με τις πυρκαγιές είναι συνήθης φαινόμενο για την Ελλάδα πλέον.

Εκτός από αυτό έχουμε τεράστια περιβαλλοντική κατάρρευση και πλήγεται σε μεγάλο βαθμό και ο τουρισμός, που είναι πολύ σημαντικό κομμάτι για την οικονομία, ειδικά αυτή την εποχή που διανύουμε. Έτσι λοιπόν οφείλεται να υπάρχει καλύτερη φύλαξη των δασών, με περισσότερες προσλήψεις δασοφυλάκων, βοηθώντας έτσι και ένα άλλο μεγάλο πρόβλημα στην Ελλάδα, την ανεργία.

Επίσης η Πυροσβεστική Υπηρεσία είναι καλό να εφοδιαστεί με τον κατάλληλο εξοπλισμό ώστε να μπορούν να φέρουν εις πέρας τη δουλειά τους έγκαιρα και σωστά. Ακόμα για να μην κάνουν οι νεότεροι τα λάθη των παλαιότερων πρέπει να υπάρχει ενημέρωση στα σχολεία για τα θέματα του περιβάλλοντος και πώς να μπορούν να προφυλαχθούν.

Κλείνοντας πιστεύω πως όλοι καταλαβαίνουμε πόσο σημαντική είναι η φύλαξη του φυσικού μας πλούτου και είναι καθήκον του κάθε Έλληνα να το προστατεύσει.

ΕΙΡΗΝΗ - ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής κ. Κιασήςφ.

ΑΜΡΕ ΚΙΑΣΗΣΦ (Νομός Ροδόπης): Καλησπέρα, ονομάζομαι Αμρέ Κιασήςφ και κατάγομαι από το Νομό Ροδόπης. Σεβαστό Προεδρείο και αγαπητοί συνάδελφοι για το θέμα με την οικονομική κρίση θεωρώ ότι φταίμε και εμείς έστω και λίγο, επειδή δεν κάνουμε κάποια πράγματα που πρέπει να τα κάνουμε. Ένα από όλα αυτά τα προβλήματα είναι ότι παίρνουμε προϊόντα από το εξωτερικό για να τα πουλήσουμε στην Ελλάδα, που σε άλλη περίπτωση μπορούσαμε να τα παράγουμε και στην Ελλάδα αυτά, όπως κάνουν στις άλλες χώρες, πχ. Ολλανδία, Γερμανία, Τουρκία και να τα πουλάμε στο εξωτερικό και δεν θα είχαμε την ανάγκη να πάρουμε αυτά που θέλουμε να πάρουμε από το εξωτερικό. Αυτό θεωρώ ότι είναι ένα βήμα που μας πάει στην κρίση.

Το δεύτερο μεγαλύτερο πρόβλημα είναι να ψάχνουμε να βρούμε δουλειά στο εξωτερικό και να μην βρίσκουμε στη χώρα μας. Αυτή τη δουλειά θα μπορούσαμε να τη βρούμε στη χώρα μας και να βοηθήσουμε στην οικονομική μας κρίση και να είμαστε πάντα μαζί και να κάνουμε προσπάθεια να νικήσουμε αυτή την κρίση.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΕΙΡΗΝΗ - ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής κ. Μακρυγιαννάκης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΑΚΗΣ (Νομός Ηρακλείου): Καλησπέρα, ονομάζομαι Μακρυγιαννάκης Γεώργιος, είμαι από το Ηράκλειο της Κρήτης. Όπως όλοι γνωρίζουμε η οικονομική κρίση επηρεάζει τη χώρα μας τα τελευταία πέντε με έξι χρόνια. Είμαστε το κεντρικό θέμα σε όλα τα ΜΜΕ παγκοσμίως αυτή τη στιγμή. Κατά τη γνώμη μου ήταν λάθος να δανειστούμε πολύ νωρίς από το ΔΝΤ, καθώς με αυτό τον τρόπο οδηγούμαστε σε ένα πρότυπο χώρας, όπως η Γουατεμάλα ή η Αργεντινή που το 60% με 65% του πληθυσμού βρίσκεται κάτω από το όριο της φτώχειας, δηλαδή ημερήσιο εισόδημα οικογενειακό λιγότερο από 9 ευρώ και το υπόλοιπο ποσοστό είναι πλούσιοι που κάνουν μεγάλη ζωή. Ένα λάθος που κάνει η χώρα μας είναι ότι αντί να μειώνει το ΦΠΑ, ώστε να κινηθεί η αγορά, το αυξάνει, εμποδίζοντας δηλαδή ανθρώπους να επενδύσουν, να φτιάξουν νέες εργασίες, ώστε να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας.

Επίσης κάτι άλλο που λίγοι το ξέρουν εδώ είναι ότι παραμένουν ανεκμετάλλευτα πολλά κοιτάσματα φυσικού αερίου στην Νότια Κρήτη. Υπάρχουν τεράστια κοιτάσματα που μπορούν να εξορυχτούν και να δώσουν τεράστια ποσά χρημάτων στην Ελλάδα, τα οποία δεν ξέρω για ποιο λόγο δεν μπορούν να εκμεταλλευτούν. Το καταλαβαίνω ότι είναι δύσκολο γιατί υπάρχουν πολλές οικονομικές ανάγκες γι' αυτήν την εξόρυξη, αλλά μπορούμε να συνεργαστούμε με χώρες, όπως η Νορβηγία που είναι ειδική σε αυτά και ενδιαφέρονται για τη συγκεκριμένη επένδυση.

Οι Βουλευτές που έχουμε εκλέξει ως λαός και είναι μορφωμένοι και ειδικευμένοι σε κάποιο τομέα μπορούν να καταλάβουν αν οδηγούμαστε σωστά ή όχι σε κάποιο θέμα, οπότε είναι λάθος να μιλάμε για περιβαλλοντική κρίση, τη στιγμή που ο άλλος δεν μπορεί να φάει ή ψάχνει στα σκουπίδια να δώσει φαγητό στο παιδί του. Συγγνώμη αν προσέβαλα κάποιους και ευχαριστώ για το χρόνο σας.

ΕΙΡΗΝΗ - ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Ευχαριστούμε πολύ. Ολοκληρώθηκε η συζήτηση επί του θέματος της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου και θα περάσουμε στην ψηφοφορία. Καταρχήν θα ψηφίσουμε επί της αρχής του θέματος, δηλαδή αν συμφωνούμε επί της Αρχής του συγκεκριμένου θέματος, το οποίο είναι «η οικονομική κρίση και οι επιπτώσεις της στο περιβάλλον και την ποιότητα της ζωής μας» και στη συνέχεια θα ψηφίσουμε μία μία τις προτάσεις που προϋπήρχαν, αλλά και όσες νέες προτάσεις κάνουν οι συνάδελφοι έφηβοι βουλευτές.

ΕΙΡΗΝΗ - ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Ευχαριστούμε πολύ. Ολοκληρώθηκε η συζήτηση επί του θέματος της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου και θα περάσουμε στην ψηφοφορία. Θα ψηφίσουμε καταρχήν επί της αρχής του θέματος. Εάν συμφωνούμε, δηλαδή, επί της αρχής του συγκεκριμένου θέματος, το οποίο είναι η οικονομική κρίση και οι επιπτώσεις της στο περιβάλλον και την ποιότητα της ζωής μας και στη συνέχεια θα ψηφίσουμε μία - μία τις προτάσεις που προϋπήρχαν, αλλά και όσες νέες προτάσεις έκαναν οι συνάδελφοι έφηβοι βουλευτές.

Η ψηφοφορία θα γίνει με ανάταση χειρός και μπαίνουμε στην ψηφοφορία. Όσοι συμφωνούν επί της αρχής με το θέμα να σηκώσουν το χέρι. Όσοι δεν συμφωνούν να σηκώσουν το χέρι. Το θέμα γίνεται δεκτό κατά πλειοψηφία. Περνάμε στις προτάσεις.

Εκμετάλλευση βασικών πόρων, ιδίως του φυσικού αερίου και αξιοποίηση εναλλακτικών πηγών ενέργειας, όπως αιολικής, γεωθερμικής και τα λοιπά. Η πρόταση γίνεται δεκτή κατά πλειοψηφία.

Θέσπιση αυστηρού νομοθετικού πλαισίου πάταξης της λαθροϋλοτομίας με ταυτόχρονη δραστική μείωση της φορολογίας του πετρελαίου θέρμανσης, ώστε να καταστεί προσιτό στους καταναλωτές και να περιοριστεί η καύση των ξύλων. Η πρόταση γίνεται δεκτή κατά πλειοψηφία.

Οριοθέτηση της αγροτικής γης υψηλής παραγωγικότητας και απαγόρευση μετατροπής της χρήσης της. Λόγος χάρη σε φωτοβολταϊκά πάρκα και σταθμούς. Η πρόταση γίνεται δεκτή κατά πλειοψηφία.

Ενίσχυση κοινωνικής πρόνοιας, στεγαστικής πολιτικής που να υπηρετεί πραγματικές στεγαστικές ανάγκες, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η αυθαίρετη δόμηση. Η πρόταση γίνεται δεκτή κατά πλειοψηφία.

Περαιτέρω ενίσχυση του συνταγματικού και νομοθετικού πλαισίου προστασίας δασών αιγιαλού και παραλίας. Τα δάση και τα παράκτια οικοσυστήματα να είναι δεκτικά, μόνον ήπιας διαχείρισης, η οποία θα αποτελεί αποκλειστικά κρατική αρμοδιότητα που θα ασκείται με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον. Η πρόταση γίνεται δεκτή κατά πλειοψηφία.

Να εφαρμοστούν περιφερειακά αναπτυξιακά προγράμματα και να δοθούν κίνητρα μετοίκησης των κατοίκων με σκοπό την αποσυμφόρηση των μεγαλουπόλεων, στις οποίες παρατηρείται μεγαλύτερη υποβάθμισή του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής των ανθρώπων. Η πρόταση γίνεται δεκτή κατά πλειοψηφία.

Ενίσχυση των πράσινων κατοικιών. Η πρόταση γίνεται δεκτή κατά πλειοψηφία.

Συνεργασία μεταξύ των κρατών για χάραξη ενιαίας περιβαλλοντικής πολιτικής με γνώμονα τη διαφύλαξη του περιβαλλοντικού πλούτου. Η πρόταση γίνεται δεκτή κατά πλειοψηφία. Τώρα περνάμε στις νέες προτάσεις που έγιναν κατά τη διάρκεια της συζήτησης.

Αλλαγή του μοντέλου παραγωγής ενέργειας με στόχο την απεξάρτηση από τις εισαγωγές πετρελαίου και τη μείωση της χρήσης λιγνίτη. Η πρόταση γίνεται δεκτή κατά πλειοψηφία. Απλοποίηση της γραφειοκρατίας για την εγκατάσταση Α.Π.Ε (Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας). Η πρόταση γίνεται δεκτή κατά πλειοψηφία.

Να αξιοποιηθούν τα κενά διαμερίσματα και σπίτια που αποτελούν σχολάζουσες κληρονομίες για να στεγαστούν άστεγες οικογένειες. Η πρόταση γίνεται δεκτή κατά πλειοψηφία.

Στελέχωση με αξιοκρατικά στοιχεία του κρατικού μηχανισμού με επιστημονικό προσωπικό. Η πρόταση γίνεται δεκτή κατά πλειοψηφία.

Ο κεντρικός σχεδιασμός αγροτικών δραστηριοτήτων με εξειδίκευση ανά περιοχή. Έμφαση στις ιχθυοκαλλιέργειες και στη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία. Η πρόταση γίνεται δεκτή κατά πλειοψηφία.

Μερίσματα γης αποκλειστικά σε μέρος, με στόχο την αποτροπή της μεταναστευτικής εκροής για την εδραίωση της αγροτικής ανάπτυξης. Η πρόταση γίνεται δεκτή κατά πλειοψηφία.

Φορολογικά κίνητρα για την προώθηση δραστηριοτήτων αιεφόρου, ολοκληρωμένης ανάπτυξης σε τοπική κλίμακα. Παράδειγμα Ανάβρα Μαγνησίας με μόλις 2% ανεργία, με έμφαση στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, στην βιολογική γεωργία, την κτηνοτροφία, τον αγροτουρισμό και τον οικοτουρισμό. Η πρόταση γίνεται δεκτή κατά πλειοψηφία.

Να δοθεί έμφαση στην επιστημονική συνεργασία με τις γειτονικές χώρες για την ανάπτυξη της έρευνας, για την προστασία του περιβάλλοντος για την αιεφόρο ανάπτυξη. Η πρόταση γίνεται δεκτή κατά πλειοψηφία.

Για να προωθηθεί η βιοοικονομία πρέπει να ενισχυθούν με φορολογικά κίνητρα η ανακύκλωση και ανάκτηση υλικών, οι αντιρρυπαντικές τεχνολογίες, να δημιουργηθούν εγκαταστάσεις περιβαλλοντικά φιλικής αφαλάτωσης και να τεθεί ως κεντρικός στόχος η δημιουργία έξυπνων πόλεων με βάση τον βιοκλιματικό σχεδιασμό. Η πρόταση γίνεται δεκτή κατά πλειοψηφία.

Παροχή κινήτρων μικρότερο συντελεστή φορολογίας για την ανάπτυξη επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πράσινης επιχειρηματικότητας. Η πρόταση γίνεται δεκτή κατά πλειοψηφία.

Ολοκληρώθηκε και η ψήφιση των προτάσεων, οι οποίες έγιναν δεκτές κατά πλειοψηφία. Τα κίνητρα η κλήρωση για τους δύο ομιλητές, οι οποίοι αύριο στην Ολομέλεια από πάρουν το λόγο, για να τοποθετηθούν. Τώρα καλείται ο κύριος Σακιάτης Ιωάννης να κάνει την κλήρωση και να διαλέξει τους δύο έφηβους βουλευτές.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΚΙΑΤΗΣ: Ντόβα Αικατερίνη, νομός Ιωαννίνων. Βαρελτζίδου Ειρήνη, Α΄ Θεσσαλονίκης.

ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το θέμα γίνεται δεκτό στο σύνολο, καθώς και οι προτάσεις. Σας ευχαριστούμε πολύ. Θα τα πούμε στην Ολομέλεια.

Στο σημείο αυτό και περί ώρα 13.20 λύθηκε η συνεδρίαση.

Η ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**ΕΙΡΗΝΗ – ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΝΟΜΟΥ ΚΙΛΚΙΣ**